

2016-05-12

Tid   Torsdag den 12 maj 2016, kl. 19:00

Plats   Rum 2:3 på plan 2 i kommunhuset, Munkhättevägen 45 i Tumba

Ärenden

Justering

- 1   Lägesrapport feriepraktikverksamhet 2016
- 2   Information om ansökningar yrkeshögskoleutbildningar 2017
- 3   Betalkort i tjänsten
- 4   Delårsrapport 1
- 5   Extra sammanträde 2016
- 6   Anmälningsärenden
- 7   Delegationsbeslut

Gruppmötena börjar kl. 18:30

- Majoriteten sitter i rum 2:3

- Oppositionen sitter i Helges restaurang

Anmäl eventuellt förhinder till Emma Jacobsson på telefon 08-530 615 23 eller emma.jacobsson1@botkyrka.se.

Välkommen!

Marcus Ekman (S)
Ordförande

Emma Jacobsson
Nämndsekreterare

Lägesrapport feriepraktikverksamhet 2016

Beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Information om ansökningar yrkeshögskoleutbildningar 2017 (AVUX/2016:46)

Beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Xenter Botkyrka har idag 10 yrkeshögskoleutbildningar och 300 studenter på följande utbildningar:

- Redovisningsekonom, 2 år
- Expo, skylt och storbildsproducent, 2 år
- Livesändningsspecialist, 1,5 år
- Operatör grafisk produktion, 1 år
- Fastighetsförvaltare, 2 år
- Fastighetstekniker, 2 år
- 3D-tekniker, 2 år
- Hisstekniker 1 år
- IT-Säkerhetstekniker, 2 år
- Servicetekniker restaurang o storkök, 1 år

Xenter är idag den största kommunala yrkeshögskoleanordnaren på Södertörn och tillhör de större i Stockholms län. Se bilaga 1 för utbildningarnas utveckling från 2013 och planerad utveckling till 2018.

Det är staten som, via Myndigheten för yrkeshögskolan, beviljar och finansierar de yrkeshögskoleutbildningar som skall täcka arbetskraftsbehovet inom bristyrken i landet och i regionen. Utbildningarna beviljas för två starter, och kan vara allt från 6 månader till 2,5 år långa.

Xenter har en lång tradition av att utveckla och driva yrkeshögskoleutbildningar. Cirka 20 % av deltagarna kommer från Botkyrka, ytterligare 60 % kommer från regionen och cirka 20 % kommer från övriga landet. De har alla valt Botkyrka och Xenter för att kunna utbilda sig för en arbetsmarknad

2016-05-12

Dnr AVUX/2016:46

som på ett tydligt sätt har uttalat att det finns en arbetskraftsbrist. Cirka 90 % av studenterna som läst på Xenter går vidare till jobb eller studier. Den absoluta merparten går vidare till jobb.

Av alla ansökningar som skickas in till myndigheten, så beviljas cirka 30 % efter myndighetens granskning. Ibland på grund av att ansökan är otydlig eller inte har definierat en tydlig efterfrågan på arbetskraft eller för att den håller låg kvalitet. I de allra flesta fall avslås ansökningarna därför att myndighetens medel inte räcker till för att finansiera alla ansökningar.

Xenter har en väl utvecklad arbetsgång för att ansöka om nya utbildningar, vilket redovisas i bilaga 2.

Arbetsgången involverar i hög utsträckning branscher och företag – som är de egentliga beställarna av de studenter som studerar på yrkeshögskoleutbildningarna. De är även i majoritet i den ledningsgrupp som ska finnas för varje yrkeshögskoleutbildning. Xenter har idag ett kontaktnät som omfattar cirka 600 företags- och branschkontakter och direkt kontakt med cirka 30 högskolor. Xenter har också god kontakt med det lokala näringslivet för att identifiera bristyrken. Exempelvis så har utbildningen till servicetekniker för storkök och restaurang tillkommit genom initiativ från en lokal aktör som har behov av väl utbildade servicetekniker för storkök.

Bruttolistan över de utbildningar som Xenter överväger att ansöka om inför årets ansökningsomgång redovisas enbart muntligt vid sammanträdet i maj. Skälet för detta är att listan fortfarande är ett arbetsmaterial och att vi, av konkurrensskäl, inte vill offentliggöra den.

Det är arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens som i egenskap av huvudman ska fastställa vilka utbildningar som Xenter ska ansöka om. Underlag för detta beslut presenteras skriftligt för nämnden efter sommaren.

Referens
Tor-Erik Lillsebbas

Mottagare
Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Information om ansökningar yrkeshögskoleutbildningar 2017

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Xenter Botkyrka har idag 10 yrkeshögskoleutbildningar och 300 studenter på följande utbildningar:

- Redovisningsekonom, 2 år
- Expo, skylt och storbildsproducent, 2 år
- Livesändningsspecialist, 1,5 år
- Operatör grafisk produktion, 1 år
- Fastighetsförvaltare, 2 år
- Fastighetstekniker, 2 år
- 3D-tekniker, 2 år
- Hisstekniker 1 år
- IT-Säkerhetstekniker, 2 år
- Servicetekniker restaurang o storkök, 1 år

Xenter är idag den största kommunala yrkeshögskoleanordnaren på Södertörn och tillhör de större i Stockholms län. Se bilaga 1 för utbildningarnas utveckling från 2013 och planerad utveckling till 2018.

Det är staten som, via Myndigheten för yrkeshögskolan, beviljar och finansierar de yrkeshögskoleutbildningar som skall täcka arbetskraftsbehovet inom bristyrken i landet och i regionen. Utbildningarna beviljas för två starter, och kan vara allt från 6 månader till 2,5 år långa.

Xenter har en lång tradition av att utveckla och driva yrkeshögskoleutbildningar. Cirka 20 % av deltagarna kommer från Botkyrka, ytterligare 60 % kommer från regionen och cirka 20 % kommer från övriga landet. De har alla valt Botkyrka och Xenter för att kunna utbilda sig för en arbetsmarknad som på ett tydligt sätt har uttalat att det finns en arbetskraftsbrist. Cirka 90

2016-05-04

Dnr AVUX/2016:46

% av studenterna som läst på Xenter går vidare till jobb eller studier. Den absoluta merparten går vidare till jobb.

Av alla ansökningar som skickas in till myndigheten, så beviljas cirka 30 % efter myndighetens granskning. Ibland på grund av att ansökan är otydlig eller inte har definierat en tydlig efterfrågan på arbetskraft eller för att den håller låg kvalitet. I de allra flesta fall avslås ansökningarna därför att myndighetens medel inte räcker till för att finansiera alla ansökningar.

Xenter har en väl utvecklad arbetsgång för att ansöka om nya utbildningar, vilket redovisas i bilaga 2.

Arbetsgången involverar i hög utsträckning branscher och företag – som är de egentliga beställarna av de studenter som studerar på yrkeshögskoleutbildningarna. De är även i majoritet i den ledningsgrupp som ska finnas för varje yrkeshögskoleutbildning. Xenter har idag ett kontaktnät som omfattar cirka 600 företags- och branschkontakter och direkt kontakt med cirka 30 högskolor. Xenter har också god kontakt med det lokala näringslivet för att identifiera bristyrken. Exempelvis så har utbildningen till servicetekniker för storkök och restaurang tillkommit genom initiativ från en lokal aktör som har behov av väl utbildade servicetekniker för storkök.

Bruttolistan över de utbildningar som Xenter överväger att ansöka om inför årets ansökningsomgång redovisas enbart muntligt vid sammanträdet i maj. Skälet för detta är att listan fortfarande är ett arbetsmaterial och att vi, av konkurrensskäl, inte vill offentliggöra den.

Det är arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens som i egenskap av huvudman ska fastställa vilka utbildningar som Xenter ska ansöka om. Underlag för detta beslut presenteras skriftligt för nämnden efter sommaren.

Bilaga

Bilaga 1 – Yrkeshögskoleutbildningar på Xenter 2013-2018

Bilaga 2 – Arbetsprocessen för ansökningar yrkeshögskoleutbildningar 2017

Jan Strandbacke
Förvaltningschef

Tor-Erik Lillsebbas
Verksamhetschef
Xenter Botkyrka

Yrkehögskoleutbildningar på Xenter 2013-2018

YH-utbildning	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
	Våren 2013	Hösten 2013	Våren 2014	Hösten 2014	Våren 2015	Hösten 2015	Våren 2016	Hösten 2016	Våren 2017	Hösten 2017	Våren 2018	Hösten 2018	Våren 2019	Hösten 2019
Rådgivare inom bank o finans	Termin 2			Termin 1	Termin 2									
Rådgivare inom bank o finans		Termin 1	Termin 2											
Försäkringssäljare	Termin 2			Termin 1	Termin 2									
Försäkringssäljare		Termin 1	Termin 2											
Redovisningsekonom	Termin 4					Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4					
Redovisningsekonom	Termin 2	Termin 3	Termin 4	Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4							
Samordnare brottsprevention o säkerhe	Termin 4													
Samordnare brottsprevention o säkerhe	Termin 2	Termin 3	Termin 4											
Expo - skylt och storbildsproducent	Termin 4	Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4	Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4					
Expo - skylt och storbildsproducent									Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4		
Binderitekniker	Termin 2													
Livesändningsspecialist						Termin 1	Termin 2	Termin 3						
Livesändningsspecialist								Termin 1	Termin 2	Termin 3				
Livesändningsspecialist	Termin 2	Termin 1	Termin 2	Termin 1	Termin 2	Termin 3				Termin 1	Termin 2	Termin 3		
Tryckare grafisk produktion	Termin 2	Termin 3												
Trycksaksproducent			Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 1	Termin 2	Termin 3						
Operatör grafisk produktion									Termin 1	Termin 2	Termin 1	Termin 2		
Fastighetsförvaltare						Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4					
Fastighetsförvaltare				Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4							
Fastighetstekniker								Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4			
Fastighetstekniker										Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4	
3D-tekniker						Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4					
3D-tekniker								Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4			
Histekniker						Termin 1	Termin 2	Termin 1	Termin 2					
IT-Säkerhetstekniker								Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4			
IT-Säkerhetstekniker										Termin 1	Termin 2	Termin 3	Termin 4	
Servicetekniker storkök								Termin 1	Termin 2	Termin 1	Termin 2			
Antal utbildningar på Xenter	8	7	7	7	7	8	7	10	10	Min 7	Min 9	Min 5		
Antal grupper på Xenter	10	7	7	7	7	10	9	12	12	Min 10	Min 9	Min 5		
Antal planerade grupper på Xenter								12	12	14	13	15		
	2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	

YH17 - Xenters process

- 1/ Yrkesrollen ska vara kristallklar - och saknar utbildning på gymnasiet eller i högskolan
- 2/ Dokumenterad efterfrågan på yrkesrollen
- 3/ Utbildningsbar? Förkunskaper + det vi ger = kompetens för yrkesrollen.
- 4/ Deltid, distans, ej AE-krav, koppling till Xentergymnasiet. Gärna lönsam ...
- 5/ Minskande kullar, bleka gymnasieprogram. Kan vi fylla våra utbildningsplatser?
- 6/ Kanaler: Hur når vi de många? De få? De väntade? De oväntade?

När	Vad	Hur
November 2015	Inventering av idéer till bruttolista + nya idéer. Våra spår, våra spanare, nya spår?	Brainstorm i små grupper på YH-mötet. YH-personalen har bollat och kollat med sina LG. Två omvärldsbevakare har tänkt åt oss. Kriterier?
December 2015	YH-möte.	Diskussion med YH-personalen. Uppdrag till januarimötet: Skriv steg 1 per utbildningsidé.
Januari 2016	YH-möte: Avgöra vilka idéer som går till steg 2. Avgöra vilka idéer som ska utredas med hjälp av extern assistans.	Utifrån en steg 1 per idé - diskussion på YH-möte, sedan beslut i LGX om vilka förslag som ska utvecklas till en steg 2 till februari.
Februari 2016	Vilka idéer ska bli ansökningar? Beslut om vem som ska ansvara för ansökan, och en kostnadsram per ansökan.	Beslut om vilka idéer som ska reduceras till 30.
Mars 2016	Ansökningsarbete	Beslut om vilka idéer som ska reduceras till 30.
April 2016	Ansökningsarbete	Research, enkäter, workshop

Maj 2016	Ansökningsarbete. Ansökningswebben öppnar, Generella-teamet avgör vad som är generell info, kommunicerar detta och börjar skriva.	Enkäter, workshop, skriva ansökningar skarpt
Juni 2016	Ansökningsarbete	Generella Xenter-texter klara, skriva och skriva om. Anpassa.
Augusti 2016	Ansökningsarbete	Alla ansökningar klara till onsdag 31 augusti. Extrakoll att alla som nämns ställer upp enligt ansökan. Generella-texter matas in vecka 35. Kloka och erfarna granskare granskar.
September 2016	Ansökan in, MYH bedömer	Intern deadline 1 september: Fem dagar före MYH:s deadline den 6 september.

Betalkort i tjänsten (AVUX/2016:38)

Beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden beslutar om förändrat betalningsansvar för det betalkort som Tor-Erik Lillsebbas har i tjänsten så att det har sin direkta koppling till Botkyrka kommun, samt att fastställa kreditgränsen till 50 000 kronor per månad.

Ärendet

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden återremitterade frågan om betalkort i tjänsten 2016-04-14 för utvidgad beredning.

Tor-Erik Lillsebbas, verksamhetschef på Xenter Botkyrka, har idag ett betalkort i tjänsten med en kreditgräns på 30 000 kronor per månad. Detta kort används främst för att köpa Facebook-annonser i marknadsföringssyfte. Köpvillkoren är sådana att köp endast kan göras via kortköp och kostnaden debiteras löpande. Kortet används även för inköp av viss teknik, programvarulicenser och typsnitt i de fall då leverantören har som köpvillkor att betalning sker via kreditkort. Detta avser i princip alltid utländska leverantörer. Problemet inträffar när dessa behov krockar med varandra. När kreditgränsen är nådd så släcks Facebook-annonserna ner och det får betydande negativa konsekvenser. Marknadsföringen via Facebook som kommunikationskanal är av yttersta vikt för rekryteringen av studenter och elever till de utbildningar som Xenter anordnar. För att kunna möta de behov som verksamheten har av smidiga betalningslösningar föreslår vi att kreditgränsen för betalkortet utökas till 50 000 kronor per månad.

Utöver det så föreslår vi ett förändrat betalningsansvar, så att betalkortet kopplas till arbetsgivaren, det vill säga Botkyrka kommun med fakturaadress. Nuvarande lösning innebär att fakturorna skickas till tjänstemannens bostad. Han betalar fakturorna med privata medel, för att i efterhand bli ekonomiskt kompenserad via särskild utanordning. Detta är ett krångligt förfarande som innebär att en enskild tjänsteman får tjäna personlig "bank" för betydande belopp för Botkyrka kommuns räkning. En förändring av be-

2016-05-12

Dnr AVUX/2016:38

talningsansvaret skulle även innebära bättre möjligheter för uppföljningar då fakturorna skulle bli enklare att spåra i kommunens fakturasystem. Idag läggs de kvittenser som mottas på alla kortköp som bilaga till utanordningen, dessa kvittenser kan istället scannas in och läggas som bilaga till fakturan vilket även det ökar tydligheten och kontrollen.

Referens

Regina Jalvemyr

Mottagare

Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Betalkort i tjänsten

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden beslutar om förändrat betalningsansvar för det betalkort som Tor-Erik Lillsebbas har i tjänsten så att det har sin direkta koppling till Botkyrka kommun, samt att fastställa kreditgränsen till 50 000 kronor per månad.

Ärendet

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden återremitterade frågan om betalkort i tjänsten 2016-04-14 för utvidgad beredning.

Tor-Erik Lillsebbas, verksamhetschef på Xenter Botkyrka, har idag ett betalkort i tjänsten med en kreditgräns på 30 000 kronor per månad. Detta kort används främst för att köpa Facebook-annonser i marknadsföringssyfte. Köpvillkoren är sådana att köp endast kan göras via kortköp och kostnaden debiteras löpande. Kortet används även för inköp av viss teknik, programvarulicenser och typsnitt i de fall då leverantören har som köpvillkor att betalning sker via kreditkort. Detta avser i princip alltid utländska leverantörer. Problemet inträffar när dessa behov krockar med varandra. När kreditgränsen är nådd så släcks Facebook-annonserna ner och det får betydande negativa konsekvenser. Marknadsföringen via Facebook som kommunikationskanal är av yttersta vikt för rekryteringen av studenter och elever till de utbildningar som Xenter anordnar. För att kunna möta de behov som verksamheten har av smidiga betalningslösningar föreslår vi att kreditgränsen för betalkortet utökas till 50 000 kronor per månad.

Utöver det så föreslår vi ett förändrat betalningsansvar, så att betalkortet kopplas till arbetsgivaren, det vill säga Botkyrka kommun med fakturaadress. Nuvarande lösning innebär att fakturorna skickas till tjänstemannens bostad. Han betalar fakturorna med privata medel, för att i efterhand bli ekonomiskt kompenserad via särskild utanordning. Detta är ett krångligt förfarande som innebär att en enskild tjänsteman får tjäna personlig ”bank” för betydande belopp för Botkyrka kommuns räkning. En förändring av betalningsansvaret skulle även innebära bättre möjligheter för uppföljningar då fakturorna skulle bli enklare att spåra i kommunens fakturasystem. Idag

2016-04-21

Dnr AVUX/2016:38

läggs de kvittenser som mottas på alla kortköp som bilaga till utanordningen, dessa kvittenser kan istället scannas in och läggas som bilaga till fakturan vilket även det ökar tydligheten och kontrollen.

Jan Strandbacke
Förvaltningschef

Regina Jalvemyr
Administrativ chef

Expedieras till
Kommunledningsförvaltningen, ekonomienheten

Delårsrapport 1 (AVUX/2016:25)

Beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden godkänner delårsrapport 1, 2016.

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden antog i ettårsplanen för 2016 en visionsbild kombinerat med målsättningar och utvecklingsområden. Ettårsplanen följs upp tre gånger per år.

Det övergripande målet om att 3 300 Botkyrkabor ska ha ökat sin självständighet och delaktighet och 2 100 gått till arbete eller utbildning har för delår 1 följts upp för tre månader. Under januari-mars 2016 har 575 kvinnor och 243 män (818 personer) gjort någon form av stegförflyttning. För elever och deltagare som avslutat eller gjort avbrott juli till september 2015 har hittills 94 kvinnor och 62 män (156 personer) gått vidare till arbete eller vidare utbildning. Under dessa tre månader är det få deltagare som avslutat och vi beräknar ännu att nå vårt mål för året.

Insatserna genomförs inom två fokusområden med åtta utvecklingsområden för högre måluppfyllnad. Alla utvecklingsområden har en plan för året och beräknar nå sina mål vid årets slut. Utvecklingsområdet individanpassade utbildning och insatser har reviderat sitt mål.

Den ekonomiska prognosen för 2016 är en budget i balans.

Referens
Linda Folke

Mottagare
Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Delårsrapport 1, 2016

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden godkänner delårsrapport 1, 2016.

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden antog i ettårsplanen för 2016 en visionsbild kombinerat med målsättningar och utvecklingsområden. Ettårsplanen följs upp tre gånger per år.

Det övergripande målet om att 3 300 Botkyrkabor ska ha ökat sin självständighet och delaktighet och 2 100 gått till arbete eller utbildning har för delår 1 följts upp för tre månader. Under januari-mars 2016 har 575 kvinnor och 243 män (818 personer) gjort någon form av stegförflyttning. För elever och deltagare som avslutat eller gjort avbrott juli till september 2015 har hittills 94 kvinnor och 62 män (156 personer) gått vidare till arbete eller vidare utbildning. Under dessa tre månader är det få deltagare som avslutat och vi beräknar ännu att nå vårt mål för året.

Insatserna genomförs inom två fokusområden med åtta utvecklingsområden för högre måluppfyllnad. Alla utvecklingsområden har en plan för året och beräknar nå sina mål vid årets slut. Utvecklingsområdet individanpassade utbildning och insatser har reviderat sitt mål.

Den ekonomiska prognosen för 2016 är en budget i balans.

Bilaga

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens delårsrapport 1, 2016

Jan Strandbacke
Förvaltningschef

Regina Jalvemyr
Administrativ chef

Expedieras till
Kommunledningsförvaltningen

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

Arbetsmarknads och vuxenutbildningsnämndens Delårsrapport 1, 2016

Delårsrapport 1 2016 för arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Innehåll

Ansvar och uppdrag	3
Väsentliga områden.....	3
Ekonomi	6
Nämndens mål och åtaganden 2016.....	7
Målområde Medborgarnas Botkyrka	7
Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen	7
Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter.....	9
Mål 3 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre.....	10
Målområde Framtidens jobb	11
Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande.....	11
Målområde Välfärd med kvalitet för alla	22
Mål 6 Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar.....	23
Målområde Grön stad i rörelse	24
Målområde Kultur och kreativitet ger kraft.....	24
Mål 10 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap	24
Mål 11 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur	24
Målområde En effektiv och kreativ kommunal organisation	24
Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens.....	24
Mål 13 klimatneutral kommunal organisation senast 2020.....	25
Mått och nyckeltal	26
Bilagor	33
Bilaga 1.....	33
Bilaga 2.....	34
Bilaga 3.....	35

Ansvar och uppdrag

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden är:

Huvudman för vuxenutbildningen inkluderande svenska för invandrare samt yrkeshögskoleutbildningar, kvalificerade yrkesutbildningar och annan eftergymnasial utbildning. Huvudmannskapet innefattar även ansvar för studie- och yrkesvägledning för vuxna. Nämnden är också huvudman för anläggningen Xenter.

I uppdraget ligger också att vara huvudansvariga för kommunens arbetsmarknadsåtgärder och för att samordna sådana åtgärder.

Ansvariga för samhällsorientering enligt lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare.

Utförare av daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning på uppdrag av kommunfullmäktige. Vård- och omsorgsförvaltningen företräder myndighetsutövningen.

Ansvariga för och samordnar kommunens operativa verksamhet med näringslivsservice och etablering av nya företag i kommunen, entreprenörskap och social ekonomi.

Stödjer kommunstyrelsen kunskaps- och kompetensmässigt i den strategiska utvecklingen, särskilt inom sysselsättning och näringsliv, entreprenörskap och social ekonomi.

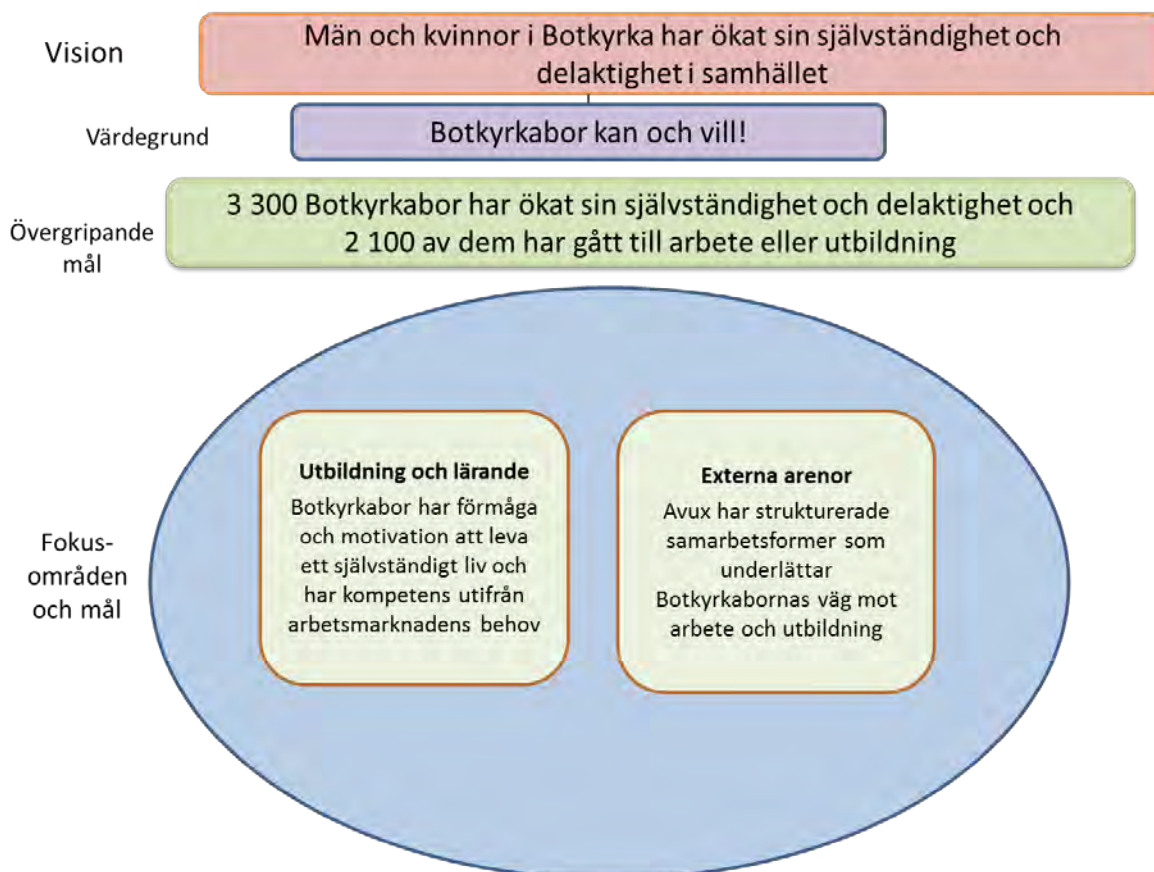
Utförare av vissa insatser på uppdrag av utbildningsnämnden.

Väsentliga områden

Nämnden har lagt fast en visionsbild, ett övergripande operativt mål, ett mindre antal fokusområden samt ett antal direkta verksamhetsmål. Till varje fokusområde och mål har kopplats ett antal utvecklingsområden. För 2016 finns ett tillägg i det övergripande operativa målet som beskriver hur de individer vi möter i våra verksamheter närmar sig målet om arbete och utbildning genom ökad självständighet, egenmakt och delaktighet i samhället. Varje medarbetare ska arbeta utifrån ett synsätt om att alla individer vi möter har en förmåga och vilja att klara sina utbildningar och insatser och gå vidare till arbete eller utbildning.

Förvaltningen kommer på ett strukturerat sätt att driva arbetet inom utvecklingsområdena för ökat måluppfyllelse. Varje utvecklingsområde har en särskilt tillsatt arbetsgrupp som har ansvar för att processdriva och utveckla verksamheten. Uppföljning av mål och fokusområden sker fyra gånger om året där alla verksamheters chefer deltar. Bakomliggande syfte till detta är att organisationen nära, flexibelt och snabbt ska kunna agera om resultatutvecklingen inte går på önskat sätt. Särskilt framgångsrika resultat kan också generera en omprioritering av verksamheten.

Verksamhetsstyrning inom arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen

Prioriterade målgrupper

Botkyrkabor med behov av utbildning och kompetensutveckling i grupperna:

- Botkyrkabor i åldersgruppen 16-24 år
- Botkyrkabor med behov av ökade kunskaper i svenska
- Botkyrkabor med funktionsnedsättningar

Utvecklingsområdena inom fokusområdet utbildning och lärande

Vägledning

Vägledningen ska ske utifrån individens behov och finnas tillgänglig under hela studietiden. Tidig studie- och yrkesvägledning kan korta utbildningstiden. Sammanslagningen mellan tidigare verksamheter Vägledningscenter och Arbets- och kompetenscenter till verksamheten Jobbcenter Botkyrka skapar "en väg in" för kommunala arbetsmarknadsinsatser och tydliggör för Botkyrkaborna var de vänder sig för vägledning mot studier och arbete.

Individanpassade utbildningar och insatser

Inom alla verksamheter individanpassas utbildningen eller insatsen för att matcha deltagarens behov och förutsättningar. Alla verksamheter ser värdet av att lära av varandra och andra aktörer för att ständigt utveckla metoder för lärande och tydliga anpassning till individen.

Erfarenhetsutbyte

Som ett led i att uppnå målet om utbildning och lärande kommer vi att intensifiera erfarenhetsutbytet mellan verksamheterna för att effektivt använda vunna kunskaper och erfarenheter inom fler områden.

Jämställdhetsintegrering

Tidigare års arbete med analys av jämställdhet inom verksamheterna försätter och kommer utvecklas under 2016. Målen ska vara könsuppdelade för att kunna göra jämställdhetsanalyser. Arbetet under 2016 kommer också att inriktas på att öka kunskapen kring jämställdhetsintegrering.

Systematiskt kvalitetsarbete

En betydelsefull del av det systematiska kvalitetsarbetet är uppföljning och utvärdering av insatser. Under 2016 kommer nämnden både att följa hur många personer som går ut i arbete eller utbildning och personer som gjort en stegförflyttning inom verksamheterna.

Utöver detta kommer förvaltningen kartlägga nuvarande erfarenheter och utveckla arbetet med verktyg för självskattning och system för att aggregera resultaten, med syfte att mäta hur vi uppnår målet om ökad självständighet och delaktighet och bidra till utvecklad kvalitet i verksamheterna. Arbetet kommer att samordnas med liknande utveckling inom projektet BASUN.

Utvecklingsområdena inom fokusområdet externa arenor

Budskapsplattform

För att underlätta för Botkyrkaborna att gå till arbete har arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen utvecklade samarbeten med andra aktörer. Förvaltningen kommer att arbeta fram en gemensam budskapsplattform som stöd i all kommunikation med externa aktörer.

Praktiksamordning

Nämnden har identifierat behovet av professionella och samordnade kontakter med arbetsgivare och kommer som ett led i detta ta ansvaret för samordning av praktikanskaffning. Alla verksamheter har behov av praktikplatser och andra former av arbetsplatsförlagt lärande, även andra förvaltningar, inte minst utbildningsförvaltningen har behov av praktikplatser. Därför tas ett helhetsgrepp om frågan och insatserna samordnas och gemensamma verktyg utvecklas som stöd för arbetsgivarkontakter.

Samverkan för unga till arbete

Under 2015 har regeringen lagt fram flera förslag med arbetsmarknadspolitiska insatser mot ungdomsarbetslöshet. En kommitté i form av en delegation inrättades med uppdraget att verka för sådana insatser, Delegationen för unga till arbete (DuA). Inom ramen för insatserna har Arbetsförmedlingen i uppdrag att samverka med kommunerna för ett genomförande. Bland annat kan arbetslösa ungdomar mellan 20-24 år ta del av utbildningskontrakt med målsättning att fullfölja gymnasieutbildning. Studierna kan kombineras med arbete eller praktik. En annan insats är traineejobb som inom välfärden initieras för att underlätta generationsväxling eller för öka tillgången på arbetskraft inom bristyrken. En anställning kombineras med yrkesutbildning för ungdomar mellan 20-24 år.

Ekonomi

Ekonomisk prognos samt kommentarer kompletteras innan nämndsammanträdet.

Särskilda händelser

Kommunfullmäktige medgav i ändringsbudgeten nämnden 12 miljoner kronor för att göra extra utbildningsinsatser under 2016 i syfte att underlätta för fortsatta studier eller arbete, dels för personer som är nära arbetsmarknaden men som idag inte är prioriterade, dels för nyanlända och asylsökande.

Vuxenutbildningen bedriver språkintrouktion för ensamkommande barn på uppdrag av utbildningsförvaltningen. De första 22 eleverna påbörjade sina studier i april och fram till sommaren beräknas ytterligare 60 ungdomar skrivas in. Xenter har tagit fram två olika utbildningar inom bristyrkesområden, mekatronik samt lärarassistent. Målgruppen är nyanlända och personer med intresse för ämnesområdena. Språkutbildning kan inkluderas vid behov. Rekrytering sker i samverkan med Jobbcenters studie- och yrkesvägledning. I samarbete med nyföretagarcentrum planeras utbildningar i att starta eget företag för nyanlända och asylsökande.

Sedan 1 januari tillhör Näringslivscentret nämndens verksamheter. Arbetet med att inkludera och samarbeta mellan verksamheterna pågår för att hitta synergier dem emellan.

Nämndens mål och åtaganden 2016

Målområde Medborgarnas Botkyrka

Nämnden fortsätter att öka förutsättningarna för Botkyrkabor att nå egen försörjning genom arbete och meningsfull sysselsättning. En ökad uppsökande verksamhet i grupper som står utanför arbetsmarknaden förväntas öka möjligheterna att genomföra insatser för fler medborgare och därmed höja utbildningsnivån generellt i Botkyrka kommun.

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Förutsättningarna för ökad egenmakt och en kvalitativ delaktighet i samhället är starkt kopplade till egen försörjning. Möjligheten att kunna påverka under tiden för sin utbildning eller insats är också viktig. Därför mäts delaktighet och inflytande i alla våra verksamheter.

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Mål 2015	Mål 2016	Utfall 2016
Våra deltagare/studerande ska uppleva en hög grad av delaktighet och inflytande				Rapporteras i delår 2
Daglig verksamhet				
Kvinnor och män	79	55	85	
Kvinnor	84	55	85	
Män	76	55	85	
Sfi				
Kvinnor och män		80	80	
Kvinnor	61	80	80	
Män	68	80	80	
Grundläggande vuxenutbildning				
Kvinnor och män		80	80	
Kvinnor	85	80	80	
Män	79	80	80	
Gymnasial vuxenutbildning				
Kvinnor och män	68	70	87	
Kvinnor	64	70	87	
Män	69	70	87	
Arbetsmarknadsinsatser				
Kvinnor och män	74	85	85	
Kvinnor	68	85	85	
Män	88	85	85	

Yrkehögskoleutbildningar	64	80	80
Kvinnor och män		80	80
Kvinnor		80	80
Män			
Gymnasial spetsutbildning			
Kvinnor och män	42	80	80
Kvinnor		80	80
Män		80	80

Målkommentar

Alla verksamheter genomför enkätundersökningar med bland annat frågor kring upplevd delaktighet. Frågeställningen skiljer sig åt mellan verksamheterna och ofta finns flera frågor som berör delaktighet. De frågor som utgör underlag för mål och utfall i tabellen återfinns i bilaga 1.

Uppföljning

Verksamheternas resultat grundar sig på brukarundersökningar som ännu inte är genomförda. Uppföljningen sker därför i delårsrapport 2.

Jobbcenter har skapat två enkäter direkt på hemsidan, en för individer som kommit i kontakt med vägledningsenheten och en för deltagare inom arbetsmarknadsinsatser. Undersökningar syftar till att skapa utvecklingsunderlag till verksamheterna, bland annat mäts delaktighet och rättvisebehandling. Ännu finns inte tillräckligt svarunderlag för att dra slutsatser kring delaktighet och inflytande.

Två möten med CAR (centralt arbetstagarråd) har genomförts inom Daglig verksamhet.

Inom vuxenutbildningen har fokusgrupper med elevintervjuer påbörjats som ett komplement till enkäter. Återkoppling av läroprocess och resultat med elever pågår kontinuerligt.

Nämndmål – Social ekonomi

Att främja den sociala ekonomin och dess aktörer och stärka den sociala ekonomins roll för tillväxt och utveckling i Botkyrka kommun.

Uppföljning

Uppdraget social ekonomi överfördes från kommunledningsförvaltningen i januari 2016. Arbetet har påbörjats med fördelning av arbetsuppgifter inom förvaltningskontoret och planering för verksamheten. Befintliga samverkansgrupper har sammankallats och utredningar relevanta för området har påbörjats.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter. Våra mål, indikatorer och uppföljningsprocesser är jämställdhetsintegrerade. Män och kvinnors villkor och behov är synliga och verksamheten bedrivs för att uppnå likvärdiga resultat oavsett kön.

Mätbart nämndmål

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen uppnår lika goda resultat för kvinnor som för män.

Mätbart mål (relation)	Mål 2015	Mål 2016	Utfall 2016
AVUX uppnår lika goda resultat för kvinnor och män inom sina utbildningar/insatser			
Daglig verksamhet på företag	1	1	Ännu inget utfall
Daglig verksamhet, löneanställningar	1	1	Ännu inget utfall
Sfi och grundläggande vuxenutbildning ¹	1	1	0,86
Gymnasial vuxenutbildning	1	1	1,76
Arbetsmarknadsinsatser	1	1	1,05
Yrkehögskoleutbildningar	1	1	Ännu inget utfall
Gymnasial spetsutbildning	1	1	Ännu inget utfall

Målkomentar

Ovanstående tabell avser förhållandet i måluppfyllelse mellan kvinnor och män med hänsyn tagen till hur många kvinnor respektive män som avslutar en insats eller utbildning. Beräkningen görs utifrån resultaten av 6-månadersuppföljningen för mål 4. För räkneexempel på hur utfallet beräknas se bilaga 2.

Uppföljning

Uppföljningen avser resultatet för tre månader och det är fortfarande få individer i uppföljningen, vilket kan göra variationen stor. För gymnasial vuxenutbildning är andelen kvinnor i arbete eller studier 90 %, vilket är mycket högt, medan för männen är det 51 %, vilket är lågt. Bedömningen är att detta kommer planas ut i och med fler personer i uppföljningen.

Utvecklingsområde jämställdhetsintegrering

En genomförandeplan har upprättats som utgår ifrån checklistan MUMS (fyra framgångsfaktorer för planering och organisering av jämställdhetsintegrering). Förvaltningen arbetar kontinuerligt med att säkra ett jämställdhetsperspektiv i våra dokument. Hittills har omvärldsanalysen säkerställts och arbetet med Mål och budget 2017

¹ Sfi och grundläggande följs upp tillsammans och redovisas därför tillsammans.

har påbörjats. Utbildning har genomförts i bekönat styrsystem och könsuppdelad statistik med nyckelpersoner i verksamheterna. Grundutbildning i jämställdhet och metodutbildning planeras tillsammans med Daglig verksamhet och Jobbcenter.

Mål 3 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Vår hälsa har stor betydelse för förankring på arbetsmarknaden och för inkomster och ekonomiska resurser. Omvänt har brist på meningsfull sysselsättning, dålig ekonomi och utanförskap stor betydelse för hur vi mår både fysiskt och psykiskt.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Mål 2015	Mål 2016	Utfall 2016
Deltagarna inom KOMMiJOBBS ska ha en upplevd förbättrad hälsa efter avslutad anställning, jämfört med vid anställningens början.				Återkommer om utfall
Kvinnor och män	100	75	100	
Kvinnor	100	75	100	
Män	100	75	100	

Målkommentar

En av nämndens insatser är de kommunala utvecklingsanställningarna (KOMMiJOBBS), där 200 Botkyrkabor under året kommer att ha en anställning inom kommunen. Det övergripande målet för satsningen är att minst hälften av deltagarna efter avslutad anställning ska gå till egen försörjning vilket påtagbart kommer att öka förutsättningarna till upplevd förbättrad hälsa.

Uppföljning

Hälsoaspekter är svårt att mäta och ingenting som deltagare gärna och öppet pratar om. Tidigare användes webbenkäter för att mäta hälsoaspekter för KOMMiJOBBS. Inför förra året togs beslut om att känsliga uppgifter inte skulle hanteras via enkäter där möjlighet att spåra svaren till en person fanns. Under 2015 genomfördes därför fokusgrupper i stället, men med andra begränsningar såsom få deltagare som vill medverka och svårt att skapa dialog kring hälsoaspekter. Under 2016 kommer därför fokus för att mäta hälsoaspekter vara genom antal personer vidare till arbete eller utbildning. Verksamheten kommer därutöver undersöka vidare vilka möjligheter som finns att mäta just hälsoaspekter.

Vuxenutbildning och Daglig verksamhet genomför hälsofrämjande aktiviteter enligt plan.

På Xenter ges information om möjliga aktiviteter löpande. Mätning för 2016 genomförs under hösten och rapporteras i årsbokslut.

Målområde Framtidens jobb

Mål 4 Fler Botkyrkabor kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Nämndmål – Utbildning och lärande

Botkyrkabor har förmåga och motivation att leva ett självständigt liv och har kompetens utifrån arbetsmarknadens behov.

Mätbart nämndmål

3 300 Botkyrkabor har ökat sin självständighet och delaktighet och **2 100** av dem har gått till arbete eller utbildning.

Mätbart mål	Utfall 2014	Mål 2015	Mål 2016	Utfall 2016
Genom daglig verksamhet ska 2 Botkyrkabor gå till arbete eller utbildning.				
Kvinnor			1	0
Män			1	0
Genom Sfi-utbildning och grundläggande vuxenutbildning ska 800 Botkyrkabor gå till arbete eller utbildning.				
Kvinnor	449	680	500	51
Män	225	420	300	37
Genom gymnasial vuxenutbildning ska 1020 Botkyrkabor gå till arbete eller utbildning.				
Kvinnor		530	700	32
Män		420	320	8
Genom KOMMiJOBBS ska 50 Botkyrkabor gå till arbete eller utbildning.				
Kvinnor	15	25	25	4
Män	7	25	25	5
Genom arbetsmarknadsinsatser ska 180 Botkyrkabor gå till arbete eller utbildning.				
Kvinnor		80	90	7
Män		80	90	12
Genom yrkeshögskoleutbildning ska 10 Botkyrkabor gå till arbete eller utbildning.				
Kvinnor		18	4	0
Män		14	6	0
Genom gymnasial spetsutbildning ska 8 Botkyrkabor gå till arbete eller utbildning.				
Kvinnor		10	4	0
Män		4	4	0

Målkommentar

Målet följs upp genom telefonsamtal till alla deltagare 6 månader efter avslutad utbildning eller insats. Skillnaden i målet för kvinnor och män beror på att en majoritet av de studerande på svenska för invandrare (sfi) och vuxenutbildningen är kvinnor.

Uppföljning

Uppföljningen avser elever och deltagare som avslutat eller gjort avbrott juli till september 2015. Det är 219 personer i telefonuppföljningen. Svarefrekvensen är 68 %. I uppföljningen ingår också personer som direkt gått vidare till utbildning inom våra egna verksamheter (till exempel från sfi till gymnasial vuxenutbildning). Det är 21 personer som direkt gått vidare till utbildning.

Totalt har hittills 156 (94 kvinnor och 62 män) gått vidare till arbete eller vidare utbildning. 28 (13 kvinnor och 15 män) av dessa är mellan 16-24 år. 67 % av kvinnorna har gått till arbete eller utbildning, 61 % av männen. En stor andel av kvinnorna går vidare i utbildning, vilket påverkar den totala andelen vidare till arbete eller utbildning. 38 % av alla inom sfi och grundläggande vuxenutbildning går vidare till annan utbildning. För övriga insatser är andelen mellan 0 % (gymnasial vuxenutbildning) till 14 % (KOMMiJOBb).

Det är få deltagare med i uppföljningen för gymnasial vuxenutbildning, vilket har påverkan på totalen. Flertalet kurser slutar de två sista månaderna av terminerna och är därför ännu inte med i uppföljningen. Utifrån antalet antagna till utbildning förväntar vi oss att nå målen.

Två deltagare inom Daglig verksamhet har under delåret gått vidare till arbete. Dessa kommer att inkluderas i telefonuppföljningen efter 6 månader.

Uppföljning direkt efter avslutad arbetsmarknadsinsats på Jobbcenter

Under delår 1 har 517 deltagare varit aktiva i Jobbcenters verksamhet (ej vägledningen inkluderad). Andelen män (52 %) är lite större än andelen kvinnor (48 %).

43 personer som gått vidare till jobb direkt efter avslutad insats, 47 % av dem är kvinnor och 53 % är män. 18 personer har gått vidare till utbildning direkt efter avslutad insats, 66 % av dem är kvinnor och 33 % är män. Skillnaden kan vara en indikation på att vi behöver ha fler satsningar för män med särskilt fokus på studier.

För KOMMiJOBb-deltagare är det 39 % (61 deltagare) som hittills i år avslutat och gått vidare till arbete eller utbildning. Det är en förbättring i jämförelse med föregående år (25 %), orsakerna till förbättringen behöver analyseras vidare för att identifiera faktorer som bidrar till det positiva utfallet.

Resultatet vid direktavslut inom KOMMiJOBb för samma period visar att totalt 7 personer hade gått vidare till arbete. Det är i paritet med antalet ut i jobb vid 6-månaders uppföljning. Samma resultat gäller för övriga arbetsmarknadsinsatser. Detta kommer fortsätta följas för jämförelser mellan direktavslut och sysselsättning efter 6-månader.

Nämndmål – Individanpassade utbildningar och insatser

Nämndens verksamheter har utbildningar och insatser som passar våra prioriterade målgrupper.

Mätbart nämndmål

- Ta fram förslag på handlingsvägar för att uppnå flexibla undervisningstider, flexibla lärmiljöer och metodutveckling, motivationshöjande insatser och validering utifrån att:
  - a. Kartlägga befintliga insatser.
  - b. Genomföra målgruppsanalyser.
  - c. Inventera våra deltagares kompetenser och förmågor.
- Ta fram ett system för individuella studieplaner.

Målkommentar

Utsedda arbetsgrupper ansvarar för att genomföra ovan beskrivna aktiviteter under året.

Uppföljning

Utvecklingsområde Individanpassade utbildningar och insatser

Arbetsgruppen har förtydligat sitt uppdrag för att mer konkret beskriva vad som ska uppnås under året. Ambitionen är att presentera en process som möjliggör att vi anpassar våra insatser efter medborgarens behov och arbetsmarknadens förutsättningar. Arbete med att kartlägga nuvarande goda exempel pågår för att utifrån dessa ta fram förslag på handlingsvägar för att uppnå flexibla undervisningstider, flexibla lärmiljöer, metodutveckling, motivationshöjande insatser och validering.

Utvecklingsområde erfarenhetsutbyte

Arbetsgruppen har genomfört organiserade studiebesök i varandras verksamheter och haft planeringsmöten. En enkät har genomförts för att ta reda på behoven av erfarenhetsutbyten. Ett 50-tal personer har besvarat enkäten. Resultaten ska bearbetas, men redan nu ser arbetsgruppen att det finns en mängd områden där förvaltningens olika enheter kan berika varandra. Ju fler samtal som sker mellan enhetsområdena desto mer samarbetsytter kan skönjas. Många ser vinster med att kunskapen finns inom förvaltningen och nyfikenheten från medarbetarna är stor.

Övrig verksamhet

Till de tre första antagningsperioderna vi haft möjlighet att anta alla prioriterade grupper till gymnasiala teoretiska kurser och yrkesutbildningar.

Samtliga arbetsmarknadssamordnare på Jobbcenter har utbildats i MI – motiverande samtal.

Språkpedagogernas arbete som komplement till övriga arbetsmarknadsinsatser på Jobbcenter fyller ett behov för Botkyrkabor som står utanför arbetsmarknaden som kan tillgodogöra sig sin huvudsakliga insats bättre. Fokus för språkträningen är kommunikation och muntlig förmåga. Under april månad har Jobbcenter haft tillgång till tolkstöd, främst kopplat till språkpedagogernas arbete med kartläggning för sfi. Behovet har dock inte varit lika stort som förväntat.

Ett samarbete mellan Vuxenutbildningen, Jobbcenter och organisationen Hela människan har startats med syfte att skapa bättre språkutveckling för elever som läser sfi genom kombination av teori och praktik, där snickeri och syverkstad på jobbcenter ska användas.

Under delår 1 har Xenter tagit fram två utbildningar som går under arbetsnamnet 0-100, som riktar sig till nyanlända och personer med intresse att söka sig till tekniska eller administrativa yrken. Den ena med inriktning mot mekatronik och den andra med inriktning mot att bli lärarassistent. Båda dessa har stora inslag av individualiserade moment i val av studieobjekt, tidsrymd och fördjupning.

Xenter tar för närvarande också fram utbildningar på uppdrag av Jobbcenter, där individernas behov av utbildning styr innehåll och upplägg, just nu planeras för kortare introduktionsutbildning för de som tänker sig en utbildning i riktning mot väktare eller barnskötare. Målgruppen är Botkyrkabor som Jobbcenter möter genom den uppsökande verksamheten.

Nämndmål - Ungdomsgarantin

Alla ungdomar mellan 18-25 år, som idag saknar arbete, praktik eller utbildning erbjuds en insats inom nämndens verksamheter.

Målkommentar

För att nå målet om ungdomsgaranti kommer resultatet av ESF-projektet BASUN vara en nyckelfaktor. Ytterligare faktorer är samverkan med arbetsförmedlingen inom DuA (delegationen för unga i arbete) och uppsökande arbete för att nå de Botkyrkabor som ännu inte kommit i kontakt med nämndens verksamheter.

Uppföljning

Utvecklingsområde samverkan för unga till arbete

Jobbcenter har ett gott samarbete med Arbetsförmedlingen vad gäller samtal och information till ungdomar kopplat till DuA. Det finns två huvudsakliga insatser, utbildningskontrakt och traineejobb. Samverkansformen enligt DuA-överenskommelsen är i startskedet. När intresse finns upprättas en studieplan och ansökan till utbildning samt samtal om praktikanskaffning, hittills har två sökt och blivit antagna till utbildningskontrakt. Inget traineejobb har kunnat erbjudas under perioden.

Övrig verksamhet

Projektet BASUN har avslutat kartläggning och målgruppsanalys och projektet har presenterat en genomarbetad och välförankrad projektmodell. I dialog med ESF planerar projektgruppen nu för det kommande treåriga genomförandeprojektet. Projektet arbetar med modellen en väg in för ungdomar och arbetar i nära samverkan mellan

arbetsförmedling, socialförvaltning, försäkringskassa, psykiatri, civilsamhället och näringsliv.

Jobbcenters uppsökande verksamhet finns på Albys Hjärta och Ungdomens hus, anordnade aktiviteter görs i Storvreten och i Hallunda/Norsborg, vägledare finns också på medborgarkontor. Sex ungdomsambassadörer har anställts med uppgift är att söka upp unga och unga vuxna och sprida information om kommunens verksamheter och det stöd som finns till egen försörjning och studier.

Nämndmål - Vägledning

Vägledning sker utifrån individens behov och förutsättningar och med hög tillgänglighet och kvalitet.

Vägledning sker i alla verksamheter och under hela studietiden.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål (procent)	Utfall 2014	Mål 2015	Mål 2016	Utfall 2016
Minst 85 % av Botkyrkaborna ska vara nöjda med den vägledning de fått.				Delår 2
Kvinnor och män		85	85	
Kvinnor		85	85	
Män		85	85	
Minst 75 % av Botkyrkaborna som studerar inom den gymnasiala vuxenutbildningen ska svara ja på frågan om de har en studieplan.				Delår 2
Kvinnor och män		75	75	
Kvinnor		75	75	
Män		75	75	
Andelen avbrott från gymnasial vuxenutbildning ska vara högst 12 %.				Helår
Kvinnor och män		12	12	
Kvinnor		12	12	
Män		12	12	

Målkomentar

Målen följs upp en gång om året. De två första i samband med Stockholms läns gemensamma brukarenkät. Avbrotten följs upp efter årsslut.

Mätbart nämndmål

Ta fram förslag på handlingsvägar och ambitioner i relation till nämndmål, utifrån att:

- a. Kartlägga vad vägledningen gör idag.
- b. Analysera behovet av vägledning.

Målkommentar

En utsedd arbetsgrupp ansvarar för att genomföra ovan beskrivda aktiviteter under året.

Uppföljning

Utvecklingsområde vägledning

Arbetsgruppen har adresserat följande frågeställningar för att diskutera möjliga vägar framåt: hur definierar vi vägledning, hur följer vi upp det politiska uppdraget om oberoende enhet, hur arbetar vi effektivt med vägledningen, hur definierar vi tillgänglighet och hur blir vi mera tillgängliga?

Arbetsgruppen ser att vi behöver ett tydligt och gemensamt uppdrag att vägleda. Den uppsökande verksamheten behöver utökas till fler arenor (mässor, företag, skolor, festivaler och via kanske till och med podcast). En hemsida med utförligare information, på lättare svenska och tydligare skyltning till vägledningens lokaler behövs. Arbetsgruppen planerar att till hösten redovisa framtidens vägledning.

Övrig verksamhet

Studie- och yrkevägledningen för vuxna har utökats med fler resurser och ökad tillgänglighet. Vuxenutbildningen har vägledare inom verksamheten som stöttar elever inom sfi och grundläggande vuxenutbildning. Det finns vägledare riktad till Daglig verksamhets samt Xenters deltagare.

Mätbart nämndmål - feriepraktik

Mätbart mål	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015	Mål 2016	Utfall 2016
1300 ungdomar mellan 16-18 år ska ges möjlighet att få arbetslivserfarenhet och meningsfull sysselsättning genom ett feriejobb.					Delår 2
Inom kommunens förvaltningar					
Tjejer	424	500	599	450	
Killar	380	500	470	450	
Inom föreningslivet					
Tjejer	111	110	111	85	
Killar	97	110	79	85	
Inom kommunala bolag					
Tjejer	58	75	45	75	
Killar	82	75	91	75	
Inom sociala företag					
Tjejer	20	15	0	10	
Killar	10	15	0	10	
Genom matchning mot näringslivet					
Tjejer		25	2	25	
Killar		25	12	25	
Övriga platser					

Tjejer	5	2	5
Killar		9	5

Målkommentar

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden samordnar Botkyrka kommuns gemensamma satsning på feriepraktik. Satsningen innebär att 1 300 av ungdomarna 16-18 år som söker ska erbjudas en feriepraktik. Nämnden har en budget för feriepraktiklöner för 1 300 ungdomar samt 1,5 tjänst för samordningspersonal.

Kommundirektören, understödd av sin kommunledningsgrupp, beslutade inför 2015 om följande fördelning av antalet feriepraktikplatser inom respektive förvaltning. Inför 2016 har kommunstyrelsen beslutat om en villkorad feriepraktik för 1 300 ungdomar. Alla kommunens förvaltningar samt föreningar och bolag kommer att ta emot feriepraktikanter utifrån förra årets nivå och utifrån en översyn av kvaliteten av 2015 års platser.

Mätbart mål	Utfall 2014	Budget 2016	Utfall 2016
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen	48		108
Kommunledningsförvaltningen	136		51
Kultur- och fritidsförvaltningen	169		178
Samhällsbyggnadsförvaltningen	8		33
Tekniska förvaltningen	323		415
Socialförvaltningen	107		12
Utbildningsförvaltningen	107		77
Vård- och omsorgsförvaltningen	108		188
Föreningar			193
Kommunala bolag och stiftelser			115
Sociala företag			3
Andra			3
Totalt	819	1 300	1376

Uppföljning

Platstillströmningen har varit god och målet 1300 platser uppnåddes under mars månad. En administratör har visstidsanställts för feriepraktiken för att säkra en god kvalitet i planering och genomförande av feriepraktiken.

Nämndmål - Externa arenor

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har strukturerade samarbetsformer som underlättar Botkyrkabornas väg mot arbete och utbildning.

Mätbart nämndmål

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen har etablerade och effektiva kontakter med externa arenor.

Mätbart mål	Mål 2016
Försäkringskassan	<ul style="list-style-type: none"> • Ha ett etablerat samarbete kring case management (effektutvärdering) • Ha ett välfungerande samarbete kring personer med begränsad arbetsförmåga • Bedriva projektet START i samverkan
Arbetsförmedlingen	<ul style="list-style-type: none"> • Ha en etablerad samverkan och handlingsplan utifrån träffad överenskommelse kring DuA och ESF-projektet BASUN • Bedriva projektet START i samverkan
Andra förvaltningar	<ul style="list-style-type: none"> • UF: Ha en etablerad samordning av praktikanskaffning • UF: Ha en etablerad samverkan kring det kommunala aktivitetsansvaret • KoF: Bedriva en aktiv uppsökande verksamhet • Alla: Ha etablerade platser för trainee, KOMMiJOB, feriepraktik • VoF, Soc: Etablerat en fungerande process kring insatser för personer med funktionsnedsättning • Klif: Tillämpa sociala klausuler i upphandling • Klif Näringslivsenheten: Ha en etablerad samordning kring företagskontakter
Andra kommuner	<ul style="list-style-type: none"> • Ha ett utvecklat samarbete kring utförande av vuxenutbildning, samordna kvalitetsuppföljning av utbildningsanordnarna med övriga kommuner • Ha en etablerad 11-kommunerssamverkan kring arbetsmarknadsfrågor
Näringslivet	<ul style="list-style-type: none"> • Ha ett etablerat arbete med utveckling av lärlingsråd, branschråd och branschkontakter • Ha utvecklade samverkansytter till företrädare för branscher inom bristyrken • Ha möjliggjort för fler nyanlända akademiker att komma i arbete eller vidare studier på kortare tid, exempelvis genom Academic Power
Lärosäten	<ul style="list-style-type: none"> • Har utvecklat Nitus-samarbetet (nationellt nätverk för högre studier) • Har skapat förutsättningar för elever att läsa högre studier i Botkyrka • Har i projektform etablerat förutsättningar för ett basår med direkt ingång till universitetet (naturvetenskapliga ämnen)
Civilsamhället	<ul style="list-style-type: none"> • Har ökat samverkan mellan kommunorganisationen och civilsamhället för att skapa fler arbetstillfällen (inom den sociala ekonomin) • Har stärkt samverkan mellan kommunen och idéburna organisationer • Har utvecklat den kommunövergripande samordningsgruppen för social ekonomi med syfte att öka förvaltningarnas samverkan med idéburna organisationer
Internationella samarbeten	<ul style="list-style-type: none"> • Nya metoder för att tillvarata tyst kunskap är utvecklade genom Erasmus-projektet

Uppföljning

Utvecklingsområde budskapsplattform

Arbetet med en förvaltningsgemensam budskapsplattform tas fram i samarbetet med konsultbyrå Intellekta. Ett första steg blir målgruppsanalys under delår 2.

Övrig verksamhet

Jobbcenter har arbetat vidare med informationen på hemsidan. Informationsmaterial riktat mot externa aktörer samt internt i kommunen är påbörjat.

Genom stöd från arbetsmarknadssamordnare kommer deltagare inom AcadEMic POWER ges möjlighet till praktik i samband med eller efter avslutad utbildning. Möjligheten att inleda samarbeten med externa företag eller organisationer ses nu därför över.

I och med Vuxenutbildningens samarbete med vård- och omsorgsförvaltningen kring vårdutbildning har diskussioner om ett lärcentrum i Tumba för vuxenelever påbörjats.

I samarbete med organisationen Företagarna har Xenter tagit fram ett koncept där Botkyrkas företagare erbjuds tillgång till lokaler för event, affärsmöten, konferenser och utbildning; *Coffice*.

Xenter har utvecklat nya företags- och bransch- och näringslivskontakter inom Big Data, IT och byggbranschen i samband med att nya yrkeshögskoleansökningar förbereds. Xenter har också etablerat ett närmare samarbete mellan högskolor i Oslo och Helsingfors, med avsikt att gemensamt undersöka möjligheterna att inom ramen för NordPlus arbeta med morgondagens läromodeller.

Nämndmål - praktikanskaffning

Botkyrka kommun har en etablerad arbetsform för samordnad praktikanskaffning.

Uppföljning

Utvecklingsområde praktiksamordning

En kartläggning av hur olika verksamheter inom förvaltningen arbetar med samordning av arbetsgivarkontakter och anskaffning av praktikplatser har genomförts. Arbetsgruppen har träffat två andra kommuner (Stockholms stad och Nynäshamns kommun) för att dela erfarenheter. Frågan om hur man samordnar arbetsgivarkontakter på bästa sätt är aktuell även i andra kommuner.

Arbetsgruppen har kommit fram till att fokus under 2016 är att skapa systematiserad samordning för praktikanskaffning inom förvaltningen. Det görs genom att använda arbetsverktyget Platsbanken i Accorda, ett system Jobbcenter använder sedan tidigare. Ett informationsmaterial vid träffar med arbetsgivarkontakter som presenterar förvaltningens alla verksamheter ska tas fram, för att dra nytta av varandras kontakter och skapa nya samarbeten.

Mål 5. Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar

Nämndmål - näringslivsutveckling

Senast 2017 tillhör Botkyrka de 30 främsta kommunerna i riket när det gäller företagsklimat.

Mätbart nämndmål

De mätbara målen bedöms tillsammans bidra till att uppnå målet ovan.

Mätbart mål	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015	Mål 2016	
2016 tillhör Botkyrka de 110 främsta kommunerna i riket när det gäller företagsklimat enligt Svenskt Näringslivs mätning.	159	120	170	110	delår 2
2016 har Botkyrka ett Nöjd-Kund-Index bland företagare på 75 i undersökningen INSIKT. (SBA)	73	75		75	delår 2
2016 har antalet företag ökat jämfört med 2015 (Upplysningscentralen)	5105	5200		5300	helår
2016 har antalet nystartade företag ökat jämfört med 2015 (Upplysningscentralen)	609	630		650	helår
2016 finns 20 hektar planlagd kommunägd mark för företagsetableringar. (hektar)	11	33		20	Delår 2

Uppföljning

Svenskt näringslivs mätning genomförs under delåret och enkätsvaren fås under maj. Rankingen presenteras i september. Målet för 2017 att nå placering 30 är mycket högt satt.

Nöjd-Kund-Index mäts på faktiska ärenden som kommunen haft. Områdena som mäts är bland annat bygglov, miljö, upphandling och näringsliv. Resultaten har ännu inte presenteras.

Som följd av 2015 års resultat finns bygglovshandläggare på näringslivscentret två gånger i veckan så att företagare lätt ska få kontakt, utan att behöva boka möte, och få svar på sina frågor om bygglov.

Under 2016 har Näringslivscentret varit med och startat projektet Attraktivare industriområden. Genom workshops med företagare i de olika områdena tas utvecklingsområden upp och förslag på åtgärder som behövs för att företagarna ska ges goda möjligheter till utveckling. Det har bland annat lett till förslag om förbättrad fiberoptik för nättrafik, förbättrade parkeringar, belysning, asfaltering och ny vägskyltning.

En kartläggning av kommunens sju befintliga industriområden har genomförts med syfte att utveckla områdena framöver. Översyn har gjorts i tre av områdena (Loviseberg, Skyttbrink och Bovallen) för att frigöra mer mark till försäljning (detta kommer att genomföras under våren).

Näringslivscenter kommer under våren starta marknadsföring av företagsområdet i Alfreds Nobels allé till företag inom medicinteknik och life science. Det finns färdig detaljplan och försäljning planeras till 2017.

Mycket av näringslivscentrets arbete sker i nära samarbete med samhällsbyggnadsförvaltningen.

Näringslivscentrets frukostmöten har ändrat fokus, befintliga aktörer i de områden mötena hålls bjuds in att föreläsa om utvecklingen de står inför. Detta har lett till en ökat antal deltagare på mötena.

Under 2016 används verktyget Indikatoranalys för att ta fram 15 tillväxtföretag i Botkyrka som ges möjlighet att delta i ett program för att kunna växa och stärka företag. Hittills är 12 företag identifierade.

Målområde Välfärd med kvalitet för alla

Vägen mot egen försörjning är också viktig för ökad självständighet och delaktighet. Detta mäts under 2016 genom avslutade insatser.

Mätbart nämndmål

3 300 Botkyrkabor har ökat sin självständighet och delaktighet och 2 100 av dem har gått till arbete eller utbildning.

Mätbart mål	Mål 2016	Utfall 2016
Genom Daglig verksamhet ska 80 Botkyrkabor öka sin självständighet och delaktighet.		
Kvinnor	30	Delår 2
Män	50	
Genom Sfi-utbildning ska 900 Botkyrkabor öka sin självständighet och delaktighet.		
Kvinnor	550	89
Män	350	45
Genom grundläggande vuxenutbildning ska 315 Botkyrkabor öka sin självständighet och delaktighet.		
Kvinnor	190	28
Män	125	11
Genom gymnasial vuxenutbildning ska 1300 Botkyrkabor öka sin självständighet och delaktighet.		
Kvinnor	780	406
Män	520	143
Genom arbetsmarknadsinsatser ska 485 Botkyrkabor öka sin självständighet och delaktighet.		
Kvinnor	245	52
Män	240	44
Genom yrkeshögskoleutbildningar ska 10 Botkyrkabor öka sin självständighet och delaktighet.		
Kvinnor	4	Helår
Män	6	
Genom gymnasial spetsutbildning ska 8 Botkyrkabor öka sin självständighet och delaktighet.		
Kvinnor	4	Helår
Män	4	
Efter avbrott från Sfi och grundläggande vuxenutbildning har 200 Botkyrkabor gått till arbete eller studier.		
Kvinnor	100	0
Män	100	0

Målkommentar

Uppföljning av antal Botkyrkabor som har ökat sin självständighet och delaktighet görs genom att mäta stegförflyttning i form av avslutad utbildning eller insats samt måluppfyllnad i genomförandeplan för Daglig verksamhet. Uppföljningen skiljer sig åt mellan verksamheterna. Mätningen kommer genomföras efter avslutad insats och inom Daglig verksamhet tre gånger per år. Underlag till uppföljningen finns i bilaga 3.

Uppföljning

Under januari-mars 2016 har 575 kvinnor och 243 män (818 personer) gjort någon form av stegförflyttning. För de första tre månaderna är antalet kvinnor som gjort stegförflyttning något högre än målsättningen och antalet män är något lägre än målsättningen. Det är dock för tidigt att göra någon slutsats av resultatet.

Samtliga deltagare inom Daglig verksamhet har nåbara mål i deras genomförandeplaner. Uppföljningen av dessa är dock inte färdig till delår 1.

Målet om 3 300 har ökat sin självständighet och delaktighet följs upp med innevarande års deltagare, medan målet om 2 100 Botkyrkabor vidare till arbetet eller utbildning följs upp med 6-månaders förskjutning, vilket gör att siffrorna för hela året inte blir direkt jämförbara och med samma individer.

Mål 6 Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar.

Mätbart mål	Utfall 2014	Mål 2016	Utfall 2016
Deltagare i uppföljningsansvaret som gått tillbaka till gymnasieskolan	17	30	2
Deltagare i aktivitetsansvaret som deltagit i praktik eller annan arbetsmarknadsinsats	35 ²	50	24

Målkommentar

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden genomför det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar 16-19 år som är utan arbete eller studier, på uppdrag av utbildningsförvaltningen. Över 300 ungdomar står utan skolplacering varje år. Uppdraget är att få tag på dessa och motivera och stödja dem till arbete eller utbildning. Samarbetet med utbildningsförvaltningen är en viktig del av arbetet.

Uppföljning

I och med intagning till gymnasieskolan till hösten beräknas betydligt fler deltagare återgå till gymnasiet. En utökning av den uppsökande verksamheten samt samarbete med externa och interna aktörer förväntas bidra till att fler tar stöd av våra verksamheter.

² Vi har träffat/haft kontakt med 80 personer.

Målområde Grön stad i rörelse

Uppföljning

Förvaltningen utreder för tillfället möjligheter för framtida verksamhet i eller i anslutning till det planerade växthuset i tunnelbanehuset i Alby. I samverkan med bland annat Alby bibliotek ser förvaltningen potential för att utöka sin närvaro i området och utveckla den uppsökande verksamheten.

Mål 9. I Botkyrka byggs fler attraktiva bostäder för ökad variation och mer levande stadsmiljöer

Uppföljning

Se uppföljning under mål 5.

Målområde Kultur och kreativitet ger kraft

Mål 10 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Nämndmål - entreprenörskap

Att stärka ungdomar mellan 15-25 år och deras möjlighet till entreprenörskap.

Uppföljning

Uppdraget Expedition Botkyrka överfördes från kommunledningsförvaltningen i januari 2016. Arbetet har fortsatt enligt plan med Näringslivscenter som huvudansvariga, organisationen The Good Talent är utförare. Finansiering för 2016 sker enligt tidigare former med Botkyrka kommun och Allmänna Arvsfonden som medfinansierare.

Mål 11 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Uppföljning

Arbetet med att integrera kulturella uttryck som exempelvis teater och film i verksamheternas pågår enligt plan.

Målområde En effektiv och kreativ kommunal organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Uppföljning

Utvecklingsområde systematiskt kvalitetsarbete

Arbetsgruppen har delat erfarenheter kring enkäter för att förbättra frågorna samt utveckla återkopplingen. Gruppen kommer att fortsätta att använda varandra för stöd i utveckling av enkäter samt bjuda in fler att delta i erfarenhetsutbyte.

Arbetsgruppen har analyserat 2015 års resultat av 6-månadersuppföljningen, som ett led i att utveckla uppföljningen framöver samt bidra till analysarbetet av resultaten. Ett första

steg har tagits för att definiera stegförflyttning och utifrån det utveckla metoder för mätning av ökad självständighet och delaktighet, däribland självskattning.

På Xenter pågår under året framtagande av kvalitetsstyrnings- och resultatuppföljningsverktyg.

IT-utveckling

Förvaltningen har beslutat att använda kommunens förvaltningsmodell för IT enligt pm3. Under 2016 kommer Botkyrka vuxenutbildning och Botkyrka Jobbcenter omfattas. Fokus i arbetet är att införa arbetssätt enligt förvaltningsmodellen samt att skapa och tydliggöra de roller som krävs för förvaltningsarbetet i organisationen. Den omfattande upphandlingen av elevdatabas för utbildningsförvaltningen och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen påbörjas i augusti.

Jobbcenter

Utvecklingsarbetet fortskrider inom samtliga identifierade utvecklingsområden för verksamheten.

En översyn av yrkesspårerna är genomförd. Efter analys och beslut om inriktning för yrkesverksamheterna kommer handlingsplaner att tas fram för samtliga yrkesspår. Fokus i rapporten är kommunikation, arbetsmodeller, samverkan med externa aktörer samt kompetensutveckling.

En kompetensinventering genomförs, där samtlig personal får svara på frågor om utbildning, arbetslivserfarenhet, språk- och datakunskaper samt övriga meriter. Syftet med inventeringen är att bättre synliggöra och ta vara på den kompetens som finns hos personalen i strävan efter en effektivare organisation där individen ges möjlighet att nyttja sina kunskaper.

Mål 13 klimatneutral kommunal organisation senast 2020

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015	Mål 2016
Alla verksamheter ska minska sin elförbrukning med minst 1 % jämfört med 2015 års förbrukning.	-3,21	-1	0,3	-1

Uppföljning

Av förvaltningens lokaler har 13 stycken elavtal med Nordic Green. Dessa hade en förbrukning på 476 836 kWh under 2014 och 478 208 kWh under 2015, vilket innebär en ökning av förbrukningen på 0,3 %.

Mått och nyckeltal

Platser

Mått/ nyckeltal	Bokslut 2013	Bokslut 2014	Budget 2015	Budget 2016	Utfall/prognos 2016
Årsplatser Daglig verksamhet					
Totalt	299,4	308,1	314	332	332 ³
- Kvinnor	105,7	116			
- Män	193,8	192,1			
Helårsplatser Sfi					
Totalt	843	1036	1100	1100	1100
- Kvinnor		629			
- Män		407			
Helårsplatser Grundläggande vuxenutbildning					
Totalt	255	245	400	400	400
- Kvinnor	209	180			
- Män	46	65			
Helårsplatser Gymnasial vuxenutbildning					
Totalt	782 ⁴	765	349 ⁵	349 ⁶	417 ⁷
- Kvinnor	542	560			292
- Män	240	205			125
Antal elever på särskild utbildning för vuxna					
Totalt	19	21	30	40	40
- Kvinnor		9			
- Män		12			
Helårsplatser arbetsmarknadsinsatser					
Totalt	300	265	400	400	367 ⁸

³ Beräknad prognos utifrån framtida kända förändringar och förändringar hittills. Pronosen är inte gjord på män respektive kvinnor.

⁴ Inklusive de 233 platser Botkyrka erhöi i statsbidrag för 2013.

⁵ Ekluderar eventuella platser finansierade med statsbidrag.

⁶ Ekluderar eventuella platser finansierade med statsbidrag.

⁷ Beräknat utifrån nuläge för antal årsplatser för januari-maj (första terminen), ingen prognos.

- Kvinnor	156	150	(inkl. 100 KOMMiJOB B)		196
- Män	144	115			171
Antal personer Feriepraktik					
Totalt	1025	1187	1450	1700	1300 ⁹
- Kvinnor	513	613	725		650
- Män	512	574	725		650
Helårsplatser Yrkehögskola					
Totalt	233	214	256	330	Delår 2
- Kvinnor	132	103	123		
- Män	101	111	133		
Årsplatser Gymnasial spetsutbildningar					
Totalt	170	182	198	172	Delår 2
- Kvinnor	120	128	140		
- Män	50	54	58		

Uppföljning

Volymökningar Vuxenutbildningen

Sfi för ensamkommande ungdomar i samverkan med utbildningsförvaltningen beräknas till 60 individer utifrån inventering januari 2016 men det antalet befaras öka under 2016.

Etableringspersoner kommer att öka inför hösten 2016 enligt Arbetsförmedlingens prognoser. Fler sökande kommer att beviljas gymnasiala kurser utifrån ökat statsbidrag i jämförelse med 2015.

Årsarbetsplatser arbetsmarknadsinsatser

Flertalet omorganiseringar som Jobbcenter har genomgått de senaste åren har haft en negativ påverkan på samarbetet med externa aktörer som i sin tur har lett till ett lågt och ojämnt deltagarinflöde. De senaste månaderna har ny dialog med externa partners inletts samtidigt som arbetet med den uppsökande verksamheten intensifierats och hittat nya arenor. Som en konsekvens av detta har vi sett att antalet personer som söker sig på egen hand till oss har ökat, samtidigt som inflödet från både socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen verkar ha stabiliserats. Vad gäller könsfördelningen så är den ganska jämn, däremot behöver vi hitta sätt att locka fler ungdomar till oss som i dagsläget är bara 20 % av det totala antalet deltagare, denna målgrupp är dock den som ökat kraftigast i verksamheten.

⁸ Genomsnitt just nu (april).

⁹ Förändrat beslut om mål till 1420 feriepraktikplatser.

Jämförelsetalen följs upp i delår 2.

Jämförelsetal - Sfi

Timmar	Utfall 2013	Utfall 2014
Kursdeltagare på 1A, som fått godkänt - antal elevtimmar		
Botkyrka	259	290
Stockholms län	256	287
Riket	225	263
Kursdeltagare på 1B, som fått godkänt - antal elevtimmar		
Botkyrka	708	441
Stockholms län	290	320
Riket	251	305
Kursdeltagare på 2B, som fått godkänt - antal elevtimmar		
Botkyrka	287	227
Stockholms län	223	224
Riket	214	234
Kursdeltagare på 2C, som fått godkänt - antal elevtimmar		
Botkyrka	231	174
Stockholms län	189	201
Riket	207	228
Kursdeltagare på 3C, som fått godkänt - antal elevtimmar		
Botkyrka	197	146
Stockholms län	178	194
Riket	191	208
Kursdeltagare på 3D, som fått godkänt - antal elevtimmar		
Botkyrka	149	149
Stockholms län	144	158
Riket	162	172

Jämförelsetal - Sfi

%	Utfall 2013	Utfall 2014
Kursdeltagare på 1A, andel (%) som fått godkänt		
Botkyrka	50	37
Stockholms län	35	26
Riket	35	35
Kursdeltagare på 1B, andel (%) som fått godkänt		
Botkyrka	13	8
Stockholms län	20	16
Riket	28	25

Kursdeltagare på 2B, andel (%) som fått godkänt		
Botkyrka	23	26
Stockholms län	32	29
Riket	36	35
Kursdeltagare på 2C, andel (%) som fått godkänt		
Botkyrka	31	26
Stockholms län	34	34
Riket	35	34
Kursdeltagare på 3C, andel (%) som fått godkänt		
Botkyrka	27	35
Stockholms län	34	32
Riket	36	34
Kursdeltagare på 3D, andel (%) som fått godkänt		
Botkyrka	47	53
Stockholms län	47	49
Riket	47	47

Kommentar

Att bedöma dessa två nyckeltal ger sammantaget en bättre jämförande bild över verksamheten. Då bland annat organisering av intag till kurser ser olika ut i olika kommuner. Siffrorna ovan är från skolverkets databas Jämförelsetal <http://www.jmftal.artisan.se/>. Jämförelsetalen finns inte uppdelade på kön. De sammanställs vid halvårsskiftet nästkommande år. I årsredovisningen kommer nyckeltalen redovisas med ett års fördröjning.

Jämförelsetal – Grundläggande vuxenutbildning

%	Utfall 2013	Utfall 2014
Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i grundläggande vuxenutbildning som avbrutit kurs		
Botkyrka	25,8	29,8
Stockholms län	18,1	15,7
Samtliga kommuner	22,8	21,1
Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i grundläggande vuxenutbildning som slutfört kurs		
Botkyrka	51,5	44,9
Stockholms län	77,2	75,9
Samtliga kommuner	63,5	61,7

Jämförelsetal – Gymnasial vuxenutbildning

%	Utfall 2013	Utfall 2014
Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i gymnasial vuxenutbildning/påbyggnadsutbildning som avbryter kurs		
Botkyrka	11,9	16,1
Stockholms län	15,4	17,2
Riket	17,1	17,6
Kursdeltagare i huvudmannens skolor, andel (%) i gymnasial vuxenutbildning/påbyggnadsutbildning som slutför kurs		
Botkyrka	82,9	80,6
Stockholms län	80,8	77,6
Riket	70,8	70,3

Kommentar

Siffrorna ovan är från skolverkets databas Jämförelsetal <http://www.jmfal artisan.se/>. Jämförelsetalen finns inte uppdelade på kön. De sammanställs vid halvårsskiftet nästkommande år. I årsredovisningen kommer nyckeltalen redovisas med ett års fördröjning.

Jämförelsetal -Arbetsmarknadsinsatser

%	Utfall 2013	Utfall 2014
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som A. Börjat arbeta, andel (%)		
Botkyrka		
Kvinnor och män	18	16
Kvinnor	19	17
Män	17	15
Stockholms län (ovägt medel ¹⁰)		
Kvinnor och män	30	36
Kvinnor	32	32
Män	34	36
Alla kommuner (ovägt medel)		
Kvinnor och män	26	26
Kvinnor	24	22
Män	26	26
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som B. Börjat studera, andel (%)		
Botkyrka		
Kvinnor och män	9	6

¹⁰ I beräkningen av ovägt medelvärde har alla kommuner samma vikt. Medelvärdet kommer då att gälla för en genomsnittlig kommun.

Kvinnor	9	4
Män	9	8
Stockholms län (ovägt medel)		
Kvinnor och män	8	14
Kvinnor	10	12
Män	8	11
Alla kommuner (ovägt medel)		
Kvinnor och män	10	9
Kvinnor	11	10
Män	11	8
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som C. Överförts till annan myndighet, andel (%)		
Botkyrka		
Kvinnor och män	3	4
Kvinnor	4	5
Män	2	2
Stockholms län (ovägt medel)		
Kvinnor och män	8	11
Kvinnor	4	12
Män	3	11
Alla kommuner (ovägt medel)		
Kvinnor och män	15	15
Kvinnor	16	16
Män	16	14
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som D. Slutförda uppdrag, andel (%)		
Botkyrka	54	53
Kvinnor och män	52	55
Kvinnor	55	50
Män		
Stockholms län (ovägt medel)	24	38
Kvinnor och män	21	29
Kvinnor	20	32
Män		
Alla kommuner (ovägt medel)	30	31
Kvinnor och män	27	28
Kvinnor	26	27
Män	54	53

Kommentar

Siffrornas hämtas från Kolada, Svergies Kommuner och Landstings databas för jämförelser mellan kommuner, https://www.kolada.se/index.php?_p=index. Koladas mått

har begränsningar, då inrapporteringen till viss del görs på olika grunder. Det kan därför bli svårt att göra analyser och dra slutsatser mellan kommuner. Däremot är det möjligt att titta på trender över tid, med antagandet att kommunerna rapporterar in ungefär på samma sätt varje år. Dessa siffror beräknas på alla deltagare i verksamheten, vilket inkluderar deltagare som fortsätter. I nämndens uppföljning om 2 100 Botkyrkabor i arbete eller utbildning görs beräkningen på deltagare som avslutat insats.

Bilagor

Bilaga 1

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Nämndmål – självständighet och delaktighet

Tabellen avser resultatet på följande frågor:

Daglig verksamhet: Får du vara med och bestämma vad du ska jobba med.

Svarsalternativen är Ja, Ibland och Nej. Resultatet avser deltagare som svarat Ja på frågan.

Grundläggande och gymnasial vuxenutbildning: Jag är nöjd med mitt inflytande över undervisningen. Svarsalternativen är 1 till 5 där 1 betyder Stämmer inte alls, 3 betyder Stämmer delvis och 5 betyder Stämmer helt. Som ett positivt resultat räknar svarsalternativ 3, 4 och 5. Följs upp genom Stockholms Läns gemensamma brukarenkät.

Sfi: Vi elever kan vara med och bestämma vad vi ska göra på lektionerna. Skalan är femgradig.

Arbetsmarknadsinsatser: De frågor som kommer att ligga till grund för 2015 års resultat är: Har handledaren lyssnat på dig och har du haft möjlighet att påverka det du gjort hos oss.

YH-utbildningar: Resultatet är en sammanvägning av resultatet på fem frågor kring delaktighet.

Gymnasiala spetsutbildningar: Ett utvecklingsarbete kring delaktighet och enkäter har genomförts tillsammans med Utbildningsförvaltningen.

Bilaga 2

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och villkor

Räkneexempel 1: 100 kvinnor avslutar en utbildning och 50 av dem går till egen försörjning ($50/100=50\%$ måluppfyllelse). 200 män avslutar en utbildning och 100 av dem går till egen försörjning ($100/200=$ också 50% måluppfyllelse). Relationen mellan kvinnors och mäns måluppfyllelse blir i det fallet att vi har lyckats lika bra för män som för kvinnor och uppnår ett resultat på 1 ($50/50=1$).

Räkneexempel 2: 100 kvinnor avslutar en utbildning och 60 av dem går till egen försörjning. Måluppfyllelsen för kvinnor blir då 60% ($60/100$). 200 män avslutar en utbildning och 100 av dem går till egen försörjning. Måluppfyllelsen för männen blir då 50% ($100/200$). Relationen mellan kvinnors och mäns måluppfyllelse blir i det fallet $1,2$ ($60/50=1,2$).

Ett resultat mindre än 1 betyder bättre utfall för män än kvinnor och vice versa.

Bilaga 3

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen

Indikatorer – självständighet och delaktighet

	Mål 2016	Beräkning
Daglig verksamhet		2015 års deltagarantal (330). 25 % av dessa som under året nått mål i genomförandeplanen. Könsfördelning inom verksamheten är 65% män och 35% kvinnor.
Kvinnor	30	
Män	50	
Sfi		2014 års godkända betyg (satta betyg 1068), vilket var 855 enskilda individer. Könsfördelning inom verksamheten är 60 % kvinnor och 40% män.
Kvinnor	550	
Män	350	
Grundläggande vuxenutbildning		2014 års godkända betyg (satta betyg 418), vilket var 306 enskilda individer. Könsfördelning inom verksamheten är 60 % kvinnor och 40% män.
Kvinnor	190	
Män	125	
Gymnasial vuxenutbildning		2014 års antagna, individer (1450), 80 % godkända betyg. Ytterligare 140 individer för 2016 då vi räknar med ökat statsbidrag. Könsfördelning inom verksamheten är 60 % kvinnor och 40% män.
Kvinnor	780	
Män	520	
Arbetsmarknadsinsatser		2014 års avslutade deltagarantal (585). Ca 25 % bortfall. Ytterligare 35 platser för trainee och utbildningskontrakt. Vidare från/till: Arbetspraktik i egen regi; Intern yrkesutbildning; Praktik; Komijobb; OSA; Arbete med lönebidrag; Utbildningskontrakt; Trainee; Jobb/studier
Kvinnor	245	
Män	240	
Yrkehögskoleutbildningar		2016 års studenter (13), examinerade Botkyrkabor.
Kvinnor	4	
Män	6	
Gymnasial spetsutbildning		Slutfört gymnasiet med examensbevis, Botkyrkabor.
Kvinnor	4	
Män	4	
Avbrott Sfi och grundläggande vuxenutbildning	200	Uppskattning. De som uppger att de 6-månader efter avbrutna studier är i jobb eller studier inkluderas också i det totala antalet individer som gjort stegförflyttning.
Totalt 3298 individer		En individ räknas endast en gång under ett år.

Extra sammanträde 2016 (AVUX/2016:42)

Beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden beslutar om ett extra sammanträde den 30 augusti 2016.

Ärendet

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens ordinarie sammanträden den 16 juni och den 22 september ligger för tidigt respektive för sent i tid för att nämnden ska kunna besluta om *Mål och budget 2017 med plan 2018-2020*. Nämnden behöver därför besluta om ett extra sammanträde, som kommer att vara tisdag den 30 augusti kl. 19.00.

Referens
Emma Jacobsson

Mottagare
Arbetsmarknads- och
vuxenutbildningsnämnden

Extra sammanträde 2016

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden beslutar om ett extra sammanträde den 30 augusti 2016.

Ärendet

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens ordinarie sammanträden den 16 juni och den 22 september ligger för tidigt respektive för sent i tid för att nämnden ska kunna besluta om *Mål och budget 2017 med plan 2018-2020*. Nämnden behöver därför besluta om ett extra sammanträde, som kommer att vara tisdag den 30 augusti kl. 19.00.

Jan Strandbacke
Förvaltningschef

Regina Jalvemyr
Administrativ chef

Expedieras till
Kommunledningsförvaltningen

Anmälningssärenden (AVUX/2015:131)

Beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Följande ärende anmäls till arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden:

§ 49 KF Fördelning av medel från ändringsbudget (KS/2016:121)

§ 50 KF Program för bostadsförsörjning (KS/2015:245)

§ 55 KF Revidering av riktlinjer för områdesutveckling (KS/2015:173)

§ 62 KF Reglemente för ersättning till förtroendevalda – ändring (KS/2016:106)

Revisionsberättelse 2015

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsutövande 2015

§ 49**Fördelning av medel från ändringsbudget (KS/2016:121)****Beslut**

1. Kommunfullmäktige medger arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden 100 000 kronor år 2016 för att i samarbete med Nyföretagarcentrum anordna utbildningar i att starta eget företag för nyanlända och asylsökande.
2. Kommunfullmäktige medger kommunstyrelsen 1 miljon kronor år 2016 att fördela till områdesgrupperna för nya trygghetskapande insatser och för att stärka de positiva krafterna i respektive område.
3. Kommunfullmäktige medger kommunstyrelsen eller den nämnd de utser 5 miljoner kronor år 2016 för att stimulera snabbare igångsättande av bostadsbyggandet, såväl tillfälliga boenden som permanenta bostäder.
4. Kommunfullmäktige medger kommunstyrelsen 5 miljoner kronor år 2016. Dessa kan exempelvis disponeras för oförutsedda händelser, insatser via Mångkulturellt centrum och utredningar som bidrar till framtida effektiviseringar och för oförutsedda händelser.
5. Kommunfullmäktige medger arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden 12 miljoner kronor år 2016 för att göra extra utbildningsinsatser i syfte att underlätta för fortsatta studier eller arbete, dels för personer som är nära arbetsmarknaden men som idag inte är prioriterade, dels för nyanlända och asylsökande.
6. Kommunfullmäktige medger utbildningsnämnden 12 miljoner kronor år 2016 för kvalitetsstärkande insatser samt för att kunna säkerställa en utbildning av god kvalitet för nyanlända och asylsökande elever inklusive elevvårdsinsatser.
7. Kommunfullmäktige medger utbildningsnämnden 5 miljoner kronor år 2016 för att stärka arbetet med att rekrytera lärare till skolor som idag

2016-03-31

Dnr KS/2016:121

har rekryteringssvårigheter.

8. Kommunfullmäktige medger utbildningsnämnden 3 miljoner kronor år 2016 för att stärka den digitala infrastrukturen i Botkyrkas skolor.
9. Kommunfullmäktige medger vård- och omsorgsnämnden 3 miljoner kronor år 2016 för att tillsammans med arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ta fram uppdragsutbildningar för att möjliggöra för visstidsanställda medarbetare att kunna studera till behörig utbildning och därmed få möjlighet att bli tillsvidareanställda.
10. Kommunfullmäktige medger socialnämnden 1,4 miljoner kronor år 2016 för att bygga ut organisationen för mottagandet av ensamkommande barn.
11. Kommunfullmäktige medger kultur- och fritidsnämnden 2,5 miljoner kronor år 2016 för insatser riktade till ensamkommande barn, säkerställande av bemanning och öppethållande inom öppna verksamheter samt för samordning och nätverksbyggande.
12. Nämnderna ska i delårsrapport 2 2016 redogöra för hur medlen använts eller planerar att användas under året.

Den totala summan, 50 miljoner kronor, finansieras genom de 64,9 miljoner kronor Botkyrka kommun tilldelades ur regeringen ändringsbudget år 2015.

Motivering

Kommunstyrelsen har 2016-03-07 § 39 lämnat ett förslag till beslut.

I den extra ändringsbudgeten för 2015 anslogs 9,8 miljarder kronor som ett generellt statsbidrag med anledning av flyktingsituationen. Av anslaget tilldelades Botkyrka 64,9 miljoner kronor.

Vi får nu möjlighet att göra offensiva satsningar för att få människor i jobb, skapa fler företag, öka takten inom bostadsbyggandet, förstärka mottagandet av nya svenskar, öka våra skolors attraktivitet, sätta in snabba insatser i våra bostadsområden, med mera.

I förslaget till beslut öronmärker vi 50 miljoner kronor för insatser under 2016. Vi ser dem som investeringar i framtiden i ett Botkyrka som växer och utvecklas. Satsningarna syftar till att göra Botkyrka till en ännu bättre

2016-03-31

Dnr KS/2016:121

plats att bo, verka och leva i oavsett om man är ny Botkyrkabo eller om man har bott här länge.

Vi fortsätter med en jobbpolitik för fler företag i kommunen, stärkt kompetens hos våra anställda och fler människor i arbete. Alla tre benen är viktiga i en aktiv jobbpolitik.

Våra skolor ska ha de bästa lärarna och vi måste arbeta för att bli en än mer attraktiv arbetsgivare. Investeringar i digital infrastruktur i våra skolor ska stärka vår en-till-en-satsning och möjliggöra pedagogisk utveckling och digitalt lärande. Ensamkommande barn och ungdomar ska få den bästa skolstarten så att de snabbt kan gå in i ordinarie undervisning.

Den snabba inflyttningen till kommunen kräver att vi stärker insatserna för att öka takten i bostadsbyggandet. Planerade bostadsprojekt kan startas snabbare och idéer om föreningsdrivna tillfälliga boenden kan utredas, till exempel förslaget om boende och verksamhet för ensamkommande barn och ungdomar på Brantbrinks IP.

En förstärkning av områdesarbetet görs genom resurser för trygghets- och utvecklingsåtgärder och stöd till positiva krafter i lokalsamhället. Det kan bland annat handla om jobbskapande åtgärder för ungdomar. Medlen kommer att fördelas utifrån behov av insatser och befolkningens mängd.

Vi tillskjuter ytterligare medel för att säkra uppbygget av en organisation för mottagandet av nyanlända och ensamkommande barn och ungdomar för att garantera att alla nya Botkyrkabor får en bra start.

Med dessa insatser stärker vi den positiva utvecklingen av Botkyrka som plats. Botkyrka har väldigt många positiva krafter som jobbar för ett ännu bättre Botkyrka. Som kommun ska vi vara möjliggörare för denna utveckling.

Satsningarnas delar

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningen har redovisat ett antal möjliga engångsinsatser för främst nyanlända, men även för asylsökande. Det finns också insatser som kan göras för att människor nära arbetsmarknaden ska kunna gå vidare till en anställning. *För dessa ändamål föreslås arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden tilldelas 12 miljoner kronor för år 2016.*

För att skapa fler arbetstillfällen och få fler människor i arbete behövs många olika insatser. Arbetsförmedlingens mest effektiva insats är stöd för att starta eget företag. Många nyanlända har erfarenhet av och kunskapen om att driva eget företag. Nyföretagarcentrum bedriver idag kurser och ger

2016-03-31

Dnr KS/2016:121

handledning i att starta och driva eget företag. En sådan kurs kan hållas under våren och en under hösten för nyanlända svenskar som vill starta och driva eget företag. *För dessa ändamål föreslås arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden tilldelas 100 000 kronor för år 2016.*

Utbildningsförvaltningen har bland annat redovisat kraftigt ökade behov av utbildningsinsatser för nyanlända och asylsökande elever. För närvarande väntar 333 barn och unga på att få börja sin skolgång. I huvudsak finansieras det ökade elevantalet av Migrationsverkets ersättningar för asylsökande barns skolgång och för nyanlända elever via volymavräkning för faktiskt antal elever med uppehållstillstånd.

Om nuvarande nivå på utbildningen ska säkerställas krävs därför ett tillskott eftersom det nu är väsentligt fler asylsökande elever än tidigare år. Förslaget innebär ingen förändring av nämndens skolpeng, utan kompenserar för att skolpengen är högre än för genomsnittseleven eftersom det utgår ett tilläggsbelopp som följer barnen i målgruppen oavsett utförare. Dessutom behövs en förstärkning av elevhälsopersonal med särskild kompetens kring nyanlända elevers medicinska status och andra behov för att skapa förutsättningar för bättre integration och elevhälsa. För att snabba på genomströmningen av elever från mottagningsenheten till skolorna behöver mottagningsenhetens organisation stärkas. Dessutom behöver den administrativa organisationen kring återsökning av statsbidrag för asylsökande elever stärkas för att säkerställa finansieringen. *För dessa och andra kvalitetshöjande insatser föreslås utbildningsnämnden tilldelas 12 miljoner kronor för år 2016.*

Botkyrkas skolor ska ha de bästa lärarna. Vissa skolor har idag utmaningar när det gäller att rekrytera och att behålla bra lärare. Detta beror delvis på att konkurrensen mellan skolor och kommuner om lärare är stark. Botkyrkas skolor ska vara en attraktiv arbetsplats och våra skolor ska ha de bästa lärarna. Därför behövs insatser för att kunna rekrytera och behålla lärare i våra skolor. *För dessa ändamål föreslås utbildningsnämnden tilldelas 5 miljoner kronor för år 2016.*

I Botkyrkas skolor utvecklas konstant det pedagogiska arbetet. Med en-till-en-satsningen och det ökade antalet datorer och läsplattor inom skolan behövs investering i en modernare digital infrastruktur med större kapacitet. *För dessa ändamål föreslås utbildningsnämnden tilldelas 3 miljoner kronor för år 2016.*

Botkyrka kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och tillsvidareanställning på heltid ska vara normen. Botkyrka kommun ska också ha rätt utbildad personal för att kunna garantera den kvalitet som våra medborgare har rätt till. I dag har vi många deltidsanställda med ofullständig utbildning. För

2016-03-31

Dnr KS/2016:121

att öka kompetensen, säkra kvalitén och vara en attraktiv arbetsgivare kan uppdragsutbildningar tas fram för att utbilda till exempel undersköterskor. Därmed möjliggör vi för fler medarbetare att bli tillsvidareanställda. *För dessa ändamål föreslås vård- och omsorgsnämnden tilldelas 3 miljoner kronor för år 2016.*

Botkyrka kommun har idag ett väl etablerat områdesarbete som i nära kontakt med lokalsamhället utvecklar området. Alla områden står idag inför olika utmaningar samtidigt som det finns många förslag på lokala insatser som kan stärka området. Trygghetsskapande åtgärder eller verksamhet för att få unga vuxna i jobb är insatser som kan stärka områdena. *För dessa ändamål föreslås kommunstyrelsen tilldelas 1 miljon kronor för år 2016, att fördela till områdesarbetet utifrån behov och befolkningens mängd.*

Stockholmsregionen har idag en stor brist på bostäder samtidigt som inflyttningen till regionen är stor. Takten för bostadsbyggandet behöver öka. Planerade bostadsprojekt kan startas snabbare och idéer om föreningsdrivna tillfälliga boenden kan utredas, till exempel förslaget om boende och verksamhet för ensamkommande barn och ungdomar på Brantbrinks IP. Även andra tillfälliga boenden, i huvudsak på platser där vi planerat för permanent bebyggelse, kan behövas för att möta akuta behov. *För dessa ändamål föreslås kommunstyrelsen eller den nämnd de utser tilldelas 5 miljoner kronor för år 2016.*

Den stora ökningen av antalet ensamkommande barn innebär att socialnämnden tvingats genomföra en kraftig utbyggnad av organisationen kring mottagandet på Ensamkommandesektionen. Mottagandet av ensamkommande barn finansieras i huvudsak av ersättningar som återsöks från Migrationsverket. Under 2015 har kostnaderna för verksamheten i stort sett finansierats av dessa intäkter. Utvecklingen har dock inneburit en betydande ökning av personalstyrkan m.m. Merkostnaderna, dvs de kostnader som inte täcks av ersättningarna, har uppskattats till 1,4 miljoner kronor 2016. *Socialnämnden föreslås därför tilldelas 1,4 miljoner kronor för år 2016.*

Kultur- och fritidsnämnden har redan under 2015 genomfört insatser mot bakgrund av flyktingsituationen. Bland annat har medel fördelats till föreningar som erbjuder aktiviteter till ensamkommande flyktingbarn. Dessutom har besökstrycket ökat från flyktingar på öppna fritidsverksamheter och bibliotek. Förvaltningen har redovisat olika tänkbara insatser under 2016 riktade till ensamkommande barn, särskilt de som väntar på att få börja skolan. Det finns också behov av att säkerställa bemanning och öppethållande i öppna verksamheter, samordningsinsatser mot målgruppen och nätverksbyggande aktiviteter. *För dessa ändamål föreslås kultur- och fritidsnämnden tilldelas 2,5 miljoner kronor för år 2016.*

2016-03-31

Dnr KS/2016:121

Mångkulturellt centrum har inkommit med förslag på tänkbara engångsinsatser utifrån flyktingsituationen. Det avser bland annat kunskaps- och erfarenhetsutbyte, konsten att hitta hem och samhällsinformation. Kommunens ekonomiska läge är som tidigare nämnts ansträngt de närmaste åren. Behovet av effektiviseringar är stort och det behövs medel till utredningar som syftar till att identifiera möjliga effektiviseringsinsatser. Mot bakgrund av osäkerheten om hur flyktingsituationen utvecklas och vilka kommunala kostnader som uppstår finns behov av medel för oförutsedda händelser kopplat till flyktingsituationen. *För dessa ändamål föreslås kommunstyrelsen tilldelas 5 miljoner kronor för år 2016.*

Yrkande

Gabriel Melki (S), Tuva Lund (S) och Robert Steffens (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Särskilda yttranden

Jimmy Baker (M), Kia Hjelte (M), Stina Lundgren (M) och Yngve RK Jönsson (M) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Östen Granberg (SD) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Expedieras till:

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden

Mångkulturellt centrum

Samhällsbyggnadsnämnden

Socialnämnden

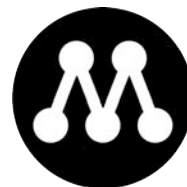
Tekniska nämnden

Utbildningsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Ekonomichef Niclas Johansson, kommunledningsförvaltningen

Avdelningschef Sara Wrethed, kommunledningsförvaltningen

SÄRSKILT YTTRANDE

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

2016-03-07

Ärende 39 Fördelning av medel från ändringsbudget (KS/2016:121)

Den rödgröna regeringen har beslutat att dels öka de generella statsbidragen (brukar kallas "statsbidragspåsen") samt att utöver det skjuta till extra medel till kommunerna.

Botkyrkas andel har landat på totalt 64,9 miljoner kr. Av dessa utgör 9,8 miljoner den generella ökningen och resterande 55 miljoner kr som en engångsutbetalning. I förslaget har man i tolv att-satser specificerat hur man vill allokera 50 miljoner kr för användning under 2016.

Enligt vårt förmenande är problemen med detta flera. Dels kommer beslutet i kommunstyrelsen i mars samt på fullmäktige vid månadsskiftet efteråt. Därmed kan de olika åtgärderna börja effektueras som tidigast strax innan sommaren. I praktiken innebär det att huvuddelen av medlen börjar användas efter semestrarna. Då är det bara fyra-fem månader kvar av året.

Det allvarligaste är nog kanske att man avser att bygga ut den kommunala driftorganisationen utan att veta om kommunerna får fler "engångsutbetalningar" åren 2017, 2018, 2019 etc. Kostnaderna för flyktingmottagandet ute i kommunerna är ju inget som försvinner på ett år direkt.

Det kan, i sin tur, leda till att vi bygger upp en för stor kommunal organisation i form av antal anställda som det inte finns långsiktig finansiering för (skatteintäkter). I slutänden kan kommunen komma att riskera att inte kunna leva upp till det långsiktiga kommunala s.k. "balanskravet", alternativt tvingas höja skatteuttaget för samtliga (arbetande) Botkyrkabor som enda utväg.

Kommunledningen och den styrande majoriteten borde istället se över om man kan periodisera dessa medel över två-tre år och under tiden ha löpande diskussioner med staten, för långsiktig finansiering av t.ex. kostnader förknippade med mottagande av nyanlända.

Jimmy Baker
Kia Hjelte
Stina Lundgren
Yngve RK Jönsson

Särskilt yttrande

Kommunstyrelsen 2016-03-07

Ärende 39 Fördelning av medel från ändringsbudget(KS/2016:121)

Mångkulturellt centrum anser vi är en nationell angelägenhet som inte bör få kommunala bidrag till sin verksamhet. Vi Sverigedemokrater anser att kommunen bör avveckla sitt ekonomiska engagemang i Mångkulturellt Centrum. Sverigedemokraterna kan därför tycka att det är för otydligt att ge Mångkulturellt centrum en så betydande summa som 5 miljoner kronor för att bistå organisationen med ”framtida effektiviseringar” och ”oförutsedda händelser”. Vi har tidigare i vår flerårsplan reagerat över hur otydlig Mångkulturellt centrums budget är. Botkyrka kommun måste vara mycket tydligare med vad det är för typ av insatser man får ut av att göra dessa ekonomiska investeringar i mångkulturellt centrum.

För Sverigedemokraterna Botkyrka

Östen Granberg

§ 50

Program för bostadsförsörjning (KS/2015:245)

Beslut

1. Kommunfullmäktige antar program för bostadsförsörjning.
2. Kommunfullmäktige ger samhällsbyggnadsnämnden i uppdrag att revidera sin verksamhetsplan för 2016 och lägga till en plan för genomförande av program för bostadsförsörjning.

Reservation

Samtliga ledamöter för (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Motivering

Kommunstyrelsen har 2016-03-07 § 40 lämnat ett förslag till beslut.

Botkyrka växer, det gör hela Stockholmsregionen. Bostadsbristen är akut och behovet av nya bostäder är enormt. Därför tar vi beslut och säkerställer en aktiv bostadspolitik för livets alla skeden och olika livssituationer.

I Botkyrka ska man kunna hitta sin drömbostad oavsett var någonstans man befinner sig i livet. Vi vill bygga en kommun för alla. Det innebär att vi måste bygga mycket och varierat.

Program för bostadsförsörjning är ett verktyg för att förverkliga kommunledningens mål om att 4000 nya bostäder ska finnas i Botkyrka till år 2020.

Yrkanden

Gabriel Melki (S), Lars Johansson (L), Robert Rasmussen (S), Yngve R K Jönsson (M), Mats Einarsson (V), Stefan Dayne (KD), Olle Westberg (S), Youbert Aziz (S), Stig Bjernerup (L) och Kia Hjelte (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Robert Stenkvist (SD) och Östen Granberg (SD) yrkar avslag på kommunstyrelsens förslag, bilaga.

2016-03-31

Dnr KS/2015:245

Lars Johansson (L) och Jimmy Baker (M) yrkar avslag på avslagsyrkandet.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag mot avslagsyrkandet och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Särskilt yttrande

Jimmy Baker (M), Kia Hjelte (M), Stina Lundgren (M) och Yngve RK Jönsson (M) lämnar ett särskilt yttrande, bilaga.

Expedieras till:
Samtliga nämnder
AB Botkyrkabyggen

Yrkande

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige 2016-03-07

Ärende 40 Program för bostadsförsörjning (KS/2015:245)

Sverigedemokraterna kan inte ställa sig bakom majoritetens förslag. Det vi ser i dag är en befolkningsmässig expansion som fått infrastrukturen att nära nog haverera och där trängseln blivit ett stort problem vissa tider på dygnet. Infrastrukturen har i Stockholm har snart nått sin maxkapacitet. Dagens bostadspolitik som präglas av förtätningar av bebyggelsen som ibland utgöra att barn mister sina lekområden antingen det handlar om lekplatser eller spännande skogsdungar. Pensionärer mister sina kära parker och hårt arbetande föräldrar mister sina strövområden. Denna utveckling har pressats fram i en ständig jakt på fler bostäder.

De senaste decennierna har en stor inflyttning skett till våra tillväxtområden, bl.a. Stockholm. Vi vill att tillstånd till nya bostadsområden bara får godkännas om det samtidigt finns eller planeras en fullgod infrastruktur så att människor kan färdas på ett värdigt och trivsamt sätt till och från sina bostäder. Nya bostadsområden i större tätorter skall ha fullgoda kollektivanslutningar, likväl som acceptabla bilvägar. Vid förtätningar i stadsplanerat område skall samma krav på infrastruktur gälla som vid nya bostadsområden. Hårdare regler skall också gälla vid förtätningar vad gäller livskvalitet för de boende i området, samt bevarandet av områdets historiska karaktär. De boende i området skall få ökat inflytande vid planerade förtätningar.

Botkyrka har redan byggt och tagit ett stort ansvar för bostadsförsörjningen i Stockholmsområdet. Andra kommuner måste nu visa sitt solidariska ansvar när det gäller bostadsbyggandet.

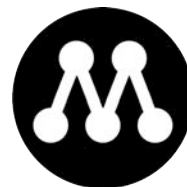
Den planerade utbyggnaden var 600 bostäder per år, nu föreslår man 1000 per år. Sverigedemokraterna hade redan i ingångsläget en betydligt lägre byggnadskvot. Vi anser att en ytterligare ökning inte är försvarbart.

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi avslag till förslaget

För Sverigedemokraterna Botkyrka

Östen Granberg

SÄRSKILT YTTRANDE

Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige

2016-03-07

Ärende 40   Program för bostadsförsörjning (KS/2016:245)

Vi vill framhålla att det föreslagna programmet för bostadsförsörjning till stora delar är mycket bra. Vi delar de ambitioner och visioner som programmet utmålar.

Mycket av det som framläggs i programmet är sådant som vi moderater har drivit under längre tid. Det är förstås glädjande att det har fått genomslag i bostadsförsörjningsprogrammet.

Vi tänker på sådant som att möjliggöra för fler villor i miljonprogramsområdena. En delad syn på fler områden med blandade upplåtelseformer som någonting bra. Ett tydligt exempel på det senare är planeringen för fler hyresrätter i Tullinge och fler bostadsrätter i Fittja C och på Albyberget.

Ambitionen att åstadkomma en större variation i de olika kommundelarna, sett till utformning av hus och liknande, är även det något som vi har lyft fram under en längre tid. Det uttalade målet att förtätning huvudsakligen bör ske i kollektivtrafiknära lägen och där man kan dra nytta av redan befintlig infrastruktur, är helt i linje med vår politik.

Botkyrkabyggen är mycket riktigt en nyckelaktör, inte minst i att producera nya hyresrätter och boenden med rimliga kostnadsnivåer. Vi vill dock skicka med att bolaget även fortsättningsvis bör ha handlingsfriheten att avyttra delar av beståndet, för att på så vis finansiera nyproduktionen av bostäder.

Fler hyresrätter är viktigt, inte minst för de ungdomar som behöver en första bostad, eller den ensamstående föräldern i offentlig sektor, som har svårt att få låna till en bostadsrätt. Men fler hyresrätter behöver inte samtidigt inte stå i strid med fler bostäder i ägd form – vilket också framgår i bostadsförsörjningsprogrammet.

Vi välkomnar vidare att majoriteten öppnar upp för fler boendeformer för äldre, som exempelvis trygghetsboenden, en fråga som när vi började driva den, möttes av skepsis och ointresse från majoritetens sida. Det är en boendeform som är ett bra alternativ för exempelvis det äldre paret, som vill flytta från sin villa. Det kommunen kan göra för att skapa flyttkedjor, bör man också göra.

Jimmy Baker
Kia Hjelte
Stina Lundgren
Yngve RK Jönsson

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Program för bostads- försörjning

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2015:245

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: 2016-03-31

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och Botkyrkabyggen

Dokumentet gäller till den: 2021-03-31

BOTKYRKA
KOMMUN

Dokumentet ersätter: Botkyrkas riktlinjer för boendeplanering, dnr KS/2009:172

Dokumentansvarig är: Kommunstyrelsen, kommunledningsförvaltningen, avdelning samhällsutveckling

För revidering av dokumentet ansvarar: Avdelningschef samhällsutveckling

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Avdelningschef samhällsutveckling

Relaterade dokument: Botkyrkas översiktsplan, områdes- och detaljplaneprogram, Botkyrkas klimatstrategi, riktlinjer för exploateringsavtal, riktlinjer för markanvisningar, kommunens beslut att följa FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt ägardirektiv till Botkyrka kommuns allmännyttiga bostadsbolag AB Botkyrkabyggen

PROGRAM FÖR BOSTADSFÖRSÖRJNING

POLITISK INRIKTNING FÖR EN HÅLLBAR BOSTADSFÖRSÖRJNING.....	4
UTGÅNGSPUNKTER.....	6
RIKTLINJER FÖR FLER BOSTÄDER	7
RIKTLINJER FÖR BOSTÄDER FÖR LIVETS ALLA LÄGEN.....	10
RIKTLINJER FÖR BOSTÄDER FÖR ALLA.....	12
RIKTLINJER FÖR BOTKYRKABYGGEN	14

Politisk inriktning för en hållbar bostadsförsörjning

Botkyrka växer, det gör hela Stockholmsregionen. Bostadsbristen är akut och behovet av nya bostäder är enormt. Därför tar vi vårt ansvar och säkerställer en aktiv bostadspolitik för livets alla skeden och olika livssituationer. I Botkyrka ska man kunna hitta sin drömbostad oavsett var någonstans man befinner sig i livet. Vi vill bygga en kommun för alla.

Botkyrkas riktlinjer för bostadsförsörjning tar sikte på nybyggnation, renovering och förnyelse.

Med dessa riktlinjer skapar vi förutsättningar för ett kraftigt ökat bostadsbyggande i Botkyrka. Vi ger utrymme för en byggnation av 4 000 nya klimatsmarta bostäder med sunda inne- och utemiljöer till år 2020, i första hand genom förtätning. På så sätt kan vi intensifiera en hållbar förnyelse av kommunens stadsdelar.

Behovet av fler bostäder är stort bland flera grupper. Vi behöver fler målgruppsinriktade bostäder för ungdomar, studenter, äldre, personer med funktionsvariationer, nyanlända med flera. Vi ska säkerställa att det finns bostäder för alla i vår kommun. Vi ska bygga tillgänglighetsanpassat och utforma våra bostäder på ett sätt som undanröjer hinder och barriärer.

Vårt samlade bostadsbestånd ska bli mer varierat när det kommer till upplåtelseform, storlek, utförande och pris för att passa olika hushålls önskemål. Nybyggnationen ska styras efter behoven av olika bostadstyper och upplåtelseformer i kommunen och regionen.

En hållbar och framtidsinriktad stadsutveckling inkluderar alla. Genom att planera för en blandad bostadsbebyggelse i alla Botkyrkas stadsdelar säkerställer vi inte bara bostäder åt alla, utan också en sammanhållen kommun. En hållbar samhällsplanering sker i dialog med boende i ett område och med andra medborgare och aktörer i kommunen.

Vi eftersträvar levande stadsdelar, där vi värdesätter och utvecklar varje områdes särskilda kvaliteter. När vi bygger bostäder ska vi i första hand förtäta i befintliga områden, säkerställa grönytor, grönområden och blanda bostäder och arbetsplatser. Vi vill bygga den moderna gröna staden, där miljöer med boende, offentliga rum och verksamheter ger utrymme för kreativitet och utveckling.

Botkyrkabyggen är kommunens verktyg för bostadsbyggande. Bolaget ska vägledas av vad Botkyrkaborna efterfrågar idag men också av de behov som uppstår på sikt och av vad blivande medborgare önskar, till exempel ungdomslägenheter och bostäder för äldre.

Kommunens stora uppgift är att förnya våra stadsdelar och Botkyrkabyggens huvudsakliga uppgift är att modernisera stora delar av sitt bostadsbestånd. Resultatet blir en ökad standard och kvalité för våra invånare. Byggnadstekniskt ska bostädernas energianvändning minska, sunda miljöer utan kemikalier säkerställas, tillgängligheten öka och beståndet bli mer varierat. På så sätt skapar vi också ett mer hållbart Botkyrka.

Utgångspunkter

Botkyrka kommuns vision är: "Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar vi de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid." Alla våra långsiktiga strategier ska bidra till att Botkyrka uppfattas på det sättet. Boendet är en allt viktigare del av vars och ens vardag och visionen innebär ett ansvar att se till att så många drömmar som möjligt blir förverkligade.

Botkyrka kommuns program för bostadsförsörjning lägger fast de politiska riktlinjerna för hur boendet i Botkyrka ska utvecklas. Kommunfullmäktige antar riktlinjer minst en gång varje mandatperiod.

Att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning är ett lagkrav. Vid årsskiftet 2014 preciserades kraven på vad riktlinjerna ska innehålla. Riktlinjerna grundar sig i en analys av de förutsättningar som påverkar bostadsförsörjningen, så som demografisk utveckling, efterfrågan, specifika behov och hur marknaden ser ut. Utifrån dessa förutsättningar planeras insatser för hur vi ska nå målen med de verktyg kommunen har till förfogande.

Utöver riktlinjerna i det här programmet har vi riktlinjer också i andra styrdokument som ska påverka kommunens planering och bostadsbyggande. I första hand är det Botkyrkas översiktsplan som anger kommunens inriktning för hur vi vill utveckla mark och vatten fram till 2040. Andra dokument är områdes- och detaljplaneprogram, Botkyrkas klimatstrategi, riktlinjer för exploateringsavtal, riktlinjer för markanvisningar, kommunens beslut att följa FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning samt ägardirektiv till Botkyrka kommuns allmännyttiga bostadsbolag Botkyrkabyggen.

Riktlinjer för fler bostäder

Vi ska bygga mer

Vi vill att bostadsbyggandet ska öka. Det är genom att bygga mer vi kan tackla bostadsbristen. Därför skapar vi förutsättningar för ett kraftigt ökat bostadsbyggande och vi vill att det byggs 4 000 nya bostäder i Botkyrka till 2020.

Botkyrkas översiktsplan ger utrymme för 20 000 nya bostäder under de kommande 30 åren. Antalet nya bostäder ska tillgodose efterfrågan från flera håll. Dels ger kommunens växande befolkning upphov till fler hushåll genom att ungdomar flyttar hemifrån och genom att antalet hushåll med äldre ökar. Dels finns en efterfrågan från andra delar i regionen och från inflyttare till Storstockholm.

Kommunen råder inte ensam över bostadsbyggandet. Regionala och nationella infrastruktursatsningar är avgörande. Dessutom spelar det roll var bostäder efterfrågas och var byggare och fastighetsbolag är beredda att investera.

Vi ska bygga på rätt platser

Vi ska i första hand koncentrera ny bebyggelse till redan bebyggda områden, i lägen som knyter ihop olika områden. Det är ekonomiskt hållbart att utnyttja redan gjorda investeringar i infrastruktur, vatten- och avloppsledningar och kommunal service. Det är också bra ur klimat- och miljöhänsen att bygga i kommunikationsnära lägen och att bevara orörd mark och grönområden. Ingen av kommunens stadsdelar är färdigbyggd. Det finns stora möjligheter att komplettera befintliga bostadsområden med ny bebyggelse, utan att fördärva värdefull natur. När vi förtätar ska vi samtidigt utveckla parkmiljöer och förbättra tillgängligheten till bostadsnära natur.

Vi ska bygga för alla

Bostadsbristen drabbar inte alla medborgare på samma sätt. Svårast att hitta en bostad har människor som inte har ekonomiska förutsättningar att köpa sin bostad. I Stockholmsregionen har bostadspolitiken de senaste tio åren inneburit att en stor del av de hyresrätter som tidigare fanns i länet har ombildats till bostadsrätter, samtidigt som nyproduktionen framförallt bestått av bostadsrätter eller hyresätter med mycket höga hyresnivåer. Bostadsbristen är till största delen därmed en brist på hyresrätter med hyresnivåer som låg- och medelinkomsttagare kan betala. Inte heller i Botkyrka har nyproduktionen av hyresrätter följt efterfrågan. Vi ska därför öka andelen hyresrätter i nyproduktionen och skapa förutsättningar för rimliga hyresnivåer.

Vi ska bygga på rätt sätt

Bostadsbyggandet är en investering i framtiden, därför ska vi bygga smart. Genom att välja klimatsmarta byggmetoder och klimatsmarta materialval kan vi bygga energisnåla hus med sunda inne- och utemiljöer fria från skadliga kemikalier. På så vis bidrar också bostadsbyggandet till en hållbar framtid och bidrar till att vi når våra miljömål.

Planerade insatser

Vi ska bygga mer

- Vi har en hög planberedskap. Vi ska under perioden fylla på med fler projekt när det krävs för ett ökat bostadsbyggande, för att klara av inriktningen på 4 000 nya bostäder till 2020.
- Vi ska ta fram och erbjuda villatomter till försäljning, särskilt i områden som domineras av flerbostadshus.
- Vi ska locka en mångfald av byggaktörer till Botkyrka. Fler aktörer resulterar i ett mer omfattande bostadsbyggande, ett ökat intresse för bostadsmarknaden i Botkyrka och större mångfald bland de nybyggda bostäderna.
- Vi ska använda Botkyrkabyggen som ett effektivt verktyg för nybyggnation av bostäder.
- Vi ska göra strategiska markförvärv om det kan skapa förutsättningar för ökat bostadsbyggande och när de följer översiktsplanens intentioner.

Vi ska bygga för alla

- Vi ska som kommun agera för att också sådana bostäder blir byggda som marknadsdrivna aktörer har lågt intresse för. Botkyrkabyggen har idag goda förutsättningar att profilera sig inom ungdomsbostäder och boenden för äldre, men ska också bidra till nyproduktion av vanliga hyresrätter i kommunen.
- Vi ska skapa förutsättningar för nyproduktion av hyresrätter med rimliga hyresnivåer.
- Vi ska ha planberedskap för särskilda boenden som gruppboenden och vård- och omsorgsboenden.

Vi ska bygga på rätt platser

- Vi ska fullfölja översiktsplanens intentioner och utnyttja den redan stora tillgången till exploaterbar mark.
- Vi ska utveckla samarbeten med staten som väghållare och landstinget som huvudman för kollektivtrafiken så att ökade fastighetsvärden som investeringar i väganläggningar och kollektivtrafik ger upphov till kan återföras som medfinansiering i ny infrastruktur.

Vi ska bygga på rätt sätt

- Vi ska tydliggöra visionen om ett hållbart Botkyrka i alla kontakter med exploatörer och samarbetspartners så att ett hållbart byggande blir en gemensam drivkraft.
- Vi ska matcha byggande och kommunens ekonomiska planering genom att samordna byggandet och lokaliseringen av nya bostäder med utbudet av kommunal service inom ramen för kommunens ekonomiska möjligheter. När vi planerar ska vi beakta investeringsbehov och driftskonsekvenser av exploatering.
- Vi tar fram fler stadsdelsvisa program för våra stadsdelars fysiska utveckling. Det tydliggör våra ambitioner och intentioner i kontakt med byggaktörer och ger utgångspunkt för detaljplanläggning av nya bostadsprojekt.
- Vi ska utnyttja att en mångfald av byggaktörer kan ge dynamik, ökad kreativitet och inspiration kring arkitektur, nya lösningar och arbetssätt.
- Vi ska vid nybyggnation sikta på att uppfylla klimatmålen i Botkyrkas klimatstrategi.

Riktlinjer för bostäder för livets alla lägen

Vårt bostadsbestånd ska erbjuda bostäder för alla

Kommunens inriktning är att det ska finnas plats för alla i alla stadsdelar. Det förutsätter att vi bygger och planerar för ett blandat bostadsbestånd där alla; barnfamiljer, studenter, seniorer med flera känner sig hemmastadda.

Vår planering och vårt bostadsbyggande ska ske med inriktning på ett socialt sammanhållet Botkyrka. Efterfrågan på boende är olika för olika människor. Möjlighet ska finnas för alla att få tillgång till en bostad. Våra stadsdelar ska erbjuda bostäder för människor i livets alla skeden och olika livssituationer.

Botkyrkas befolkning ökar och därmed ökar också behovet av särskilda boenden. Därför är det viktigt att möjliggöra för gruppboenden, vård- och omsorgsboenden och bostäder inom socialtjänsten. För äldre ska vi erbjuda tillgängliga boenden med olika nivåer av service.

Bostadsbristen i länet har gjort att det är dyrt att köpa en bostad och att det tar tid att få hyreskontrakt. Det drabbar särskilt de utan ekonomi att köpa sitt boende. Det är viktigt att ungdomar som vill flytta hemifrån och inflyttare till regionen ska kunna komma in på bostadsmarknaden. I Botkyrka ska vi därför bygga fler hyresrätter och ungdomsbostäder.

Vårt bostadsbestånd ska vara varierat i alla stadsdelar

Botkyrkas stadsdelar har olika karaktär, inte minst i stadsmiljön. Inom alla våra stadsdelar ska vi eftersträva en mångfald av upplåtelseformer, storlek, utförande och pris för att matcha olika stora hushåll, levnadsvanor och individuella önskemål. En generell målsättning är att vi i så stor utsträckning som möjligt skall bidra till en än mer blandad bostadsbebyggelse.

Vid nybyggnation ska vi ge företräde för den minst förekommande upplåtelseformen. I stadsdelar där hyresrätter dominerar vill vi komplettera med bostads- och äganderätter, där det finns mest småhus och villor vill vi se mer flerbostadshus. Det ger variation och kan stärka hemkänslan i ett område när fler upplåtelseformer ökar möjligheten att bo kvar under olika skeden i livet. Vi ska också ta hänsyn till nuvarande och framtida behov av olika upplåtelseformer ur ett regionalt perspektiv.

Planerade insatser

- Vi ska genom markanvisningar prioritera en större variation i våra stadsdelar vid nyproduktion. Det kan handla om att eftersträva den minst förekommande upplåtelseformen, storleken på bostäder, utformningen av hus eller en efterfrågad prisnivå i en stadsdel men också särskilda boenden.

- Vi ska underlätta ungdomars inträde på bostadsmarknaden genom ungdomslägenheter och genom att öka andelen hyresrätter, särskilt i kommuner där bristen på hyresrätter är störst. Även äldre behöver fler alternativa boendeformer, exempelvis trygghetsboenden.

Riktlinjer för bostäder för alla

Fler målgruppsinriktade bostäder

Botkyrka har en ung befolkning och ett bra läge nära universitet och högskolor i Flemingsberg. Under de kommande trettio åren ökar samtidigt andelen äldre i Botkyrka – precis som i hela Storstockholm. Vi vill därför ge plats för såväl ungdoms- och studentbostäder, som trygghetsboenden och seniorboenden.

Kommunen ska tillhandahålla boende med service och omvårdnad för äldre samt bostäder med särskild service till personer med funktionsnedsättning. Kommunerna ansvarar också för att det finns boende för nyanlända flyktingar.

Tillfälliga boenden

Botkyrka behöver fler bra och ändamålsenliga bostäder. Nya Botkyrkabor ska kunna uppfatta sig som fullvärdiga medborgare och bygga hemkänsla med trygghet, status, inflytande och tillit med ett fungerande civilsamhälle. I allt bostadsbyggande och planerande ska social hållbarhet beaktas. Men i spåren av bostadsbristen uppstår allt fler behov av och former för tillfälliga boenden.

Brist på bostäder till personer som står utanför den reguljära bostadsmarknaden medför stora kostnader för kommunen i form av hotellboenden med mera, tillfälliga boendelösningar som dessutom är dåliga för de medborgare som placeras dit. Vi ska arbeta aktivt för att få fram fler kommunkontrakt, det vill säga kontrakt som kommunen tecknar både med Botkyrkabyggen och med andra bostadsaktörer för att i sin tur använda i det sociala arbetet.

I en allt mer ansträngd bostadsmarknad behövs flexibla lösningar för att möta våra medborgares behov. Att möjliggöra för tillfälliga boenden är ett sätt att hantera bostadsbristen kortsiktigt, samtidigt som vi också tar fram långsiktigt hållbara lösningar. Tillfälliga boenden får dock inte bli ett substitut för reguljär bostadsbyggnation, utan ska fungera just som tillfälliga lösningar för personer som av sociala eller andra skäl är akut bostadslösa. Den aktuella flyktingkrisen gör att behoven av fler bostäder snabbt blir större.

Tillfälliga boenden ska lokaliseras på fungerande platser för bostäder med tillgång till kollektivtrafik och annan offentlig och kommersiell service, i största mån där permanent bebyggelse planeras. Tillfälliga boenden ska precis som all nybyggnation i så stor utsträckning som möjligt bidra till en mer blandad bostadsbebyggelse och därmed bidra till en positiv social utveckling.

Konkretare riktlinjer för tillfälliga boenden av olika slag ska finnas i ett separat dokument.

Planerade insatser

- Vi underlättar för vissa bostadssökande genom kommunal hyresgaranti. Det innebär ett stöd till hushåll i kommunen som kan klara kostnaderna för ett eget boende, men som trots det har svårt att etablera sig på bostadsmarknaden.¹
- Vi ska erbjuda funktionella boenden för personer med särskilda behov – i små enheter och integrerat med övrig bostadsbebyggelse. Planeringen för sådana boenden i termer av behov, kvalitet och resurser avgörs i kommunens ordinarie styrsystem.
- Vi ska bygga fler ungdomslägenheter i kommunen för att stärka möjligheterna för unga att etablera sig på bostadsmarknaden.
- Vi ska öka antalet trygghetsbostäder genom att bygga nytt eller bygga om.
- Vi ska överväga behov av målgruppsinriktade boenden varje gång vi tar fram nya planer och projekt.
- Vi ska genom Botkyrkabyggen erbjuda kommunkontrakt till personer som av särskilda ekonomiska eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand. Botkyrkabyggen ska, om kommunen begär det, erbjuda minst fem procent av bolagets nyuthyrning per år för kommunkontrakt.
- Vi ska arbeta för fler kommunkontrakt hos andra hyresvärdar än Botkyrkabyggen för att möta behovet av boenden för personer som av särskilda ekonomiska eller sociala skäl inte kan få en bostad på egenhand. Det gäller också i samband med nyproduktion av bostäder.
- Vi ska driva frågorna om ett ökat gemensamt regionalt ansvar på bostadsmarknaden – Stockholmsregionens boendesegregation måste brytas. Framför allt behöver fler kommuner ta ansvar för att grupper som har svårt att konkurrera ekonomiskt på bostadsmarknaden får sin rätt till en bostad tillgodosedd.

Utänför ramen av boendeplanering finns andra kommunala insatser som stödjer personer som saknar ekonomisk förmåga till eget boende.

---

¹ Det kan till exempel röra sig om personer som inte uppfyller bostadsbolagens krav på fast anställning etc. men som ändå har betalningsförmåga. (Dnr S2008:387)

Riktlinjer för Botkyrkabyggen

Vi ska värna hyresrätten som boendeform. En bred hyresbostadsmarknad – med god tillgång till olika typer av bostäder av hög kvalitet och till rimliga priser – är viktigt för en väl fungerande arbetsmarknad och minskade klyftor i samhället.

Ett starkt kommunalt bostadsföretag är en tillgång för Botkyrkaborna och ett nödvändigt verktyg för en hållbar bostadspolitik. AB Botkyrkabyggen ska vara en aktiv aktör som utöver effektiv förvaltning också bidrar till utvecklingen av befintliga bostäder och bostadsområden samt står för nyproduktion som bidrar till att möta behoven av fler bostäder. Botkyrkabyggen ska vara en aktiv aktör för att öka standarden på boende för Botkyrkas medborgare.

Alla riktlinjer för boendeplanering i det här dokumentet gäller för såväl Botkyrkabyggen som andra, till exempel var och hur nybyggnation ska ske. Därutöver gäller följande riktlinjer som är specifika för Botkyrkabyggen och som rör bland annat förvaltning och ambitioner vid upprustning och förnyelse. De här riktlinjerna blir preciserade och kompletterade i ett särskilt ägardirektiv.

Botkyrkabyggen ska renovera och modernisera sitt bostadsbestånd

Botkyrkabyggen ska genom att rusta upp och renovera det befintliga beståndet säkerställa att hyresgästerna har bra och moderna bostäder som är anpassade till dagens behov. Beståndet behöver vara energieffektivt med sunda inne- och utemiljöer. I detta arbete ska Botkyrkabyggen utnyttja möjligheten att genomföra nybyggnation kopplad till förnyelseprojekt. Om- och tillbyggnader tillsammans med nya hus som går att planera, handla upp och projektleda i kombination med upprustningsprojekt kommer att ge tillskott av nya bostäder.

Vi räknar med att intresset för att bygga hyresrätter i Botkyrka finns och ökar bland andra byggaktörer, så att efterfrågan av nybyggda hyresrätter kan mötas också av andra än Botkyrkabyggen.

Botkyrkabyggen ska skapa större variation i beståndet

Botkyrkabyggen ska i förnyelsearbetet av det befintliga beståndet bidra till att skapa större variation. Lägenheterna kan slås ihop, delas och rustas upp till olika kvalitet och hyresnivåer. Vid nybyggnation och ombyggnation är det viktigt att vi tidigt i arbetet säkrar en god tillgänglighet.

Botkyrkabyggen ska vid upprustning skapa energisnålare hus

Vid upprustning av det befintliga beståndet ska Botkyrkabyggen minska bostädernas energianvändning samt använda miljövänliga tekniker, material och teknisk försörjning. Hyresnivåer och hushållens ekonomiska förutsättningar kombinerat med föränderliga statsbidrag, sätter ramarna för upprustningsambitionerna men ambitionen får aldrig stanna vid en ohållbar nivå.

Botkyrkabyggen ska vid nybyggnation prioritera ungdomslägenheter och boenden för äldre

Det finns idag goda förutsättningar att få privata aktörer att bygga hyresrätter i Botkyrka. Botkyrkabyggen kan därför vid nybyggnation i första hand fokusera på ungdomslägenheter och boenden för äldre – det vill säga bostadsutbud där marknaden är svagare och där bolaget kan ha en effektiv produktion.

Botkyrkabyggen ska bidra till mer blandade upplåtelseformer genom fler hyresrätter i områden där de är få

Botkyrkabyggen ska aktivt utveckla sitt fastighetsinnehav. Med markbyten, markförsäljningar och markköp ska Botkyrkabyggen i högre utsträckning kunna bygga i stadsdelar med få hyresrätter samtidigt som byggmöjligheter kan öppna sig för andra upplåtelseformer där hyresrätter dominerar.

Fastighetsaffärer av principiell betydelse ska behandlas av kommunfullmäktige på det sätt som gäller för Botkyrkabyggen som en del av kommunkoncernen.

Botkyrkabyggens hyror ska täcka kostnaderna

Botkyrkabyggens totala hyresintäkter och eventuella statliga subventioner ska täcka de sammanlagda kostnaderna för en långsiktig förvaltning av beståndet. Det gäller också de kommande årens förnyelse. Hyrorna sätts, efter överenskommelse med hyresgästernas företrädare, i enlighet med bruksvärdesprincipen och hyresgästernas värdering av olika bostäder.

Botkyrkabyggen behöver bidra till att få fram kommunkontrakt

Botkyrkabyggen ska aktivt verka för att möjliggöra för boende till personer som av särskilda ekonomiska eller sociala skäl inte kan få bostad på egen hand. Om kommunen begär det ska Botkyrkabyggen erbjuda minst fem procent av bolagets nyuthyrning per år för kommunkontrakt.

§ 55**Revidering av riktlinjer för områdesutveckling
(KS/2015:173)****Beslut**

Kommunfullmäktige godkänner förslaget till reviderade riktlinjer för områdesutveckling i Botkyrka.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har 2016-03-07 § 45 lämnat ett förslag till beslut.

Områdesutvecklingen i Botkyrka justeras ständigt med utgångspunkt från en föränderlig verklighet i våra stadsdelar. De nuvarande riktlinjerna för områdesgrupperna är från 2012 och behöver uppdateras för att fungera som struktur för områdesutvecklingen i Botkyrka

De uppdateringar som föreslås är:

- Att riktlinjerna omfattar områdesutvecklingen som helhet och inte enbart områdesgrupper.
- Att områdesutvecklarens roll uppdateras för att bättre motsvara den faktiska arbetsprocessen i områdesutvecklingen.
- Att alla förvaltningar föreslås vara representerade i områdesgrupperna.
- Att ny årscykel för områdesgrupperna införs för att bättre integrera områdesarbetet med kommunens övergripande styrsystem. Den årliga analysen flyttas från maj till början av året.
- Nya riktlinjer för områdesgruppernas utvecklingspengar integreras i riktlinjerna för områdesutveckling.

Demokratiberedningen har behandlat ärendet 2016-02-12, § 5.

Yrkande

Mats Einarsson (V) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med

2016-03-31

Dnr KS/2015:173

kommunstyrelsens förslag.

_____

Expedieras till:
Samtliga förvaltningar och nämnder

STYRDOKUMENT I BOTKYRKA KOMMUN

Riktlinjer för områdesutveckling i Botkyrka

Strategi
Program
Plan
Policy
Riktlinjer
Regler

Diarienummer: KS/2015:173

Dokumentet är beslutat av: Kommunfullmäktige

Dokumentet beslutades den: 31 mars 2016

Dokumentet gäller för: Representant i kommunledningsgruppen, områdesutvecklare och ledamot i områdesgrupperna.

Dokumentet gäller till den: 31 mars 2021

**BOTKYRKA
KOMMUN**

Dokumentet ersätter: Riktlinjer för områdesgrupperna Ks_2012_139

Dokumentansvarig är: Kommunfullmäktige

För revidering av dokumentet ansvarar: Kommunfullmäktige

För uppföljning av dokumentet ansvarar: Kommunledningsförvaltningen

Relaterade dokument: Riktlinjer för dialogforum KS/2015:201

Områdesutveckling i Botkyrka

I Botkyrka kommun har vi en förvaltningsövergripande lokal organisation i varje stadsdel. Den kallas Botkyrkas områdesutveckling.

Syftet med riktlinjerna

Riktlinjerna har tagits fram för att säkerställa enhetliga arbetssätt och en god kvalitet. De ska tydliggöra områdesutvecklingens organisering, uppdrag samt roller och ansvarsfördelning.

Riktlinjerna vänder sig till dig som är

1. representant i kommunledningsgruppen,
2. områdesutvecklare och
3. ledamot i våra områdesgrupper.

Områdesutvecklingens uppdrag

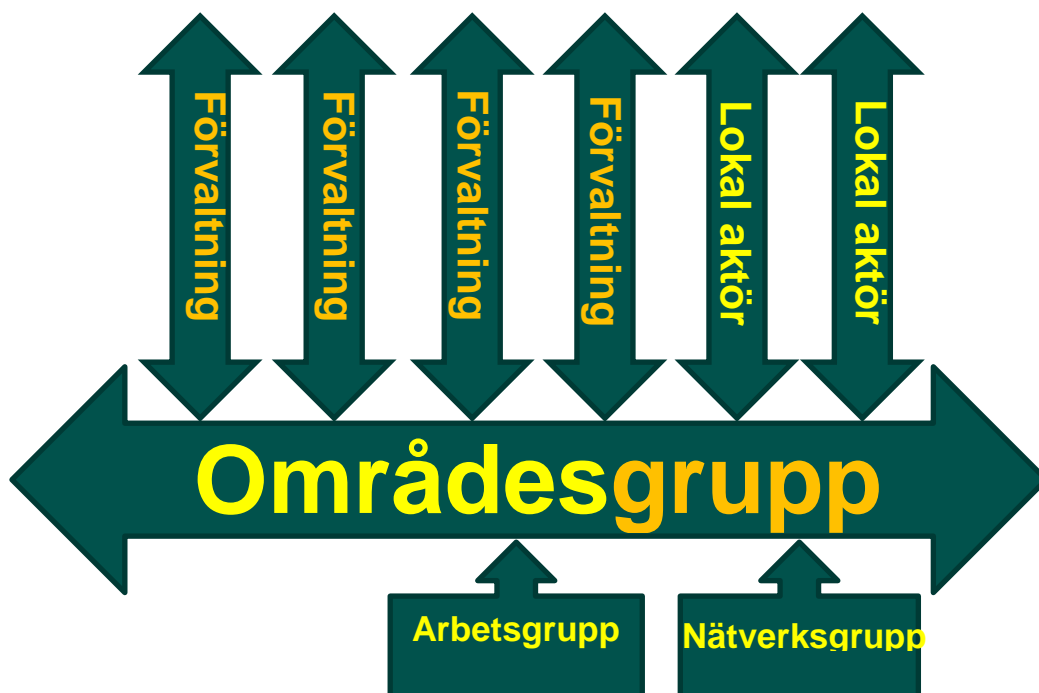
Botkyrkas områdesutveckling har till uppgift att:

- samordna kommunens arbete i en stadsdel
- komplettera förvaltningsorganisationens perspektiv med områdesperspektiv
- ge den kommunala organisationen kunskap om förutsättningar, styrkor och behov i respektive stadsdel
- skapa samverkan mellan lokala aktörer, både kommunala och andra
- stimulera och tillvarata medborgarnas egna initiativ, lösningar och aktiviteter för att stärka civilsamhället
- föra dialog med medborgare – flickor och pojkar, kvinnor och män med olika social och etnisk bakgrund.

Genom att utgå från den lokala stadsdelen kan vi möta medborgarna där deras dagliga liv utspelar sig. Medborgarens fokus är avgörande som utgångspunkt för förståelsen av vilka behov som finns och hur kommunen kan arbeta olika i olika stadsdelar för att möta dessa. I dialogen kan Botkyrkabornas egen medverkan mobiliseras och deras kunskap tas tillvara. Lokalt samarbete ökar effektiviteten i kommunens tjänster. Genom att samplanera olika insatser förbättras förutsättningarna att nå kommunens gemensamma mål.

Områdesutvecklingens organisering i Botkyrka

Områdesutvecklingens organisation och arbetssätt utgår från respektive stadsdels förutsättningar och behov. Det operativa arbetet sker i arbetsgrupper medan strategisk planering och styrning sker i områdesgruppen. I alla stadsdelar finns så kallade nätverksgrupper för samordningen av insatser för barn, ungdomar och trygghet.

Områdesgruppens uppdrag

Områdesgruppen ansvarar för strategisk planering av utvecklingsarbetet i stadsdelen och ska samordna aktörer i stadsdelen. I de stadsdelar där strategiska utvecklingsprogram har fastställts utgör genomförandet av dessa grunden för områdesgruppens strategiska arbete.

Områdesgruppens sammansättning

Det finns fem områdesgrupper fördelade på kommunens stadsdelar – Alby, Fittja, Hallunda-Norsborg, Tullinge och Tumba

Ordföranden

Kommundirektören utser områdesgruppens ordförande bland förvaltningscheferna. Områdesgruppens ordförande tillhör kommundirektörens ledningsgrupp och tar där upp viktiga frågor gällande stadsdelens utveckling som kräver centrala lösningar. Områdesgruppens ordförande ansvarar tillsammans med områdesutvecklaren för samordningen mellan dialogforum och områdesgruppen i respektive stadsdel. Ordförande leder områdesgruppens arbete och har ett särskilt ansvar att säkerställa god närvaro bland områdesgruppens ledamöter. Områdesgruppens ordförande har beslutsansvar för områdesgruppens utvecklingspengar.

Ledamoten

Förvaltningarna utser en ledamot till respektive områdesgrupp. Förvaltningarna ska ge sina ledamöter ett tydligt mandat och utrymme för aktiv medverkan i områdesgruppens arbete. Vid val av ledamot ska en sammanvägning av med-

arbetarens formella mandat samt kunskap om stadsdelen och sakfrågorna göras. Att ingå i förvaltningens ledningsgrupp är inte obligatoriskt om en annan medarbetare i ledande ställning bättre fyller rollen.

Ledamoten ansvarar för att:

- ta upp frågor från den egna förvaltningen som bidrar till områdesgruppens arbete
- ta upp frågor från områdesgruppen i den egna förvaltningens ledning
- samordna sin förvaltnings insatser med områdesgruppens insatser
- utveckla samarbete med andra förvaltningar och externa aktörer
- medverka i dialoger med medborgarna som berör den egna förvaltningens ansvarsområde
- aktivt medverka i framtagandet av analys, handlingsplan och rapporter.
- utse en ersättare vid förhinder.

Områdesutvecklaren

Områdesutvecklarna ansvarar för kontinuiteten i det strategiska utvecklingsarbetet i stadsdelen. De ansvarar också för att områdesutvecklingen samordnas med central planering i kommunledningsförvaltningen.

Områdesutvecklaren är områdesgruppens lokala representant och ansikte utåt. De finns på medborgarkontoren, är lätta att nå för medborgarna och samordnar områdesgruppens arbete under ledning av ordföranden. De organiserar områdesgruppens dialoger och stöder förvaltningar i deras lokala dialoger. Områdesutvecklaren samordnar arbetet i nätverksgruppen. De deltar i dialogforums möten, stöder arbetet med viss administration kring mötena och kunskapsunderlag om stadsdelen till ledamöterna i dialogforum.

Vice ordföranden och sekreteraren

Vice ordförande i områdesgruppen utses av ordföranden bland ledamöterna. Sekreteraren utses av medborgarkontorens chef bland samhällsvägledarna på det lokala medborgarkontoret.

Områdesutvecklingens roll i styrsystemet

Kommunstyrelsen ansvarar för områdesutvecklingen som bereds i demokrati-beredningen.

Områdesarbetets platsperspektiv kompletterar förvaltningarnas verksamhetsperspektiv i kommunens styrsystem och planeringsarbete. För att integrera dessa två perspektiv har områdesarbetet en planeringsårscykel som beskrivs nedan.

Strategiska utvecklingsprogram

Kommunens dokument Ett hållbart Botkyrka är utgångspunkt för arbetet med hållbar utveckling på 30 års sikt. Med det som utgångspunkt och för att anpassa kommunens arbete till lokala förutsättningar, görs ett strategiskt utvecklingsprogram för hållbar utveckling i varje stadsdel. I dialog med medborgarna definieras huvuduppgifter och långsiktiga handlingsvägar i respektive stadsdel. Vartefter programmen blir klara fastställs de av kommunfullmäktige. Programmen utgör ett ramverk för den lokala områdesutvecklingen och stöd för kommunens prioriteringar och insatser i respektive stadsdel.

Stadsdelsanalys

Områdesgrupperna presenterar en stadsdelsanalys i början av varje år. Stadsdelsanalyserna bygger vidare på kommunledningsförvaltningens tematiska omvärldsanalys men har fokus på stadsdelen. Analysen beskriver och kommenterar den långsiktiga utvecklingen och tillståndet i stadsdelen. Analysen är tänkt att fungera som kunskapsunderlag om Botkyrkas stadsdelar för förvaltningar, nämnder och aktörer i stadsdelen. Analysen bygger på dialog med olika aktörer i stadsdelar, lokala iakttagelser samt relevant statistik.

Handlingsplan

Områdesgrupperna presenterar handlingsplaner för respektive stadsdel i början av varje år. Handlingsplanen beskriver områdesgruppens och arbetsgruppernas insatser för året. Handlingsplanerna bygger på analysen i respektive stadsdel och är ett led i genomförandet av strategiska utvecklingsprogram i de stadsdelar de finns.

Årsrapport och delårsrapport

Årsrapporterna presenteras i början av varje år och beskriver genomförandet och utfallet av insatserna i respektive handlingsplan och budget från föregående år. Delårsrapporterna följer upp insatserna i handlingsplanerna under verksamhetsåret och presenteras i september.

Årsrapport, analys och handlingsplan för varje stadsdel presenteras i början av varje år och behandlas i demokratiberedning i februari eller mars och går vidare som anmälningsärende till kommunstyrelsen.

Analysarbetet ska också redovisas till kommunledningsgruppen.

Områdesgruppernas utvecklingspengar

Områdesgruppernas utvecklingspengar är ett årligt anslag om 250 000 kr per områdesgrupp (2015) som används för genomförande av områdesgruppernas handlingsplaner.

Utvecklingspengarna kan användas till olika typer av insatser och kostnadslag förutsatt att det sker inom ramen för handlingsplanen:

- inköp av varor och tjänster från företag och föreningar
- idéburna-offentliga partnerskap
- visstidsanställningar
- kommunal verksamhet
- områdesgruppernas administration

Föreningsbidrag som stödform används inte av områdesgrupperna från och med år 2017 och fasas ut under 2016.

Ordförande för respektive områdesgrupp har budgetansvar. Budget ligger under kommunstyrelsen med separata BK-nummer, en per ordförande.

Samordning med dialogforum

För att öka de förtroendevaldas kontaktyta med medborgarna har kommunfullmäktige utsett sex dialogforum för olika kommundelar – Alby, Fittja, Hallunda-Norsborg, Tullinge, Tumba och Vårsta-Grödinge. Det finns en nära koppling mellan dialogforums och områdesgruppernas uppdrag att föra dialog. De båda uppdragen ska komplettera varandra och samplaneras. Ordföranden i dialogforum och ordföranden i områdesgrupperna tillsammans med områdeutvecklaren ansvarar för samordningen mellan områdesgruppen och dialogforum i respektive område.

Dialogforum ska genomföra samråd. Förvaltningar/områdesgrupperna och nämnder kan använda dialogforum istället för att genomföra egna samråd. (Se beslutade riktlinjer för dialogforum 2015-11-26 KS/2015:201.

§ 62

Reglemente för ersättning till förtroendevalda – ändring (KS/2016:106)

Beslut

Kommunfullmäktige fastställer föreslagna ändringar i reglementet för ersättning till förtroendevalda.

Reglementet gäller från och med 2016-01-01.

Ärendet

Kommunstyrelsen har 2016-03-07 § 52 lämnat ett förslag till beslut.

Kommunfullmäktige fastställer varje år eller vid behov en uppdatering av reglementet för ersättning till förtroendevalda.

Förutom förändringar gällande arvodesbeloppen i bilaga 1 till reglementet, som är uppdaterade utifrån prisbasbeloppet, föreslås följande ändringar:

Kommunala rådet för funktionshinderfrågor har upphört och ersatts med arbetsgruppen för funktionshinderfrågor. Med anledning av detta föreslås följande ändringar:

Reglementet bör i § 1 ha följande lydelse (föreslagen ändring understruken):

§ 1

Reglementet gäller för ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder samt i beredningar, utskott, råd, kommittéer, arbetsgrupper och dialogforum som tillsatts av fullmäktige, kommunstyrelsen, demokratiberedningen eller annan nämnd.

Reglementet bör i § 15 ha följande lydelse (föreslagen ändring understruken):

§ 15

Intressentföreträdare i arbetsgruppen för funktionshinderfrågor och kommunala pensionärsrådet får sammanträdesersättning enligt samma bestämmelser som kommunalt förtroendevalda. Om en intressentföreträdare även utses

2016-03-31

Dnr KS/2016:106

till vice ordförande i arbetsgruppen eller rådet ska årsarvode betalas enligt samma bestämmelser som gäller för kommunalt förtroendevalda.

I samband med dessa ändringar behöver även bilaga 1 till reglementet kompletteras med nivån på ordförandearvode (föreslagen ändring understruken):

Ordförandearvoden	Prisbas- belopp/år	Belopp i 2016 års nivå
<u>Arbetsgruppen för funktionshinderfrågor</u>	<u>0,20</u>	<u>8 900</u>

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande ställer kommunstyrelsens förslag under proposition och finner att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

_____

Expedieras till:

Samtliga nämnder, beredningar, utskott, råd, kommittéer, arbetsgrupper och dialogforum

Jonas Litsche, löneenheten, kommunledningsförvaltningen
Författningssamlingen

REGLEMENTE FÖR ERSÄTTNING TILL FÖRTROENDEVALDA

Tillämpningsområde

§ 1

Reglementet gäller för ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige, kommunstyrelsen och kommunens övriga nämnder samt i beredningar, utskott, råd, kommittéer, arbetsgrupper och dialogforum som tillsatts av fullmäktige, kommunstyrelsen, demokratiberedningen eller annan nämnd.

Reglementet gäller också för revisorer och revisorsersättare, som utsetts enligt 9 kap 1 § kommunallagen.

Det finns särskilda bestämmelser om ekonomiska och sociala förmåner till kommunalråd.

Ersättningsformer

§ 2

Ersättning enligt detta reglemente kan betalas enligt nedan:

- arvode i form av årsarvode enligt § 5 och/eller sammanträdesarvode enligt § 6,
- kostnadsersättning i form av traktamente enligt § 8, resekostnadsersättning enligt § 9 eller ersättning för särskilda utgifter enligt § 13,
- ersättning för förlorad arbetsförtjänst enligt § 10,
- ersättning för förlorad pensionsförmån enligt § 11,
- ersättning för förlorad semesterförmån enligt § 12.

Sammanträde

§ 3

Med sammanträde menas sammanträde med de organ som anges i § 1, där protokollföringskyldighet gäller enligt kommunallagen eller där protokoll förs i huvudsaklig överensstämmelse med kommunallagens bestämmelser.

Dialogforums ledamöter har dessutom rätt till ersättning för ett förberedande protokollfört sammanträde per ordinarie, offentligt dialogforum.

Om ett förberedande sammanträde genomförs i anslutning till ett ordinarie, offentligt dialogforum får ledamöterna tillgodoräkna sig den sammanlagda sammanträdestid som de närvarat. Dock räknas inte närvaron som två separata sammanträden.

Förrättning

§ 4

Med förrättning menas

- 1 konferens, kurs eller liknande kommunal angelägenhet,
- 2 förhandling eller förberedelse för förhandling med personalorganisation eller annan motpart till kommunen,
- 3 överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det som den förtroendevalde själv tillhör,
- 4 sammankomst med kommunalt samrådsorgan,
- 5 överläggning med förvaltningschef eller annan anställd vid det kommunala organ som den förtroendevalde själv tillhör,
- 6 besiktning eller inspektion,
- 7 överläggning med utomstående myndighet eller organisation,
- 8 fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag.

För ersättning enligt dessa punkter krävs uppdrag. För ersättning vid deltagande i konferens eller kurs krävs att vederbörande nämnd har fattat beslut om deltagande.

Årsarvode

§ 5

Årsarvode betalas enligt bilaga 1 i reglementet. I bilaga 2 ges exempel på arbetsuppgifter som ska anses ingå i en ordförandes arbetsuppgifter och tackas av arvodet.

Sammanträdesarvoden

§ 6

Arvode betalas vid deltagande i sammanträde eller förrättning för kommunens räkning enligt följande:

<u>Sammanträdes/förrättningens längd</u>	<u>Dagtid</u>	<u>Kvällstid</u>
mindre än 3 timmar	420:-	640:-
3 - 5 timmar	580:-	840:-
mer än 5 timmar	700:-	990:-

Arvode enligt kolumnen "Dagtid" betalas om sammanträdet/förrättningen påbörjas senast kl. 16.30.

Om sammanträdet/förrättningen påbörjas efter kl. 16.30 betalas arvode enligt kolumn "Kvällstid". Kvällsarvode betalas också för sammanträde som sträcker sig längre än till kl. 19.00, oavsett om det påbörjats under dagtid.

Arvode vid deltagande i konferens eller kurs betalas dock alltid enligt kolumn "Dagtid".

Arvode till ersättare som närvarar vid sammanträdet men som inte tjänstgör i ledamots ställe, betalas med samma belopp som till tjänstgörande ledamot.

Nämndordförande som inte är ledamot av kommunfullmäktige men som deltar vid kommunfullmäktiges sammanträde för att yttra sig i ett ärende, får ersättning med samma belopp som ledamöterna. För att kunna få ersättning ska nämndordföranden vid varje sådant tillfälle, meddela till kommunkonferenssekreteraren under vilken tid han/hon närvarat vid sammanträdet.

Vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen betalas arvode för hela den tid, som man p g a sammanträdet eller förrättningen är borta från sin bostad eller arbetsplats.

Vid beräkning av arvode gäller vid närvaro på sammanträden eller förrättning som ägt rum på samma dag, den sammanlagda tid som varit förenad med kommunalt uppdrag inom organet.

Mellan kl. 00.00 och 06.00 betalas inte arvode.

Uppräkning av arvoden

§ 7

Beräkning av årsarvoden sker vid varje årsskifte med utgångspunkt från aktuellt prisbasbelopp.

Uppräkning av sammanträdesarvoden enligt § 6 sker vid varje årsskifte med den procentuella ökningen av basbeloppet enligt lagen om allmän försäkring.

Belopp på 5 000 kr och mindre avrundas till närmaste 10-tal kronor, belopp däröver till närmaste 100-tal kronor.

Traktamente

§ 8

Traktamente betalas vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen enligt bestämmelserna i det kommunala reseavtalet.

Resekostnadsersättning

§ 9

Resekostnadsersättning betalas vid sammanträde eller förrättning utanför kommunen enligt bestämmelserna i det kommunala reseavtalet.

Resekostnadsersättning vid sammanträde eller förrättning i kommunen betalas med 50 kr per gång. För förrättning på sådan tid och plats att reguljära trafikmedel inte lämpligen kan användas kan dock, efter prövning av vederbörande förvaltningschef, ersättning erhållas för egen bil enligt kommunens bilersättningsbestämmelser eller för taxiresa.

Om förtroendevald på grund av värnpliktstjänstgöring eller p g a annat kommunalt uppdrag befinner sig på annan ort kan resekostnadsersättning betalas enligt kommunens resereglemente.

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst

§ 10

Förtroendevald som drabbas av inkomstförlust vid deltagande i sammanträde eller förrättning kan få ersättning för förlorad arbetsförtjänst. För rätt till ersättning fordras att inkomstförlusten styrks genom intyg från arbetsgivaren eller kopia av lönebesked, som utvisar hur stort löneavdrag som gjorts p g a sammanträdet/förrättningen. Ersättning betalas med det faktiska löneavdraget.

Egen företagare som deltar i sammanträde eller förrättning under tid då han/hon annars skulle ha arbetat inom sitt företag har rätt till en schablonersättning. För varje ersättningsberättigad timme utbetalas 1/8 av vederbörandes sjukpenninggrundande årsinkomst dividerad med 260. Saknas aktuell uppgift hos Försäkringskassan om sjukpenninggrundande inkomst kan i stället Skattemyndighetens senaste uppgift om taxerad inkomst ligga till grund för beräkningen.

Skiftarbetande som deltar i sammanträde eller förrättning under tid som skulle ha använts till sömn eller annan vila har rätt till ersättning motsvarande vad som skulle betalas vid inkomstförlust. Ersättning betalas här för den tid under vilken den förtroendevalde varit borta från sin bostad.

Med arbetsförtjänst menas inkomst av tjänst och uppdrag, dock ej pension eller arvode för kommunalt förtroendeuppdrag, samt inkomst av egen rörelse.

Ersättning för förlorad pensionsförmån

§ 11

Förlorad ATP ersätts genom att kommunen betalar social avgift på utbetald ersättning för förlorad arbetsinkomst. Särskild ersättning kan därutöver utges till förtroendevald, för vilken kommunen inte beslutat att PBF (normalpensionsreglemente för kommunala förtroendevalda) ska gälla och vars tjänstepension i anställning konstateras ha minskat p g a uppdraget (uppdragen) hos kommunen. Den förtroendevalde ska styrka sådan minskning av tjänstepension.

Ersättning för förlorad semesterförmån

§ 12

Förtroendevald har rätt till ersättning för styrkt, förlorad semesterersättning med maximalt 13 % på utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Ersättning för särskilda utgifter

§ 13

Den som för att fullgöra kommunalt uppdrag har särskilda utgifter för telefon, porto o dyl kan få ersättning efter prövning av vederbörande förvaltningschef. Ersättning betalas även enligt följande:

Barntillsyn

Ersättning betalas för kostnader för barntillsyn som föranletts av kommunalt uppdrag. Kostnaden styrks med kvitto.

Ersättning betalas för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes familj, om den förtroendevalde anser det nödvändigt för att kunna utföra uppdraget.

Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende och inte heller för tid då barnet vistas i den kommunala barnomsorgen.

Vård av person med funktionsnedsättning

Ersättning betalas för kostnader som föranletts av kommunalt uppdrag och som avser vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning, som vistas i den förtroendevaldes bostad.

Ersättning betalas inte för tillsyn som utförs av egen familjemedlem eller av sammanboende.

Förtroendevald med funktionsnedsättning

Ersättning betalas till förtroendevald med funktionsnedsättning för de särskilda kostnader som föranletts av uppdraget. Här ingår utgifter för resor, ledsagare, dövtolk, hjälp med inläsning av handlingar och liknande.

Bestämmelser för ersättning enligt §§ 10 - 13

§ 14

För att kunna få ersättning enligt §§ 10 och 13 ska den förtroendevalde vid varje tillfälle då ersättning begärs, anmäla det till sekreteraren i vederbörande kommunala organ.

Yrkande om ersättning ska framställas senast inom ett år från det tillfälle då kostnaden uppkom.

Yrkande om ersättning för förlorad pensionsförmån enligt § 11 ska framställas till kommunstyrelsen senast inom ett år från pensionstillfället.

Yrkande om ersättning för förlorad semesterförmån enligt § 12 ska framställas till kommunstyrelsen senast inom ett år från dagen för sammanträde eller förrättning till vilken förlusten hänför sig.

Tolkning

§ 15

Frågor angående tolkning av detta reglemente avgörs av kommunstyrelsen.

Anmärkning

Intressentföreträdare i arbetsgruppen för funktionshinderfrågor och kommunala pensionärsrådet får sammanträdesersättning enligt samma bestämmelser som kommunalt förtroendevalda. Om en intressentföreträdare även utses till vice ordförande i arbetsgruppen eller rådet ska årsarvode betalas enligt samma bestämmelser som gäller för kommunalt förtroendevalda.

Ersättning till officiant vid borgerlig begravning

Ersättning betalas med samma belopp som för deltagande i kvällssammanträde som överstiger fem timmar.

Bilaga 1

ÅRSARVODEN 2016

Ordförandearvoden	Prisbas- belopp/år	Belopp i 2016 års nivå
Kommunfullmäktige	1,20	53 200
Kommunens revisorer	1,20	53 200
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	1,60	70 900
Kultur- och fritidsnämnden	1,60	70 900
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1,60	70 900
Samhällsbyggnadsnämnden	1,70	75 300*)
Socialnämnden	1,60	70 900*)
Tekniska nämnden	1,60	70 900*)
Utbildningsnämnden	1,70	75 300*)
Valnämnden: år för val till		
a) riksdag, landsting, kommunfullmäktige	1,20	53 200
b) EU-parlament eller folkomröstning	0,40	17 700
c) ej valår	0,25	11 100
Vård- och omsorgsnämnden	1,70	75 300*)
Arbets- och näringslivsberedningen	0,40	17 700
Arbetsgruppen för funktionshinderfrågor	0,20	8 900
Brottsförebyggande rådet	0,40	17 700
Demokratiberedningen	0,40	17 700
Folkhälsokommittén	0,40	17 700
Klimat- och planeringsberedningen	0,40	17 700
Personalutskottet	0,40	17 700
Namnberedningen	0,20	8 900
Socialnämndens utskott	1,20	53 200

Forts Bilaga 1

Dialogforum	0,60	26 600
Kommunala pensionärsrådet, KPR	0,40	17 700

Arvode till 1:e vice och 2:e vice ordförande utges med 65% respektive 50% av ordförandearvodet.

Arvode till ordförande i beredningar och utskott utges endast om den som valts inte är ordförande eller vice ordförande i nämnden.

*)

Uppdragen som ordförande i samhällsbyggnadsnämnden, socialnämnden, tekniska nämnden, utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden är heltidsuppdrag. Dessa ordförande ska omfattas av bestämmelserna i "Tjänstgörings- och ersättningsbestämmelser för kommunalråden/kommunalråd i opposition".

Övriga fasta arvoden	Prisbas- belopp/år	Belopp i 2016 års nivå
Ledamot eller ersättare i kommunstyrelsen	0,50	22 200
Revisor,ord ledamot (ej ordf)	0,40	17 700
Gruppledare för parti som är representerat i kommunfullmäktige	1,5	66 500
Om gruppledare är kommunalråd, heltidsengagerad förtroendevald eller är anställd som politisk sekreterare på heltid utgår 1/2 gruppleदारarvode		33 300
Om gruppledare är halvtidsengagerad förtroendevald eller anställd som politisk sekreterare på halvtid utgår 3/4 gruppleदारarvode		49 900

Gruppledare ska vara ledamot eller ersättare i kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2015

Vi har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet under år 2015, samt genom utsedda lekmannarevisorer även de aktiebolag och den stiftelse som kommunen är engagerad i. Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente.

Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i revisoreernas redogörelse och övriga till berättelsen fogade bilagor.

Kommunens ettårsplan innehåller mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning utifrån ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv. Vi bedömer att det sammantagna resultatet i årsredovisningen i stort är förenligt med dessa.

Vi avstyrker att tekniska nämnden beviljas ansvarsfrihet. Detta på grund av nämndens bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten. De närmare skälen för detta ställningstagande framgår av ovan nämnda redogörelse.

Däremot tillstyrker vi att:

- Kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet
- Kommunens årsredovisning godkänns

Tumba 2016-04-13

 Lennart Lindström	 Lena Ingren	 Leif Thunholm	 Folke Olsson
 Karl-Erik Strömberg	 Kurt Sjölander	 Donald Eriksson	 Lisa Forsberg
 Jan-Olof Rasmussen	 Hamza Benmakhlouf		

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:
Revisoreernas redogörelse (bil 1)
De sakkunnigas rapporter i olika granskningar (bil 2-19)
Granskningsrapporter (bil 20)

REVISORERNAS REDOGÖRELSE FÖR ÅR 2015

1 ALLMÄNT

Vi har under året genomfört vår granskning i enlighet med kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt fastställt revisionsreglemente. PwC har biträtt oss i årets granskningsarbete.

Förutom granskning av kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet har granskning även skett av de aktiebolag och den stiftelse som kommunen är engagerad i, via utsedda lekmannarevisor och förtroendevald revisor. Vidare har Södertörns överförmyndarnämnd granskats, som är en s k gemensam nämnd.

För att ytterligare strukturera våra arbetsformer har vi även fastställt en revisionsstrategi, som är ett komplement till det av kommunfullmäktige fastställda revisionsreglementet.

2 INRIKTNING OCH OMFATTNING

Målsättningen med revisionsarbetet är att främja ändamålsenlighet, effektivitet, rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Utifrån denna målsättning utarbetas revisionsplanen, som innehåller granskningar inom förvaltnings- och redovisningsrevision.

Revisionsarbetet domineras av förvaltningsrevisionella granskningar (fördjupade revisionsprojekt), dvs verksamhetsinriktade granskningar inom olika väsentliga områden. Granskningsinsatserna syftar till att ge impulser till en effektivisering av verksamheten samt öka ändamålsenligheten.

Vidare görs granskningar inom redovisningsrevision i form av olika system och redovisningsrutiner, intern kontroll, delårsrapport och årsredovisning. Dessa insatser syftar till att främja rättvisande räkenskaper och god intern kontroll. Resurser avsätts även för granskning av ansvarsutövning, oförutsedda granskningsinsatser, rådgivning och uppdragsadministration.

Som underlag för mandatperiodens revisionsplaner har en väsentlighets- och riskanalys genomförts. Utifrån denna analys har vi prioriterat olika granskningsinsatser och sammanställt dessa i årliga planer. Förslaget till revisionsplan för 2015 har diskuterats och stämts av med kommunfullmäktiges presidium, som även löpande under året erhållit samtliga revisionsrapporter (inkl skrivelser) för kännedom.

Projektplaner för samtliga projekt i revisionsplanen har utarbetats, innehållande bl a bakgrund, revisionsfrågor, kontrollmål, revisionskriterier, metod, avgränsning och budget.

3 RESULTAT

3.1 Allmänt

Fastställd revisionsplan för 2015 har genomförts inom den ekonomiska ram som kommunfullmäktige fastställt.

De synpunkter som lämnats i anslutning till olika granskningar under året har i stor utsträckning beaktats av nämnder och förvaltningar. Uppföljning kommer att ske av vissa granskningar under 2016.

3.2 Ansvarsutövning

I kommunallagen stadgas bl a att revisorerna årligen ska granska all verksamhet inom nämndernas verksamhetsområden. I och med detta har vi genomfört en granskning av nämndernas ansvarsutövning, dvs hur nämnderna styr, leder och följer upp verksamheten. Insamling och analys av grunddokumentation har skett. Vi har även träffa samtliga nämndpresidier och förvaltningsledningar för att diskutera granskningsresultatet.

Vår sammanfattande bedömning är att det finns ett strukturerat system för styrning, ledning, uppföljning och kontroll som omfattar samtliga nämnder. Vissa skillnader i hur systemet tillämpas finns dock mellan nämnderna.

Vid granskningen har ett antal olika utvecklingsområden identifierats, vilka kommunicerats med respektive nämnd och förvaltningsledning samt diskuterats med kommunledningen i samband med slutrevisionen. PM har upprättats och överlämnats för kännedom till respektive facknämnd.

Samtliga nämnders ansvarsutövande bedöms ha varit tillfredsställande för 2015, förutom tekniska nämndens.

Nedan redovisas delar av PM:et över tekniska nämndens ansvarsutövande. Detta utifrån de mer omfattande brister som konstaterats.

Den procentuella avvikelser i relation till omslutningen är 1,5 %. Prognosfelet är 3,1 %, vilket visar på en otillfredsställande träffsäkerhet på totalnivå i budgetutfallsprognosen per tertiäl två. Detta understryks ytterligare av den budgetutfallsprognos per september som nämnden behandlade i november 2015 och som visade på ett budgetunderskott på 12,7 mnkr.

Protokollförd uppföljning av ekonomin har skett i nämnden fem gånger under året, vilket är tre gånger fler än de obligatoriska och kommunövergripande tertiäl-uppföljningarna. Av reglementet för budgetansvar och attest framgår att det åligger nämnden att kontinuerligt hålla sig underrättad om såväl kostnader och intäk-

ter som verksamhetens utveckling. Vi bedömer att ovanstående rapporteringsfrekvens är tillräcklig, men att kvaliteten i rapporteringen behöver förbättras.

Vidare kan vi konstatera att tekniska nämndens uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet inte har skett med tillräcklig frekvens och kvalitet under 2015. Rapporteringsfrekvensen är inte heller förenligt med nämndens tidigare ställningstagande kring löpande uppföljning på varje sammanträde. Den första uppföljningen av investeringsprojekt behandlades av nämnden så sent som i juni 2015. Vid nämndens behandling av delårsrapport per april saknades vidare en uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet. En kompletterande redovisning lämnas först på nästkommande sammanträde, vilket är otillfredsställande. Detta är inte heller förenligt med de anvisningar inom området som lämnats av kommunledningsförvaltningen.

Vi bedömer att tekniska nämndens ansvarsutövande inte har varit tillfredsställande för 2015, när det gäller styrning och uppföljning av ekonomin och hantering av prognostiserade underskott. Detta eftersom nämnden endast passivt godkänt de ekonomiska rapporterna från förvaltningen utan att ge några formella uppdrag med anledning av prognostiserat underskott, som de enligt reglementet är skyldiga att göra. Tekniska nämnden har inte heller följt kommunstyrelsens uppmaning att i samband med delårsrapport per augusti redogöra för vidtagna och planerade åtgärder för att minimera underskottet för 2015. Vidare har nämndens uppföljningen av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet varit bristfällig under året, både till innehåll och frekvens.

Att tekniska nämndens slutligen klarade den av kommunfullmäktige fastställda ekonomiska ramen bedöms snarare vara ett utslag av "*slumpens skördar*", än resultatet av en fungerande styrning och uppföljning under året. Under en stor del av året har exempelvis bristande kontroll funnits kring vad som bokförts som driftkostnader kontra investeringsutgifter inom lokalförsörjning och fastighet, vilket är ett väsentligt område att kvalitetssäkra i en investeringstung verksamhet som denna. Denna bristande kontroll har inneburit att under hösten 2015 har totalt 13 mnkr tvingats omklassificeras, dvs felaktigt bokförda driftkostnader har förts om till investeringsutgifter. Detta är vidare huvudorsaken till skillnaden mellan budgetutfallprognosen per september (-12,7 mnkr) och motsvarande prognos per oktober (+4,0 mnkr). Vidare kan vi konstatera att de tidigare prognoserna helt eller delvis baserats på en felaktig ekonomisk redovisning, när det gäller lokalförsörjning och fastighet.

Tidigare redovisade omföringar mellan driftkostnader och investeringsutgifter tillskapade ett ekonomiskt utrymme på driftbudgeten under senare delen av 2015. I samband med förvaltningens bokslutsarbete uppmärksammades att en leverantör hade fakturerat kommunen sammanlagt ca 15,0 mnkr för olika typer av arbeten inom kommunens fastighetsbestånd. 7,1 mnkr av detta belopp uppskattades vara förfakturerade arbeten avseende 2016 och justering för detta har skett i kommunens samlade bokslut för 2015, vilket inneburit att tekniska nämndens resultat

förbättrades med 7,1 mnkr. Detta bedöms vara huvudförklaringen till skillnaden mellan budgetutfallsprognos per oktober på 4,0 mnkr och faktiskt utfall på 10,5 mnkr.

På grund av ovanstående har den inhyrde fastighetschefens uppdrag avslutats och en internutredning pågår kring substansen i dessa fakturor.

En uppföljande granskning av investeringsprojekt inkl lokalförsörjning har genomförts under 2015. Det sammantagna granskningsresultatet visar med önskvärd tydlighet att tekniska nämnden behöver vidta kraftfulla åtgärder inom ett antal områden, för att därigenom säkerställa ett tillfredsställande ansvarsutövande framleds. Vissa av de konstaterade bristerna är relaterade till inkörningsproblem kring ny teknisk förvaltning under 2015, medan andra brister är sådana som kommunens revisorer påtalat vid olika tillfällen under ett flertal år utan att dessa ännu åtgärdats på ett tillfredsställande sätt. Detta gäller bland annat följande områden:

- Styrning, uppföljning och slutredovisning av investeringsprojekt
- Redogörelse för konsekvenser för den årliga driften av färdigställt investeringsprojekt vid prognostiserat budgetöverskridanden
- Ändamålsenlig delegationsordning och återrapportering av delegationsbeslut
- Otillräcklig uppföljning av tidigare fastställd handlingsplan utifrån brister som påtalades i tidigare granskning

En sammanfattning av granskningsresultatet och lämnade rekommendationer redovisas i delavsnitt 3.6.

3.3 Årsredovisning och delårsrapport

Efter genomförd granskning bedömer vi att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. Utvecklingsområde är dock följsamheten till vissa rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Från och med 2014 finns ett specifikt krav på komponentavskrivning av kommunens materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4). Av redovisningsprinciperna framgår att kommunen ännu inte har börjat tillämpa komponentavskrivning, mer än undantagsvis, men beräknas att göra detta för investeringar från och med 2016. Vår bedömning är därmed att kommunen avviker från god redovisningssed som den kommer till uttryck i RKR 11.4 och att det finns betydande osäkerheter i

redovisningen av materiella anläggningstillgångar och avskrivningar. Bedömningen grundar sig på följande:

- Investeringar 2014 och 2015 har inte, med något undantag, aktiverats komponentindelad.
- Tillgångar anskaffade före 2014 har inte komponentindelats.

Det lagstadgade balanskravet har uppfyllts för 2015, då det justerade resultatet utifrån balanskravet uppgår till 32,9 mnkr. Inga underskott från tidigare år finns vidare att reglera.

Kommunens ettårsplan innehåller mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning, utifrån ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv. Vi bedömer att resultatet i årsredovisningen i stort är förenligt med dessa. Det finns dock flera områden där de verksamhetsmässiga resultaten behöver förbättras, vilket även kommenteras i årsredovisningen.

Kommunen har ett styrsystem som omfattar såväl ekonomi, verksamhet och kvalitet. Målen relateras till olika verksamheter, via åtaganden, och följs upp i delårsrapport och årsredovisning. Ett utvecklingsarbete pågår när det gäller kommunens samlade mål- och styrsystem, bl a inom ramen för kartläggning av strategiska och kommunövergripande processer samt ny processororienterad organisation av kommunledningsförvaltningen fr o m 2016. Vidare har kommunfullmäktige 2015-12-17 fastställt en ny budget- och uppföljningsprocess.

Redan inför ettårsplan 2014 lämnades direktiv till nämnderna om att se över mål och åtaganden, både när det gällde antal och mätbarhet. Utifrån detta kan vi konstatera att stringensen i nämndernas bedömning av sin måluppfyllelse har utvecklats de två senaste åren, men att detta fortfarande är ett utvecklingsområde. En fördel är om det redan vid beslut om mål och åtaganden även definieras hur dessa ska mätas samt vilka värden som krävs för att uppnå grönt, gult och rött, enligt den tillämpade sk trafikkjusmodellen. Detta skulle generellt ge en bättre stringens i bedömningen av uppfyllelse av mål och åtaganden.

Kommunfullmäktige har i ettårsplan 2015 fastställt två finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Målet kring självfinansieringsgrad på minst 40 % när det gäller investeringar är uppfyllt, medan ett balansresultatresultat på minst 1,3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag inte formellt är uppfyllt. I förvaltningsberättelsen betonas dock att kommunen under 2010 till 2013 har redovisat mycket starka resultat. Det justerade balanskravsresultatet under vardera av dessa år har överstigit 3 % av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket visar på en god ekonomisk hushållning över tid.

Kommunfullmäktige har i ettårsplan 2015 fastställt 13 verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning, inom sex målområden, som följs upp via 41 indikatorer. Utfallet på dessa indikatorer varierar när det gäller olika mål. På totalnivå går 14 indikatorer åt rätt håll, 22 indikatorer är oförändrade, 3 indikatorer går åt fel håll och 2 indikatorer går inte att bedöma.

Utifrån de sex kommunövergripande målområdena har de olika facknämndernas i sina årsredovisningar bedömt bidraget till måluppfyllelsen för dessa. Den bedömning som görs är att måluppfyllelsen i huvudsak är god eller godtagbar.

Revisionsrapport över granskning av årsredovisning har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen.

En översiktlig granskning har skett av delårsrapporten. Efter genomförd granskning bedömer vi att delårsrapporten är upprättad i enlighet med gällande normgivning och god redovisningssed.

Revisionsrapporten över granskning av delårsrapport har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen. Ett yttrande kring delårsrapporten har vidare överlämnats till kommunfullmäktige, utifrån av gällande regler kring revisorernas bedömning av god ekonomisk hushållning.

3.4 Intern kontroll

Kommunövergripande granskning

Arbetet kring den interna kontrollen har diskuterats med företrädare för facknämnder och förvaltningsledningar inom ramen för granskningen av ansvarsutövandet. Detta med avseende på utarbetande av årlig plan för intern kontroll och återrapportering av genomförda kontrollåtgärder. Resultatet av denna granskning finns dokumenterat i de nämndvisa PM som berördes i delavsnitt 3.2.

System för intern kontroll

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att det numera finns ett ändamålsenligt och kommunövergripande system för intern kontroll. Följsamheten till systemet bedöms i huvudsak vara god, även om vi inom ramen för granskningen identifierat vissa mindre avvikelser.

Vidare är vår bedömning att kommunstyrelsen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att styra upp den interna kontrollen, utifrån påpekanden i tidigare granskningar inom området. Detta bl a genom att utarbeta och implementera ett nytt och ändamålsenligt reglemente för intern kontroll inkl tillämpningsföreskrifter samt tillskapandet av en internkontrollgrupp i kommunen. Det sistnämnda bedöms särskilt betydelsefullt, eftersom detta innebär att det numera finns ett forum i kommunen för att bedriva ett fortsatt utvecklingsarbete inom området intern kontroll.

Avslutningsvis bedömer vi att en viktig utmaning framledes är att ytterligare integrera systemet för intern kontroll med kommunens övergripande styrsystem och fastställda mål på olika nivåer i den politiska organisationen samt att hitta former för att bedöma den koncernövergripande interna kontrollen.

Utifrån granskningsresultat, och för att utveckla systemet för intern kontroll och följsamheten till detta, rekommenderar vi:

- Att samtliga nämnder fastställer gemensamma rutiner för introduktion av nyanställda chefer kring intern kontroll alternativt att denna skrivning tas bort vid nästa revidering av tillämpningsföreskrifterna till reglementet, eftersom att det redan finns kommunövergripande introduktionsutbildning av nya chefer, som berör reglerna kring intern kontroll.
- Att vid nästa revidering av reglementet ta ställning till att ändra skrivningen i reglementet kring att fastställande av plan för intern kontroll ska ske i januari, till att istället vara det första sammanträdet på året. Detta eftersom flertalet av nämnderna inte har något sammanträde i januari, utan det första sammanträde normalt är under första halvan av februari.
- Att kommunstyrelsen, i egenskap av facknämnd, fastställer sin plan för intern kontroll i anslutning till att övriga facknämnder fastställer sina planer samt anpassar sig till den tidpunkt för återrapportering av intern kontroll som stadgas i reglementet.
- Att kommunstyrelsen, i egenskap av samordningsansvarig, verkar för ambitionsnivån i de olika nämndernas planer för intern kontroll blir mer likartad samt säkerställer att alla de obligatoriska punkterna i den kommunövergripande planen beaktas av samtliga nämnder i deras respektive plan för intern kontroll.
- Att nämndernas rutiner för dokumentation och diarieföring av genomförd intern kontroll ytterligare utvecklas.
- Att en rutin utarbetas kring hur kommunstyrelsen ska informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i de kommunala bolagen.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen.

3.5 System och rutiner

Interkommunala skolersättningar och ersättningar till friskolor

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att utbildningsnämnden inte fullt ut säkerställer en ändamålsenlig planering, budgetering och prognostisering av interkommunala ersättningar och ersättningar till friskolor. När det gäller den interna kontrollen bedöms den tillräcklig inom granskat område, förutom när det gäller avsaknad av dokumenterade rutinbeskrivningar.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Utveckla prognosarbetet för att därigenom kunna göra en mer tillförlitlig prognostisering av inpendlande elever. Detta då avvikelser mellan budget och utfall för denna post kan få stor påverkan på gymnasieenhetens ekonomi.
- Säkerställ att dokumenterade rutin- och processbeskrivningar för prognostisering för gymnasieskolans elever upprättas, vilka bör inbegripa metoderna för budgetering av förväntade in- och utpendlande elever.
- Tillse att en dokumenterad rutinbeskrivning avseende handläggning och fakturering inom området utarbetas. Denna bör specificera vilka kontroller och avstämningar som behöver göras i syfte att upprätthålla en tillräcklig intern kontroll. I detta sammanhang bör ställningstagande även ske kring vilka uppgifter som framdeles ska ligga på ekonom och vad

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till utbildningsnämnden.

Kundfakturering av branomsorgs- och bygglovsavgifter

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den interna kontrollen avseende system och rutiner för fakturering av barnomsorgsavgifter i stort är tillräcklig. Bedömningen görs utifrån att fyra av de granskade kontrollmålen är uppfyllda och ett av kontrollmålen är delvis uppfyllt.

Trots att det finns automatiska kopplingar mellan verksamhetssystemet Extens och fakturasystemet så sker viss manuell ”handpåläggning” av handläggarna på medborgarkontoren. Det görs inga särskilda kontroller av handläggarnas beräkning av avgiften utifrån att inkomstuppgifter är korrekt eller att uppgifterna är rätta i systemet, utan man förlitar sig på att de registrerar korrekta uppgifter. Denna hantering bedöms vara kopplad till risker.

Vår verifiering av 25 fakturor visar att dessa överensstämmer med beslutad taxa och inkomna inkomstuppgifter.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- Förtydliga i dokumentationen kring vilka kontroller som ska utföras och av vem.
- Överväg om uppföljning inom detta område bör ingå i den årliga planen för intern kontroll.

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den interna kontrollen avseende system och rutiner för hantering av fakturering av bygglovsavgifter inte i alla delar är tillräcklig. Bedömningen görs utifrån att två av de granskade kontrollmålen är uppfyllda, två av kontrollmålen är delvis uppfyllda och ett kontrollmål inte är uppfyllt.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har dokumenterade riktlinjer där det framgår hur handläggarna ska arbeta i systemet. Däremot saknas en dokumenterad rutinbeskrivning avseende fakturering av bygglovsavgifter, inkl. vilka särskilda avstämningar och kontroller som ska utföras på förvaltningen i samband med faktureringen. Vidare saknas en rutin kring avstämning mellan försystem och ekonomisystem. Inga manuella kontroller utförs på förvaltningen att handläggarna har lagt in korrekta uppgifter i systemet. Risken för att fel avgifter faktureras ökar i och med detta.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har ej någon tillförlitlig kontroll av att samtliga tjänster faktureras. Det finns inget inbyggt i systemet som visar att samtliga inlagda ärenden blir fakturerade. Dessutom finns inga manuella kontroller framtagna, vilket medför risker för att förvaltningen ej får in alla intäkter. Som följd av detta finns det inte heller något system för att registrering av underlag sker vid rätt tidpunkt. Trots att de uppger att de fakturerar löpande när det inkommit ca 30 fakturor finns det ingen framtagen rutin kring hur detta ska ske. Risken av att registrering inte sker i rätt tid ökar i och med detta.

Vår verifiering av 20 fakturor visar att dessa överensstämmer med beslutad taxa samt inkomna ansökningar och beslut.

Efter genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

- Ta fram tydliga rutinbeskrivningar där det framgår vilka kontroller och avstämningar som ska utföras och av vem. Detta för att bland annat säkerställa att samtliga bygglov faktureras och det sker i rätt tid.
- Överväg om uppföljning inom detta område bör ingå i den årliga planen för intern kontroll.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till utbildningsnämnden och för besvarande till samhällsbyggnadsnämnden.

Bostadsanpassningsbidrag (BAB)

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att den organisatoriska placeringen av BAB inom kommunen i huvudsak är ändamålsenlig, utifrån att den är en av de två vanligaste organisationsformerna ur ett nationellt perspektiv. Handläggningsrutinerna bedöms vidare vara ändamålsenliga utifrån en interkommunal jämförelse.

Däremot bedömer vi att det verksamhetssystem som används inom nuvarande BAB-organisation inte är ändamålsenligt. De omfattande driftstörningarna gör att bostadsanpassarna i dagsläget saknar ett fungerande arbetsverktyg, vilket negativt påverkar ärendehandläggningen och möjligheten att ge en godtagbar service ur ett medborgarperspektiv. Detta förhållande bedöms vara otillfredsställande och berör även Kontaktcenters personal, som mottagare av felanmälningar kring BAB-installationer.

Sammanfattningsvis bedöms den interna kontrollen inom BAB-verksamheten vara tillräcklig, förutom inom områdena avtalsreglering, leverantörskontroll samt delegation.

Varken vår kommunspecifika analys eller genomförda interkommunala jämförelserna visar på några extremvärden för kommunen, när det gäller omfattningen av och kostnaden för bostadsanpassningsbidrag. Vård- och omsorgsnämnden, som för närvarande är ansvarig nämnd, tar dock inte del av någon årlig verksamhetsstatistik för BAB, förutom vissa periodvisa och sporadiska statistikrapporter i samband med återrapportering av delegationsbeslut.

För att ytterligare utveckla ändamålsenligheten och den interna kontrollen i verksamheten lämnas följande rekommendationer:

- Ta ställning till om nuvarande organisatoriska placering av BAB är den mest ändamålsenliga, utifrån verksamhetens koppling till tillgänglighetsarbetet och bygglovshanteringen, som ansvarsmässigt ligger inom samhällsbyggnadsförvaltningen. Bostadsanpassningslagstiftningen har vidare en betydligt starkare koppling till PBL, än till SoL och LSS. Oavsett den organisatoriska placeringen av BAB vill vi dock betona vikten av formaliserad samverkan över förvaltningsgränserna.
- Upphandla snarast möjligt ett nytt verksamhetssystem samt tillse under mellanperioden att rådande driftstörningar åtgärdas, exempelvis genom att begränsa antalet användare inom Kontaktcenter när det gäller mottagande av felanmälan avseende installationer inom BAB-området.
- Se över delegationen kring BAB samt säkerställ att fattade delegationsbeslut, i form av relevanta listor ur verksamhetssystemet, anmäls till nämnden mer frekvent än vad som hittills skett. Detta bör beaktas inom

ramen för den översyn av nämndens delegationsordning som ska ske under 2015, utifrån synpunkter som lämnats av kommunens chefsjurist. Detta framgår även av Vård- och omsorgsnämndens protokoll 2014-11-18.

- Uppta diskussioner med kommunens centrala upphandlingsfunktion kring upphandling av leverantörer inom BAB inkl löpande seriositetskontroll. Detta bl a utifrån aviserade ändringar i bostadsanpassningslagstiftningen som innebär ett nytt system införs med möjlighet till beviljande av åtgärder, som ett alternativ till kontaktbidrag. Det nya systemet torde, enligt Boverkets bedömning, innebära att LOU blir tillämplig vid upphandling av bostadsanpassningsåtgärder.
- Säkerställ att BAB-verksamheten framledes har en realistisk budget samt tillse att årligen följa upp verksamhets- och kostnadsutveckling via Boverkets statistik, alternativt säkerställ att relevant verksamhetsstatistik presenteras i budget och årsredovisning. I detta sammanhang är det också viktigt att kvalitetssäkra rutinerna för inrapportering i verksamhetsystemet, för att i alla delar säkerställa en rättvisande verksamhetstatistik, som även är underlag för den nationella statistiken inom området.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till vård- och omsorgsnämnden samt för kännedom till kommunstyrelsen och samhällsbyggnadsnämnden.

Privata medel

Efter genomförd urvalsmässig granskning är den sammanfattande bedömningen att det i stort finns ändamålsenliga regler för hantering av privata medel och att den interna kontrollen kring hanteringen i huvudsak är tillräcklig. Nedan utvecklas vår bedömning och i detta sammanhang lämnas även ett antal rekommendationer.

Tillgängligheten till anvisningarna för privata medel är generellt tillfredsställande på granskade enheter. Kunskapen om regelverket är vidare god på det ena granskade boendet, men mindre god på det andra boendet som granskats.

Det finns en tydlig målsättning och ansvarsfördelning i anvisningarna kring hantering av privata medel, förutom när det gäller fickpengar utan krav på redovisning via kvitton.

Följsamheten till anvisningarna för privata medel är vidare god på det ena granskade boendet, men bristfällig på det andra boendet som granskats. Denna bedömning görs utifrån att viss grunddokumentation i form av överenskommelse samt blankett över utsedda kassaansvariga inte har kunnat förevisas för granskade brukare på Stendalsvägen samt vissa brister i det material som trots allt kunnat granskas.

Standarden på granskade överenskommelser och övrigt blankettmaterial är generellt god. Följsamheten till gällande blankettmaterial är vidare god på det ena granskade boendet, men bristfällig på det andra boendet som granskats.

Det redovisningssystem som föreskrivs i anvisningarna följer gällande normgivning och är i övrigt ändamålsenligt, förutom kravet på kontroll och signerad avstämning av annan personal. Vi anser att detta ansvar för avstämning redan är tillfredsställande reglerat i blanketten för kassaansvarig. Följsamheten till redovisningssystemet är vidare god på det ena granskade boendet, men bristfällig på det andra boendet som granskats.

Efter genomförd urvalsmässig granskning av två boenden kan vi sammanfattningsvis konstatera att följsamheten till gällande regelverk är god på Dynamiten och bristfällig på Stendalsvägen. Vid granskningstillfället var enhetschefen på Stendalsvägen nytillträdd, men vederbörande har mångårig erfarenhet från andra boenden i kommunen. Vår intervju visar att enhetschefen har en god kunskap om regelverket och även har insikt i vilka förändringar som behöver genomföras i nuvarande hantering av privata medel på boendet för att uppfylla gällande regelverk.

Vård- och omsorgsnämnden har på övergripande nivå ett fungerande system för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde som är integrerat med ett dokumenterat kvalitetssystem. Detta innebär att årliga planer fastställs inom området och genomförd kontroll återrapporteras till nämnden samt att en årlig kvalitetsrapport upprättas.

Den intern kontroll kring hantering av privata medel är i huvudsak tillräcklig. Denna bedömning görs utifrån att planerliga kontrollinsatser har skett både 2013 och 2014, inom ramen för de årliga kvalitetskontrollerna på enhetsnivå och genomförd inventering av privata medel inför bokslutet.

Avslutningsvis kan vi konstatera att de synpunkter som lämnades vid tidigare granskning avseende privata medel i allt väsentligt har beaktats på ett tillfredsställande sätt.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Upprätta ekonomipärmar per brukare på Stendalsvägen, för att därigenom samla all dokumentation kring privata medel och blankettmaterial på ett ställe och därigenom både få överblick över och kvalitetssäkra det samlade materialet. I samband med detta behöver även genomgång av regelverket ske med kassaansvarig personal.

- Komplettera anvisningarna kring att kopia ska finnas på enheten av företrädares förordnande samt att den skriftliga överenskommelsen även ska innehålla eventuell hantering av fickpengar utan redovisning med kvitto (omfattning/belopp).
- Överväg att ta bort kravet i anvisningarna på kontroll och signerad månadsvis avstämning av annan personal än den kassaansvariga.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till vård- och omsorgsnämnden.

IT-revision - Aditro och HRM

Granskningen visar att det finnas grundläggande processer och rutiner inom kommunen gällande förvaltning av kritiska applikationer. Exempelvis finns det rutiner på plats gällande hantering och uppföljning av behörigheter. I granskningen har dock noterats att flertalet av dessa rutiner är informella och inte dokumenterade. Vidare noterades brister kopplade till styrning av IT där exempelvis riskanalysering inte genomförs samt att arbete med förvaltningsmodellen för IT (PM3) kan förtydligas avseende roller och ansvar.

Vår sammanfattande bedömning är att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig och att åtgärder behöver vidtas för att korrigera påtalade brister. Inom ett antal områden behöver kommunstyrelsen förtydliga och förstärka processer samt rutiner. I huvudsak avser detta ökad formalisering och dokumentation inklusive definition av roller och ansvar. Vi rekommenderar att kommunstyrelsen i första hand bör fokusera på följande områden:

- Dokumentation av väsentliga processer och rutiner.
- Förtydligande av roller och ansvar kopplat till kritiska applikationer och system.
- Dokumentation och rutiner avseende test gällande förändringar i system.
- Rutiner och processer för loggning och uppföljning av användare i kritiska system

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

3.6 Fördjupande revisionsprojekt

Uppföljande granskning av investeringsprojekt inkl lokalförsörjning

Nedan redovisas vår sammanfattande bedömning, när det gäller formulerade revisionsfrågor, och lämnade rekommendationer utifrån granskningsresultatet.

Kommunstyrelsen har 2015-11-02 fastställt en ny lokalförsörjningsprocess, som i huvudsak bedöms ändamålsenlig och som stegvis ska implementeras i kommunen. En ändamålsenlig lokalförsörjningsprocess bedöms vidare vara en grundförutsättning för en väl fungerande styrning och uppföljning inom granskat område, dvs god ekonomisk hushållning. Det är dock otillfredsställande att det tog 4,5 år, från det att revisorerna först påtalade behovet av att se över processen till kommunstyrelsen, tills dess att en ny lokalförsörjningsprocess fastställdes av styrelsen. Under perioden vidtog dock kommunstyrelsen vissa åtgärder, t ex införandet av ett nytt internhyressystem och en extern översyn av koncernens fastighetsförvaltning.

Att kommunen under en längre tid har saknat en ändamålsenlig lokalförsörjningsprocess bedöms även menligt ha påverkat tekniska nämndens styrning, uppföljning och kontroll inom delar av det granskade området, t ex när det gäller större fastighetsinvesteringar.

Vi bedömer att handlingsplanen, med anledning av tidigare granskning, har följts upp av tekniska nämnden på ett ändamålsenligt sätt och med beslutad frekvens t o m 2014. Hittills under 2015 har handlingsplanen inte följts upp, vilket är otillfredsställande i och med att flera punkter i planen ännu inte är genomförda eller endast delvis genomförda, såsom bland annat införande av utarbetad projektuppföljningsmodell och avveckling av korta investeringsprojekt.

Tekniska nämnden har fastställt en ny delegationsordning, som bedöms vara ändamålsenlig. En genomarbetad och förankrad delegationsordning bedöms även vara en viktig förutsättning för en ändamålsenlig styrning, uppföljning och kontroll av granskad verksamhet. Det är dock anmärkningsvärt att det tog fyra år, från det att revisorerna först påtalade behovet av att se över delegationsordningen, till dess att en ny delegationsordning fastställdes av nämnden. Vi bedömer vidare att det är otillfredsställande att det tog över ett år, från det att den nya delegationsordningen fastställdes av nämnden, tills dess att anmälan av fattade delegationsbeslut började ske.

Vi kan konstatera att ingen fullständig anmälan ännu sker till tekniska nämnden av fattade delegationsbeslut, inom granskat område. Detta eftersom exempelvis inga delegationsbeslut kring upphandling har anmälts från lokalförsörjning och fastighet för första halvåret 2015.

Vi bedömer att tekniska nämndens ansvarsutövande hittills under 2015 inte har varit tillfredsställande. Detta eftersom nämnden endast passivt godkänt de ekonomiska rapporterna från förvaltningen utan att vidta några åtgärder med anledning av prognostiserat underskott på driftbudgeten, som till stor del består av genomförda åtgärder inom lokalförsörjning och fastighet som vare sig är budgeterade eller beslutade. Enligt reglementet för budgetansvar och attester, som fastställts av kommunfullmäktige, är nämnden skyldig att snarast vidta de åtgärder som krävs för att undvika att budgeten överskrids. Vidare har tekniska nämnden inte följt kommunstyrelsens uppmaning att i samband med delårsrapport per augusti redogöra för vidtagna och planerade åtgärder för att minimera underskottet 2015.

Vi kan dock konstatera att tekniska nämnden i samband med behandling av delårsrapport per augusti gjorde en kraftfull markering i protokollet kring att man i fortsättningen förväntar sig respekt för fattade beslut och att ansvariga chefer och ledare håller sig inom fastställda ramar.

Vår bedömning är vidare att tekniska nämndens uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet inte har skett med tillräcklig frekvens under 2015. Hittillsvarande frekvens är inte heller förenligt med nämndens tidigare ställningstagande kring löpande uppföljning på varje sammanträde. Den första uppföljningen av dessa investeringsprojekt behandlades av nämnden så sent som i juni 2015. Vid nämndens behandling av delårsrapport per april 2015 saknades vidare en uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet. En kompletterande redovisning lämnas först på nästkommande sammanträde, vilket är otillfredsställande. Detta är inte heller förenligt med de anvisningar inom området som lämnats av kommunledningsförvaltningen.

Vi kan även konstatera att tekniska nämnden inte följer reglementet kring budgetansvar och attester, när det gäller att även lämna en redogörelse för konsekvenser för den årliga driften av färdigställt investeringsprojekt vid prognostiserat budgetöverskridanden. Detta är en viktig fråga ur verksamhetsdrivande förvaltningsperspektiv.

Slutredovisningar av investeringsprojekt sker ännu inte i enlighet med de krav som ställs i det av kommunfullmäktige fastställda redovisningsreglementet. Exempelvis blir investeringsprojekt över gällande beloppsgränser inom vaområdet inte alls slutredovisade, vilket är oacceptabelt inte minst pga deras ekonomiska omfattning. Budget inkl ombudgeteringar för dessa projekt uppgår 2015 till 208,5 mnkr och utfallet t o m 2014 är 95,9 mnkr. Vidare kan vi konstatera att det finns exempel på slutredovisningspliktiga projekt inom lokalförsörjning och fastighet som tagits bort, från nämndens investeringsredovisning, trots att de inte slutredovisats, vilket är oacceptabelt.

Revisionen

Att tekniska nämnden ännu inte förmått åtgärda bristerna kring slutredovisning av investeringsprojekt, trots påpekanden från revisorerna under fem års tid, bedöms vara anmärkningsvärt. Vidare kan vi konstatera att uppgifterna om antalet slutredovisade investeringsprojekt, i tekniska nämndens årsredovisning för 2013 och 2014, är felaktiga. Att inte ens dessa basala grunduppgifter är riktiga, bedöms även detta vara anmärkningsvärt.

Vi kan även konstatera att kommunstyrelsens uppdrag i februari 2015 till kommunledningsförvaltningen, att tillsammans med tekniska förvaltningen se över beloppsgränser för slutredovisning av investeringsprojekt, ännu inte återrapporterats. Detta trots att uppdraget, enligt beslutet, skulle ha återrapporterats till kommunstyrelsen senast i juni 2015.

Vi bedömer att granskad slutredovisning av investeringsprojektet Nyängsgården är bristfällig, vilket främst beror på ofullständiga underlag i projektets tidiga skeenden. Lite tillspetsat kan man konstatera att en slutredovisning av ett projekt aldrig blir bättre än projektets förkalkyl. Granskningen visar tydligt på de brister som funnits i styrning, uppföljning, budgetering och redovisning av projektet, vilket även återspeglas och delvis kommenteras i granskade slutredovisningsdokument som tekniska nämnden behandlade 2015-03-16.

Trots en omfattande granskningsinsats har vi inte kunnat få någon fullständig klarhet i de totala investeringsutgifterna för Nyängsgården och vad dessa i så fall ska relateras till för faktisk budget. Detta är i sig otillfredsställande och beror på att förutom ett långt huvudprojekt, där huvuddelen av investeringsutgifterna bokförts, så har även ett antal korta projekt belastats med investeringsutgifter under delar av projektiden. Vidare kan vi konstatera att etapp 2 av projektet endast till begränsad del har haft en politiskt fastställd budget, och den har bestått av ombudgetering av överskott på ett helt annat projekt, vilket ur styrnings- och uppföljningssynpunkt är oacceptabelt.

Det sammantagna granskningsresultatet visar med önskvärd tydlighet att tekniska nämnden behöver vidta kraftfulla åtgärder inom ett antal områden, för att därigenom säkerställa ett tillfredsställande ansvarsutövande framleds. Vissa av de konstaterade bristerna är relaterade till inkörningsproblem kring ny teknisk förvaltning under 2015, medan andra brister är sådana som kommunens revisorer påtalat vid olika tillfällen under ett flertal år utan att dessa ännu åtgärdats på ett tillfredsställande sätt.

Tekniska nämnden har i anslutning till behandlingen av delårsrapport per augusti 2015 lämnat ett tydligt uttalande, som innebär att nämnden i fortsättningen förväntar sig respekt för fattade beslut och att ansvariga chefer och ledare håller sig inom de ramar som antagen delegationsordning medger. Att en nämnd känner sig tvungen att lämna ett sådant uttalande i ett offentligt protokoll är mycket ovanligt. Detta ändrar dock inte på det faktum att det är nämnden och dess ledamöter som omfattas av revisionsansvar, inte tjänstemännen.

Ur ett kommunstyrelseperspektiv är det viktigt att fånga upp de strategiska aspekterna inom granskat område, såsom ett mycket omfattande investeringsbehov framledes kopplat till nuvarande och historiska brister kring styrning och uppföljning av investeringsprojekt, främst inom fastighetsområdet.

Mot ovanstående bakgrund ser vi positivt på att kommunstyrelsen, vid behandling av flerårsplanen 2016-2019, gett kommunledningsförvaltningen i uppdrag att tillsammans med berörda förvaltningar närmare analysera investeringsbudgeten med inriktningen att kvalitetssäkra investeringsbeloppen, säkerställa när i tiden investeringarna är möjliga att genomföra samt att tydliggöra vilka konsekvenser investeringarna ger på de årliga driftkostnaderna i kommunens olika verksamheter. Uppdraget ske genomföras så att resultatet av analysen ska kunna inarbetas redan i kommunens samlade och kommunövergripande ettårsplan för 2016.

Utifrån granskningsresultatet bedömer vi att lämnat uppdrag från kommunstyrelsen till kommunledningsförvaltningen inte är tillräckligt, utifrån att det endast omfattar kvalitetssäkring av investeringsbudgeten. I nästa steg bedöms det vara nödvändigt att även kvalitetssäkra investeringsredovisningen inkl uppföljnings- och slutredovisningsrutiner.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Utvärdera den nya organisationen med teknisk förvaltning, efter exempelvis två år, för att säkerställa att intentionerna bakom omorganisationen har uppfyllts.
- Följ upp handlingsplanen och säkerställ att samtliga punkter i planen blir åtgärdade på ett tillfredställande sätt, inom ramen för pågående utvecklingsarbete inom tekniska förvaltningen. Tidigare av tekniska nämnden beslutad uppföljningsfrekvens, dvs i samband med delårsrapporterna, bedöms även fortsättningsvis vara rimlig.
- Genomför en uppföljning av kommunstyrelsens beslutade lokalförsörjningsprocess, exempelvis efter ett eller två år, för att säkerställa följsamheten till processen samt att den uppnått sina syften.
- Tillse att rutinerna kring delegation ytterligare kvalitetssäkras samt att anmälan av fattade delegationsbeslut framledes är en stående punkt på tekniska nämndens sammanträden.
- Vidta snarast åtgärder för att säkerställa ett tillfredställande ansvarsutövande inom tekniska nämnden, när det gäller hantering av prognostiserade underskott, uppföljning av investeringsprojekt inom lokalförsörjning och fastighet samt följsamhet till aktuella reglementen samt kommunstyrelsens anvisningar.

- Säkerställ att rutiner snarast införs för slutredovisning av investeringsprojekt inom tekniska nämndens samlade verksamhetsområde, vilket även är en punkt i fastställd handlingsplan utifrån revisorernas tidigare granskning inom området. I detta sammanhang behöver kvalitetsaspekterna på slutredovisningarna lyftas upp, så att de framledes blir en del av en lärande process.
- Tillse att det av oss identifierade investeringsprojektet, som omfattas av redovisningsreglementets krav på separat slutredovisning, men som rensats bort från tekniska nämndens investeringsredovisning under 2014, i efterhand förs upp till nämnden för separat slutredovisning. Detta projekt är 3846 Diverse ombyggnader av lokaler.
- Kvalitetssäkra att lämnade uppgifter i tekniska nämndens årsredovisning kring slutredovisade investeringsprojekt framledes är riktiga.
- Säkerställ att slutredovisade investeringsprojekt anges i kommunens samlade årsredovisning för 2015, alternativt att redovisningsreglementet ändras i denna del.
- Tillse att kommunstyrelsens uppdrag till kommunledningsförvaltningen, kring översyn av beloppsgräns för slutredovisning av investeringsprojekt, blir återrapporterat inom rimlig tid.
- Säkerställ i ett första skede att en rimlig klassificering sker mellan långa och korta investeringsprojekt, vilket främst gäller inom va-området där samtliga projekt i dagsläget hanteras som korta oavsett ekonomisk omfattning och projektinnehåll. Det är exempelvis obegripligt hur man kan klassificera investeringsprojektet dagvattenhantering i norra Botkyrka, med en budget 2015 inkl ombudgeteringar på 70,7 mnkr och med uppstart 2011, som ett kort projekt. Omklassificering av projektet kommer dock att ske inför 2016.
- Avveckla i nästa skede helt de korta projekten inkl den budget- och redovisningsmodell som dessa bygger på.
- Kvalitetssäkra investeringsredovisningen inkl uppföljnings- och slutredovisningsrutiner utifrån ett kommunövergripande och strategiskt perspektiv. Detta mot bakgrund av att den sammanlagda budgeten 2015 för korta projekt fortfarande uppgår till väsentliga belopp och att styrning, uppföljning och kontroll av dessa projekt bedöms vara otillräcklig. Vidare kan konstateras att olika regler tillämpas mellan de olika typerna av projekt när det gäller tidpunkt för avskrivning, hantering av internränta och aktivering av intern tid för projektledning, vilket ur redovisningssynpunkt är otillfredsställande och även inneburit svårigheter vid övergång till ny normgivning i form av komponentavskrivning. I detta sammanhang är det även viktigt att

utveckla och förtydliga de interna anvisningarna i kommunen kring vad som är driftkostnader och investeringsutgifter.

Avslutningsvis vill på påtala vikten av att kvarstående brister inom tekniska nämndens ansvarsområde hanteras inom ramen för det pågående och ambitiösa utvecklingsarbetet inom tekniska förvaltningen samt att detta sker i dialog med kommunstyrelseförvaltningen, så att det inte blir parallella och osynkroniserade processer.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen och tekniska nämnden.

IT-säkerhet/intrångsgranskning

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunen inte uppnår en tillräcklig IT-säkerhet för att minimera risker för obehörigt intrång av en intern aktör. Resultatet av det interna intrångstestet visar tydligt vad effekterna av de identifierade bristerna i processer kring IT-säkerhet medför. Genom bristande rutiner kring säkerhetskfiguration, behörighetskontroll och övervakning når kommunens interna nätverk inte upp till en adekvat IT-säkerhetsnivå avseende skydd mot obehörigt intrång. Positivt är att kommunhuset, för de externa konferensrummen, hade en hög nivå av skalskydd, vilket minskar möjligheten för en extern angripare att nå kommunens interna IT-system.

Vi rekommenderar kommunen att genomföra en riskanalys samt åtgärdsanalys baserat på de i denna rapport angivna iakttagelserna och rekommendationerna. Fokus bör vara att omgäende åtgärda de mest kritiska riskerna för att sedan prioritera resterande iakttagelser.

De åtgärder som genomförs bör revideras och granskas efter införandet för att säkerställa att effekten av åtgärden uppnås. Detta kan exempelvis göras genom analys av utförda åtgärder, nya penetrationstester eller manuella kontroller.

Vi rekommenderar även kommunen att genomföra ett penetrationstest av sitt externa nätverk. Hotbilden som illustreras i dessa tester är en extern hacker som, utan kunskap om kommunens IT-miljö, kartlägger organisationens närvaro på Internet. Fokus är att bryta sig in i intressanta system exponerade på Internet, med det slutliga målet att försöka ta sig in i kommunens interna nätverk.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Uppsiktsplikt och ägarstyrning

Efter genomförd granskning är den sammanfattande bedömningen att kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt på ett ändamålsenligt sätt, då styrelsen har formaliserat sin uppsiktsplikt och det finns en fungerande ägardialog, uppföljning

och rapportering. Vår bedömning ger vid handen att kommunstyrelsen har ett strukturerat och formaliserat arbetsätt som utgör grund för tillräcklig uppsikt av den verksamhet som bedrivs av kommunala företag och kommunalförbund.

Kommunfullmäktige har i reglemente fastställt kommunstyrelsens ansvar och uppgift avseende styrning, uppföljning och samordning av de kommunala företagen. Företagspolicyn fastställdes 1996 och kan anses uppfylla sitt syfte, men mot bakgrund av den har ett decennium på nacken kan den med fördel ses över. Detta är något som också sker inom ramen för det pågående arbetet med att utveckla ägarstyrningen.

Sedan kommunens uppsiktsplikt och ägarstyrning senast granskades har de brister som konstaterades avseende bolagsordningar i t ex dotterbolag samt avsaknad av ägardirektiv åtgärdats och vår bedömning är att kommunen har ett omfattande arbete på gång för att ytterligare förbättra styrningen av företagen, såväl de helägda som delägda.

Den fortlöpande dialogen har formaliserats och tranparensen säkerställs i en strukturerad process med diarieförda minnesanteckningar.

Beträffande den sammanställda redovisningen samt löpande uppföljning uppfyller kommunen fastställda lagkrav.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till kommunstyrelsen.

Upphandlingsverksamhet

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunens upphandlings- och inköpsverksamhet är ändamålsenligt organiserad, men att den interna kontrollen inom den samlade verksamheten inte i alla delar är tillräcklig. Nedan utvecklas vår bedömning närmare.

Nuvarande organisation med en central upphandlingsenhet med ett samordnadt ansvar inom området är rationell. För att få en förankring av upphandlingsverksamheten i en stor och komplex organisation som en kommun bedömer vi att det är nödvändigt med någon form av kompletterande lokal organisation, t ex upphandlingssamordnare eller andra former av nätverk inom området. Efter att under ett antal år försökt att få tillstånd ett fungerande system med upphandlingssamordnare, har upphandlingsenheten under senare år istället satsat på andra former av nätverk inom området. Detta arbetssätt planeras även att fastställas i den nya upphandlings- och inköspolicyn.

Vidare kan vi konstatera att upphandlingsenheten har en strategisk placering och roll i den samlade organisationen under kommunstyrelsen. Upphandlingschefen är processägare och ingår även i kommunledningsförvaltningens ledningsgrupp. I och med detta bedömer vi att det finns en tydlig koppling mellan den strategiska

betydelsen av offentlig upphandling och upphandlingsfrågornas organisatoriska tillhörighet och ställning. Vidare har beredningsansvaret för upphandlings- och inköpsfrågor fr o m 2015 tydliggjorts och vilar numera på arbets- och näringslivsberedningen.

Upphandlingsenheten ansvarar för upphandlingsprocessen och ska handha kommunens upphandlingar över direktupphandlingsgränserna, vilket även gäller entreprenadupphandlingar. Entreprenadupphandlingskompetens finns i dagsläget inom upphandlingsenheten. Vald organisationsmodell bedöms ändamålsenlig och genom att ta ett helhetsgrepp på kommunens samlade upphandlingsverksamhet ökar både transparensen och förutsättningarna för kvalitetssäkring inom området.

Vi bedömer att ändamålsenliga styrande och stödjande dokument i huvudsak finns inom verksamhetsområdet. Detta utifrån att upphandlings- och inköpspolicy är föremål för översyn bl a kring nya rutiner och beloppsgränser för direktupphandling samt innehållsmässiga krav på avtal och uppföljning av dessa. Det senare utifrån den granskning av styrning och uppföljning av avtal som genomfördes under 2013. Däremot bedömer vi att det finns ett uppdateringsbehov av underliggande dokument, såsom kommunstyrelsens reglemente och delegationsordning.

Vidare bedömer vi att effekterna av upphandlings- och inköpspolicy, som ursprungligen fastställdes under 2012, på ett föredömligt sätt har följts upp av kommunstyrelsen. Detta i form av två utvärderingsuppdrag till kommunledningsförvaltningen.

Vi bedömer att tecknade ramavtal i stort uppfyller verksamheternas behov av varor och tjänster samt att upphandlingsenheten aktivt arbetar med samverkan via exempelvis de nationella inköpscentralerna där detta anses vara ändamålsenligt. Vi bedömer vidare att den planering inom upphandlingsområdet, som upphandlingsenheten påbörjat under 2014, kommer framledes att ge en god överblick över kommunens samlade framtida upphandlingsbehov. Detta när den är fullt ut implementerad i verksamheterna och integrerad i kommunens styrprocess.

Vi bedömer även att inköpare/beställare har tillgång till relevant information inom upphandlingsområdet, främst via den nyligen uppdaterade avtalsdatabasen och reviderade styrande och stödjande dokument. Vi bedömer dock att dessa i normalfallet inte är tillräckligt utbildade för att uppfylla sitt uppdrag. Den senare bedömningen görs utifrån att det vid granskningstillfället fortfarande saknas ett digitalt beställningssystem i skarp drift, kopplat till former för formell certifiering av beställare i kommunen. Fortlöpande utbildning inom upphandlingsområdet sker dock inom ramen för introduktion av nya chefer i kommunen, men enligt uppgift är det bristande närvaro vid dessa utbildningar.

Vid vår tidigare granskning av upphandlingsverksamheten under 2009 konstaterades att de brister som främst uppmärksammats var avsaknad av ett IT-baserat processtöd för beställning samt en fungerande lokal upphandlingsorganisation. I

kommunstyrelsens svar 2009-10-05 på revisionsrapporten framhölls att ett arbete hade påbörjats kring införandet av ett IT-baserat systemstöd, med ambitionen att detta skulle vara i full drift senast årsskiftet 2010/2011. Vid granskningstillfället var ett sådant systemstöd ännu inte i skarp drift, vilket bedöms vara anmärkningsvärt.

Kommunledningsförvaltningens redovisning av genomförd plan för intern kontroll åren 2013 och 2014 visar på vissa brister i avtalstroheten. Utifrån vad som tidigare konstaterats kring digitalt beställningssystem och innebörden i nuvarande budgetansvar innebär i praktiken att varje anställd i kommunen är en ”presumtiv inköpare”. Utifrån detta kan frågan ställas om det överhuvudtaget är möjligt att åstadkomma en tillräcklig intern kontroll när det gäller avtalstrohet i nuvarande starkt decentraliserade system.

Vi bedömer att upphandling av granskade leverantörer har skett i enlighet med de generella kraven i upphandlingslagstiftningen och kommunens interna regelverk. Grunddokumentationen i granskade upphandlingar är vidare komplett, men brister har uppmärksammats när det gäller anmälan till kommunstyrelsen av fattade delegationsbeslut kring upphandlingarna.

Vi bedömer även att avtalstroheten generellt är god inom granskat kostnadsslag för köpta konsulttjänster för helåret 2014, även om vi vid granskningen konstaterat två direktupphandlingar som överstiger beloppsgränsen för direktupphandling. När det gäller köp av bemanningstjänster är avtalstroheten mindre god och även här förekommer avsteg från direktupphandlingsgränsen. Utifrån detta vill vi framhålla vikten av att säkerställa direktupphandlingsgränsen inte överskrids, bland annat mot bakgrund av att sanktionsavgifter fr o m 2010-07-01 har införts i lagstiftningen när det gäller otillåtna direktupphandlingar.

Vi bedömer avslutningsvis att avtalsuppföljning är ett utvecklingsområde, främst när det gäller att säkerställa att avtalsvillkor följs av både entreprenör och underentreprenörer. Ställningstagande kring hur denna uppföljning generellt ska hanteras i kommunen bör ske efter genomförande och utvärdering av det pilotprojekt inom VA-området som startas under 2015.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Fortsätt diskussionen kring vilka personella resurser som krävs, och även hur dessa ska finansieras, för att säkerställa en tillfredsställande kvalitets-säkring av entreprenadupphandlingar inkl uppföljning. Detta utifrån historiskt sätt omfattande brister inom detta område och vald organisationsmodell där upphandlingsenheten ansvarar för alla upphandlingar i kommunen över direktupphandlingsgränserna, dvs även entreprenadupphandlingar.

- Överväg vid revidering av kommunstyrelsens reglemente att tydligare betona styrelsens övergripande ledning och samordningsansvar för upphandlingsverksamheten.
- Aktualisera kommunstyrelsens delegationsordning när det gäller upphandling utifrån ny organisation fr o m 2015 då tekniska förvaltningen tillskapades, bestående av delar från både kommunledningsförvaltningen och samhällsbyggnadsförvaltningen. I detta sammanhang behöver även säkerställas att anmälan av delegationsbeslut inom upphandlingsområdet anmäls till kommunstyrelsen, enligt gällande delegationsordning.
- Komplettera anvisningarna för ettårs- och flerårsplanen med krav kring att även redovisa upphandlingsbehovet under perioden.
- Säkerställ att kommunstyrelsen formellt fastställer projektdirektiv för införandet av nytt ekonomi- och affärssystem inkl digitala beställningsrutiner och även löpande följer projektet. Detta mot bakgrund av att tidigare projekt kring digitalt beställningssystem av olika skäl "*ramm ut i sanden*" samt brister som tidigare konstaterats kring införandet av HRM-systemet.
- Överväg, inom ramen för införandet av ovanstående system, att framledes begränsa antalet beställningsberättigande som sedan utbildas till certifierade beställare. Ett sådant system ökar avtalstroheten samt i större utsträckning säkerställer att "*rätt produkter*" köps från upphandlade leverantörer, vilket i förlängningen även bedöms kunna ge ekonomiska besparingar.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Sponsringsverksamhet

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att det finns koncernövergripande och ändamålsenliga regler för sponsring, via den av kommunfullmäktige fastställda policyn. När det gäller följsamheten till sponsringspolicyn bedöms den i huvudsak vara tillfredsställande, även om vissa mindre avvikelser konstaterats. Utifrån detta bedöms styrning och uppföljning inom området vara tillräcklig, förutom inom området ägarstyrning.

Nedan utvecklas vår sammanfattande bedömning och utifrån detta lämnas även att antal rekommendationer för att ytterligare utveckla styrning och uppföljning av sponsringsverksamheten.

Vi bedömer att policy för sponsring är väl genomarbetad och håller en god standard. Dokumentet bedöms vidare vara aktuellt och heltäckande samt är vidare tillgängligt via kommunens webbplats, där även information finns kring ansökningsförfarande.

Däremot bedömer vi att policyn bör utvecklas när det gäller hur nyttan och effekterna av sponsring mäts samt hur elitidrott bedöms i relation till breddidrott. Detta är även relevanta frågor för de ideella föreningar som söker sponsorstöd av kommunen.

Vi bedömer att handläggnings- och beslutsrutinerna är ändamålsenliga, förutom att det finns en diskrepans mellan angiven beslutsnivå kring sponsringsavtal i policyn kontra kommunstyrelsens fastställda delegationsordning. Vidare kan vi konstatera att återrapportering av tecknande sponsringsavtal inte skett för ett av åren under granskad period.

Vidare bedömer vi att granskade sponsringsavtal håller en god standard. Bedömningen grundar sig på att samtliga granskade avtal uppfyller de innehållsmässiga kraven enligt fastställd policy samt att de utarbetats enligt en ändamålsenlig och standardiserad grundmall för avtal.

Vår bedömning är även att kommunen på ett föredömligt sätt årligen utvärderar sponsringsavtalen, vilket sker i anslutning till beredningsprocessen och delegationsbeslut kring nya sponsringsavtal.

Vi bedömer att inriktning och ekonomisk omfattning kring sponsring, under granskad period, i huvudsak ligger inom fastställd policy och budget.

I samband med granskningen har vi även uppmärksammat att de två föreningar som över tid erhållit mest sponsringsmedel, det vill säga IFK Tumba Handboll och Balrog IF, har stora obetalda skulder till kommunen för hyra av anläggningar och lokaler. Med den förstnämnda föreningen finns en avbetalningsplan upprättad och diskussioner förs om att eventuellt omvandla skulden till ett lån via internbanken. När det gäller den andra föreningen finns inte ens en avbetalningsplan upprättad, vilket är otillfredsställande.

Vidare bedömer vi att kommunstyrelsen har uppfyllt sitt samordningsansvar inom området via utarbetandet av en sponsringpolicy samt tillskapandet av en kommunövergripande beredningsgrupp inom området. Beredningsgruppen innehåller bland annat representanter från de förvaltningar som främst berörs av policyn, dvs kultur- och fritidsförvaltningen samt utbildningsförvaltningen.

Däremot bedömer vi att ägarstyrningen inte i alla delar skett på ett ändamålsenligt sätt inom sponsringsområdet, eftersom kommunstyrelsen inte säkerställt att den fastställda policyn expedierats till de helägda kommunala bolagen. En grundförutsättning för att få ett koncernövergripande genomslag av en sådan policy är att respektive bolagsstyrelse medvetandegörs om sitt ansvar inom området.

Vår bedömning är dock att den policy som Botkyrkabyggens styrelse fastställt inom sponsringsområdet ligger inom ramen för kommunens sponsringpolicy, när det gäller övergripande värdegrund och grundförutsättningar. Olikheter finns dock

kring omfattning och inriktning av sponsringsverksamheten mellan kommunen och bolaget.

Avslutningsvis bedöms de rekommendationer som lämnades i tidigare revisionsrapport kring sponsring från 2010 i allt väsentligt ha åtgärdats via fastställande av sponsringspolicyn och rådande handläggningsordning.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Utveckla policyn när det gäller beskrivningen av hur nyttan och effekterna av sponsringen mäts samt hur elitidrott bedöms i relation till breddidrott.
- Harmonisera beslutsnivån för sponsringsavtal mellan policy och delegationsordning samt tillse att fattade delegationsbeslut kring sponsring återrapporteras till kommunstyrelsen.
- Säkerställ att policyn för sponsring expedieras till de kommunala bolagen, vilket lämpligtvis sker efter att den aktualiserade revideringen av policyn genomförts.
- Upprätta en avbetalningsplan med Balrog IF för att reglera föreningens skuld till kommunen. Detta är inte primärt en fråga som ligger inom ramen för granskningen av sponsringsverksamheten, men som bedöms vara viktig att åtgärda ur ett likställighetsperspektiv.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Barn med behov av särskilt stöd

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att utbildningsnämnden i allt väsentligt bedriver verksamheten på ett sådant sätt att den säkerställer att skolorna arbetar enligt gällande regelverk och att alla elever ges likvärdiga förutsättningar gällande särskilt stöd.

Nedan utvecklas bedömningen och i detta sammanhang lämnas även rekommendationer för att ytterligare utveckla styrning och uppföljning av verksamheten.

- Vi bedömer att det inom nämndens ansvarsområde finns ändamålsenliga rutiner för att upptäcka, dokumentera samt tillgodose behov av särskilt stöd. Utifrån genomförda intervjuer bedömer vi också att rutinerna efterlevs. En utveckling av de tillämpade rutiner pågick vid granskningstillfället i form av att dokumentera de olika delarna i den övergripande processen.

- Efter granskning av ett antal åtgärdsprogram från de utvalda skolorna gör vi också bedömningen att individärendena behandlats i linje med riktlinjerna.
- Vår granskning visar att det finns en utvecklingspotential när det gäller säkerställandet av att alla elever ges likvärdiga förutsättningar. I intervjuer lyfts upp att det saknas gemensamma utbildningsinsatser och nätverksträffar för rektorer och speciallärare/pedagoger där erfarenheter och kunskap kan utbytas kring dessa frågor. Vi rekommenderar därför att gemensamma utbildningar och nätverksträffar anordnas.
- Vi bedömer att den nya organisationen ger bättre förutsättning för att kunna vara ett samordnat stöd för rektorer och specialpedagoger/speciallärare ute på enheterna. I intervjuer med rektorer och specialpedagoger framkommer också att det finns förhoppning på att den nya organisationen ska kunna utgöra ett mer omfattande centralt stöd inom området.
- I intervjuer framkommer även att det finns vakanser för specialpedagoger på flera av skolorna och att detta kan ge konsekvenser för det särskilda stöd som kan erbjudas elever på dessa skolor. Insatser har gjorts från centralt håll där lärare erbjuds möjlighet att fortbilda sig till specialpedagoger på arbetstid, men denna åtgärd har inte varit tillräcklig. Vi rekommenderar därför nämnden att överväga ytterligare åtgärder för att säkerställa att den specialpedagogiska kompetensen är tillräcklig på samtliga skolor.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till utbildningsnämnden.

Vård och omsorgsnämndens system för systematiskt kvalitetsarbete

Efter genomförd granskning är vår bedömning är att vård- och omsorgsnämnden till viss del har ett kvalitetssystem som på ett systematiskt och sammanhållet sätt omfattar de områden som anges i SOSFS 2011:9. Inledningsvis kan konstateras att nämnden haft ett dokumenterat system vars struktur i allt väsentligt beskriver de delar föreskriften kräver sedan år 2012.

Samtidigt är vår bedömning att Rutin – ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete inte fullt ut tydliggör hur nämnden ska använda sig av systemet i det vardagliga arbetet. I nuläget upplever även några av de intervjuade att det är svårt att på ett enkelt sätt beskriva systemet och att det även finns olika uppfattningar om kvalitetsarbetets omfattning och inriktning.

Samtliga intervjuade betonar att kvalitetssystemet i första hand ska fungera som ett stöd för medarbetarna. Samtidigt lyfts även att systemet ska vara ett verktyg för styrning och uppföljning för de olika ledningsnivåerna inom förvaltningen. Utmaningen i att enas om kvalitetssystemets omfattning och huvudsakliga till-

lämpningsområde är något som flertalet kommuner och landsting i landet enligt vår uppfattning brottas med. Kombinationen av att systemet ska vara ett relevant stöd till medarbetarna och samtidigt utgöra ett tillräckligt signalsystem för att ge såväl nämnd som ledning information och underlag är och kommer att vara en utmaning i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Under 2014/2015 har ett arbete påbörjats med att se över ledningssystemets struktur och beskrivning för att skapa samsyn kring syftet med systemet och hur detta på ett än tydligare sätt kan och ska användas i det vardagliga arbetet. Vår bedömning är att de revideringar som nu planeras kommer att ge bättre förutsättningar för att få systemet att bli det verktyg och stöd såväl medarbetare och ledning behöver.

Vår bedömning är vidare att roll- och ansvarsfördelningen för såväl utvecklandet och implementeringen av kvalitetsledningssystemet i nuläget kan utvecklas ytterligare. Även här bör nämnas att åtgärder vidtagits alternativt planerats in för att tydliggöra roll och ansvarsfördelningen i kvalitetsarbetet. Åtgärder som enligt vår bedömning kommer att ge än bättre förutsättningar i nämndens och förvaltningens strävan att få kvalitetsledningssystemet att bli en naturlig del i det arbete som bedrivs på alla nivåer i verksamheten.

Den främsta utmaningen här är framförallt hur första linjens chefer i dialog med sina medarbetare beaktar de brister och utvecklingsområden som identifieras och därefter vidtar nödvändiga åtgärder och aktiviteter. I detta krävs bland annat tydlig styrning, stöd och kontinuerlig uppföljning på en nivå som synliggör sambandet mellan mål, åtgärd och resultat.

Via granskningen kan konstateras att det genomgående finns en övergripande struktur för exempelvis riskanalys och egenkontroll. Synpunkter, klagomål, rapporter, egenkontroll och uppföljningar sammanställs exempelvis överlag på ett systematiskt och samordnat sätt. Det vi däremot kan konstatera som ett utvecklingsområde är det glapp resultatet från granskningen indikerar mellan de utvecklingsområden som identifieras, krav på åtgärder samt efterföljande uppföljning av resultat.

Vi kan slutligen konstatera att frågan om kvalitetsledningssystem i allra högsta grad är aktuell på såväl nämnds- som verksamhetsnivå. Utmaningen framåt är enligt vår mening att säkerställa en samsyn på alla nivåer kring systemets utformning, men framförallt hur systemet ska användas. Här tänker vi även på hur systemet kan synkroniseras med kommunens övergripande målstyrning och centrala arbete med uppföljning och kontroll.

Utifrån den dialog vi har haft med ledning för förvaltningen har vissa åtgärder redan påbörjats alternativt planerats in avseende flertalet av de brister som uppmärksammats i granskningen. Medvetenheten om och viljan att hantera de utmaningar som finns ger enligt vår bedömning goda förutsättningar i det fortsatta

utvecklingsarbetet. Med hänsyn till detta rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden att:

- Aktivt följa och säkerställa att det utvecklingsarbete som nu pågår fortskrider enligt plan. I detta vill vi särskilt betona vikten av att arbetet med att tydliggöra roller och ansvar i såväl det strategiska som operativa kvalitetsarbetet.
- Plan upprättas och ansvar tydliggörs för att säkerställa en samsyn kring kvalitetssystemets omfattning och inriktning. Inledningsvis på ledningsnivå men därefter är det av yttersta vikt att detta kommuniceras till verksamheterna för att undvika ett potentiellt förväntansgap rörande utformning och syftet med det kommande kvalitetsledningssystemet.
- Arbetet med riskanalys bör intensificeras. I nuläget saknas en systematik i arbetet med bedömning av risker i verksamheterna. Vår bedömning är att detta arbete med fördel kan integreras/samordnas med det arbete som redan bedrivs rörande internkontroll.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till vård- och omsorgsnämnden samt för kännedom till kommunstyrelsen.

Socialnämndens system för systematiskt kvalitetsarbete

Efter genomförd granskning bedömer vi att socialnämnden i nuläget inte har ett övergripande ledningssystem, som på ett systematiskt och sammanhållet sätt omfattar de områden som anges i SOSFS 2011:9. Dock finns det såväl övergripande som inom de olika enheterna inom nämnden styr- och uppföljningsprocesser som bör beaktas och inkluderas i det kommande ledningssystemet.

Vår bedömning är att roll- och ansvarsfördelningen i styrdokumentet för ledningssystemet är tydligt formulerat. När det gäller uppdragsbeskrivningen för implementeringen av ledningssystemet, inom ramen för projektet, är ansvarsfördelningen till viss del tydligt formulerad. Här bör dock poängteras att det behöver säkerställas att denna ansvarsfördelning även fungerar i praktiken och att det råder en samsyn i förväntansbilden på såväl den egna funktionen som på övriga funktioners roll och uppdrag för att driva utvecklingsarbetet framåt.

Vi bedömer vidare att det i nuläget inte fullt ut sker en ändamålsenlig uppföljning och kontroll på övergripande nivå. Konkret saknas bland annat en sammanhållen kvalitetsberättelse, även om en viss uppföljning har gjorts i årsredovisningen. Vi kan dock konstatera att det sker en rad kontroller och uppföljningar på olika nivåer.

Utifrån det utvecklingsarbete som pågår bör nämnas att vissa åtgärder redan påbörjats alternativt planerats in avseende flera av de brister som uppmärksammats i granskningen. Med hänsyn till detta rekommenderar vi socialnämnden att:

- Säkerställa att en riskanalys genomförs, enligt kommunens projektmodell och extern normgivning, för projektet kring inrättandet av ledningssystemet. Här kan med fördel lärdomar från tidigare försök till införande beaktas. Vi ser även att en mer aktiv dialog och erfarenhetsutbyte, med bland annat vård- och omsorgsnämnden, skulle bidra i det fortsatta utvecklingsarbetet då det inom flera områden finns likartade utmaningar och möjligheter.
- Överväga behovet av en kommunikationsplan eller motsvarande för införandet. Rätt hanterat bidrar en sådan plan till att öka förståelsen hos såväl chefer och medarbetare ute i verksamheten om värdet med att ha ett ledningssystem, utifrån sina respektive roller och funktioner i organisationen.
- Säkerställa roll- och ansvarsfördelningen mellan projektets olika grupperingar. Exempelvis vilket mandat projektets styrgrupp har i förhållande till förvaltningens ledningsgrupp. Saknas tydlighet i dessa avseenden är vår erfarenhet att implementeringsprocessen fördröjs alternativt avstannar helt.
- Säkra att kommande uppföljning på olika nivåer i organisationen synkroniseras med de styr-, stöd-, och huvudprocesser som identifieras inom ramen för utvecklandet av ledningssystemet. Det vill säga att man på ett enkelt sätt kan följa den uppföljning som redan görs idag inom enheterna och sammanställa dessa inom ledningssystemet. Detta för att följa och utveckla kvalitén i förhållande och samspel till vad som redan görs idag.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till socialnämnden.

Policy och riktlinjer mot mutor och jäv

Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att kommunen har aktuella och ändamålsenliga styrande och stödjande dokument mot mutor och jäv. Däremot bedömer vi att dessa inte är tillräckligt implementerade och därför inte kan anses vara väl förankrade i organisationen. Nedan utvecklas vår bedömning och i detta sammanhang lämnas även ett antal rekommendationer.

Vi bedömer att standarden är god på kommunens styrande och stödjande dokument mot mutor och jäv. Dokumenten är aktuella och fullt ut anpassade till gällande lagstiftning inom området. Däremot uppfyller dokumenten inte fullt ut de av kommunfullmäktige fastställda riktlinjerna kring styrdokument, bland annat när det gäller giltighetstid och kommunikationsplan inför genomförandet. Kommunfullmäktiges beslut togs dock i mars 2015 och gäller endast för nya styrdokument och vid revidering av befintliga styrdokument.

I detta sammanhang vill vi framhålla det positiva i att initiativ har tagits kring att fastställa riktlinjer för styrdokument, vilket är i linje med synpunkter som lämnades i tidigare granskning av kommunens mål- och styrsystem under 2012.

Vidare bedömer vi att verkställigheten av kommunstyrelsens uppdrag i juni 2012, kring att utarbeta ett nytt ändamålsenligt regelverk inom området, tog allt för lång tid. Utifrån tidigare genomförd granskning under 2013 av verkställighet och uppföljning av beslut, kan vi konstatera kommunstyrelsen vidtagit ett antal åtgärder för att förbättra styrning och uppföljning av lämnade uppdrag.

Vi bedömer att tillgängligheten till policy och riktlinjer mot mutor och jäv är god. Detta utifrån att regelverket är publicerat både på kommunens webbplats och på intranätet. Däremot bedömer vi att kunskapen om policy och riktlinjer mot mutor och jäv inte är tillräcklig i organisationen. Detta bland annat eftersom samtliga nämnder och berörda bolagsstyrelser inte delgetts regelverket som ett informations- eller anmälningsärende, trots att det formellt expedierats av kommunledningsförvaltningen. Av regelverket framgår att respektive styrelse har ansvar för att regelverket är känt och följs även inom dessa organisationer.

Vidare bedömer vi att tidigare redovisat uppdrag från kommunstyrelsen i juni 2012 ännu inte fullt ut är genomfört, dvs i den del som gäller hur regelverket mot mutor och jäv ska göras känt i organisationen. För att denna del av uppdraget ska anses vara genomfört anser vi att en kommunikationsplan för genomförande av regelverket behöver tas fram, vilket även är i enlighet med de krav som ställs kring nya policyers i det av kommunfullmäktige fastställda riktlinjerna för styrdokument. I detta fall anser vi att det inte är tillräckligt att endast expediera beslut och regelverk till förvaltningar, nämnder och styrelser. Detta utifrån regelverkets dignitet och koncernövergripande karaktär.

För att policy och riktlinjer mot mutor och jäv ska bli implementerade och väl förankrade i organisationen är det av största vikt att även nya medarbetare och politiker får kännedom om vad som gäller inom detta område. Detta talar för att dessa frågor ska vara en obligatorisk del i introduktionen.

Vi bedömer att hittills genomförda informations- och utbildningssatsningar kring nytt regelverk mot mutor och jäv inte varit tillräckliga.

Utifrån granskningsresultatet lämnas följande rekommendationer:

- Säkerställ att expedierat regelverk mot mutor och jäv även delges samtliga styrelser i kommunens helägda bolag, i form av ett informations- eller anmälningsärende. Detta eftersom styrelsen i dessa organ har ett ansvar för att regelverket är känt och även följs i dessa organisationer.
- Utarbeta en kommunikationsplan för genomförande av regelverket mot mutor och jäv, som sedan delges kommunstyrelsen som ett led redovis-

ningen av tidigare lämnat uppdrag. Detta för att säkerställa att detta väsentliga regelverk genomsyrar ett fortlöpande värdegrundsarbete på alla nivåer i organisationen.

- Komplettera den kommunövergripande checklistan för introduktion av nya medarbetare med en punkt kring mutor och jäv, så att denna information blir obligatorisk på samma sätt som den kring bisysslor.
- Utarbeta ett informations- och utbildningsmaterial centralt i kommunen som stöd för implementeringen lokalt av fastställt regelverk mot mutor och jäv. Detta sker lämpligen inom ramen för utarbetandet av kommunikationsplanen för genomförandet.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Sjukfrånvaro och rehabilitering

Efter genomförd granskning är vår samlade bedömning att kommunstyrelsen i stort bedriver ett ändamålsenligt förebyggande arbete för att förhindra sjukskrivningar, men att utvecklingspotential av uppföljning av vilket arbete som görs inom respektive nämnds ansvarsområde finns. Vi bedömer också att det idag finns ett ändamålsenligt system för rehabilitering av personal som blir långtidssjukskrivna.

Nedan utvecklas bedömningen och i detta sammanhang lämnas även rekommendationer för att ytterligare utveckla verksamheten.

- Den totala sjukfrånvaron i kommunen och kostnadsutvecklingen kopplad till denna följs upp årligen och den ökning som skett de senaste åren följer riket i stort. Då det är långtidssjukfrånvaron som har ökat de senaste tre åren ser vi positivt på att kommunen nu följer upp utvecklingen av antal långtidssjukskrivna som är i rehabiliteringsåtgärder, samt hur många som åter är i arbete och att det framåt ska gå att följa denna utveckling över tid. På detta sätt kan även uppföljning ske av de vilken effekt de insatta rehabiliteringsinsatserna gett.
- Det är positivt att kommunen har ett verktyg för att följa upp utvecklingen av sjuktagen på kommun-, förvaltnings- och enhetsnivå. Vi bedömer dock att det finns en viss utvecklingspotential i uppföljningen av sjukfrånvaron. Vi saknar en strukturerad central uppföljning av utvecklingen av sjukskrivningarna nedbrutet på olika befattningsgrupper. Vi saknar också en uppföljning av det arbete som görs för att motverka en ökning av sjuktagen samt resultatet är av arbetet inom respektive nämnds ansvarsområde. Detta skulle underlätta för införandet av riktade insatser som kan motverka den ökade totala sjukfrånvaron i kommunen.

- Vi bedömer att det finns aktuella och ändamålenliga styrande och stödjande dokument inom området, inklusive ansvarsfördelning. Det finns tydliga rutiner och blanketter som stöd i arbetet med arbetsplatsinriktad rehabilitering. I intervjuer med verksamhetsansvariga och HR-specialister framkommer också att det görs en rad åtgärder för att minska uppkomst av sjukskrivningar samt effekterna av dessa ute i verksamheten.
- Arbetsgivarstrategin med tillhörande handlingsplan beskriver på ett tydligt sätt vad det innebär för kommunen att vara en bra arbetsgivare, hur detta ska följas upp samt vilka aktiviteter som ska genomföras för att strategin ska lyckas. Många av aktiviteterna är kommungemensamma och förvaltningscheferna ansvarar för genomförandet på sina respektive förvaltningar utifrån det förvaltnings specifika behovet av aktiviteter.

Utifrån granskningsresultatet lämnar vi följande rekommendationer:

- Säkerställ en tydligare uppföljning centralt av sjukfrånvaroutvecklingen nedbrutet på enhetsnivå, alternativt per verksamhetsområde eller befattningsgrupp. Detta för att kunna ringa in verksamheten där den mest ogynnsamma utvecklingen vad gäller sjuktal finns så att riktade åtgärder kan sättas in. En tydligare mätning av effekterna av genomförda åtgärder (hur många som har kunnat återgå i arbete) bör också införas.
- Då framgångsrikt genomförande av arbetsgivarstrategin är beroende av att den implementeras och genomförs ute i organisationen är det viktigt att det arbete som genomförs i förvaltningarna inom området följs upp på ett tydligare sätt. En väg framåt skulle kunna vara en handlingsplan för minskad sjukfrånvaro, där aktiviteter i de olika förvaltningarna specificeras och där tidplan samt ansvar för genomförande av aktiviteten tydliggörs.

Revisionsrapporten har överlämnats för besvarande till kommunstyrelsen.

Övertagande av vissa hälso- och sjukvård inom LSS

Sammantaget visar förstudien att det fortfarande finns ett antal oklarheter och risker som Botkyrka i likhet med övriga kommuner bör hantera och beakta i det fortsatta arbetet inför, under och efter själva överföringen. Riskerna som uppmärksammats återfinns på olika nivåer i den egna organisationen samt i samarbetet och samverkan med övriga aktörer.

I detta sammanhang vill lyfta fram det positiva i att Botkyrka kommun har skapat ett särskilt forum med representanter från de verksamheter som berörs samt utarbetat en riskanalys inför övertagandet.

Revisionsrapporten har överlämnats för kännedom till vård- och omsorgsnämnden.

3.7 Uppföljning av tidigare granskningar

Uppföljning av tidigare granskningar har genomförs, såsom:

- Systematiskt kvalitetsarbete i grundskolan
- Brottsförebyggande arbete
- E-förvaltning och e-tjänster
- Samverkan och stöd gentemot ideell sektor
- Strategiska investeringsprojekt
- Inventarieredovisning
- Moms

Uppföljningarna har dokumenterats i ett PM, men har inte föranlett någon formell skriftväxling eller sammanträffande med berörda nämnder.

4 ÖVRIG INFORMATION

Sammanträffanden sker årligen med kommunfullmäktiges presidium för att diskutera anslagsbehov, aktuella revisionsprojekt m m. Kommunfullmäktiges presidium utgör även budgetberedning för vårt årliga äskande. Vi har även presenterat vår verksamhet i samband med kommunfullmäktiges budgetsammanträde.

I samband med slutrevisionen har årsredovisningen och andra aktuella frågor diskuterats med kommunledningen. I detta sammanhang närvarar även kommunfullmäktiges presidium.

I egenskap av förtroendevalda revisorer har vi fortlöpande under året haft kontakt med företrädare för styrelse och nämnder i kommunen. Detta för att både ge och erhålla väsentlig information. Vår lagreglerade initiativrätt i kommunfullmäktige har däremot inte används i något granskningsärende under året.

Vi har även träffat nämnd- och förvaltningsrepresentanter under året för att diskutera aktuella frågor. Detta bl a inom ramen för granskning av ansvarsutövande.

5 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Enligt kommunallagen ska vi årligen granska all verksamhet inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Av förarbetena framgår att omfattningen på insatsen styrs utifrån väsentlighets- och riskperspektiv samt tillgängliga ekonomiska resurser. Om de ekonomiska resurserna bedöms vara otillräckliga för att genomföra uppdraget, i enlighet med god revisionssed, är det vårt ansvar att uppmärksamma kommunfullmäktige på detta förhållande.

Vi bedömer att under året genomförda granskningsinsatser i allt väsentligt ger ett tillfredsställande underlag för vårt ställningstagande i revisionsberättelsen.

Samtliga facknämnder

Granskning av ansvarsutövande 2015

Kommunens revisorer ska varje år uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för nämnder och styrelser samt enskilda ledamöter i dessa. För att möjliggöra bedömningar och skapa en tydlig grund för dessa anger kommunallagen att all verksamhet ska granskas årligen.

En viktig del i den årliga granskningen är att bedöma om nämndens ansvarsutövande är tillfredställande. Med ansvarsutövning avses nämndens/styrelsens aktiva åtgärder för att styra, leda, följa upp och kontrollera verksamheten. Ett effektivt ansvarsutövande förutsätter att det finns rutiner som stödjer nämnden i dess arbete.

Med anledning av detta har vi tidigare infordrat en grunddokumentation från varje nämnd när det gäller budget, verksamhetsplaner, reglemente, delegationsordning, olika policydokument m m. Detta material uppdateras årligen via vår protokollsgenomgång.

Vi har fördelat nämndbevakningen mellan oss så att det är två förtroendevalda revisorer som löpande följer varje nämnds arbete, bl a via handlingar och protokoll. Dessa revisorer och en representant från PwC sammanträffar årligen med respektive nämndpresidium och förvaltningsledning. Detta bl a för att diskutera det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet för det gångna året samt statusen på arbetet kring intern kontroll.

Kommunstyrelsens presidium träffas samfällt i samband med slutrevisionen. I detta sammanhang diskuteras bl a resultatet kring kommunstyrelsens ansvarsutövning och resultatet av de nämndvisa genomgångarna.

Vi har samfällt beslutat att för kännedom översända bifogat PM, som utgör en dokumentation av vårt sammanträffande med nämndens politiska ledning och förvaltningsledning. De synpunkter som lyfts upp i promemorian förutsätts beaktas av nämnden inför nästa års granskning av ansvarsutövande.

För kommunens revisorer

Lennart Lindström
Ordförande

Lena Ingren
Vice ordförande

2016-03-31
Jan Nilsson

PM

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsutövande 2015

1. Bakgrund

Kommunens revisorer ska varje år uttala sig i frågan om ansvarsfrihet för nämnder och styrelse samt enskilda ledamöter i dessa. För att möjliggöra bedömningar och skapa en tydlig grund för dessa anger kommunallagen att all verksamhet ska granskas årligen.

En viktig del i den årliga granskningen är att bedöma om nämndens eller styrelsens ansvarsutövande är tillfredsställande. Med ansvarsutövning avses nämndens eller styrelsens aktiva åtgärder för att styra, leda, följa upp och kontrollera verksamheten. Ett effektivt ansvarsutövande förutsätter att det finns system och rutiner som stödjer nämnden i dess arbete.

Enligt kommunallagen ska nämnderna var och en inom sitt verksamhetsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten och att kontrollen inom nämnden är tillräcklig.

Mot bakgrund av ovanstående har PwC fått i uppdrag av de förtroendevalda revisorerna att granska ansvarsutövningen inom kommunens nämnder. Resultatet av granskningen har diskuterats vid ett sammanträffande mellan förtroendevalda revisorer samt nämnd- och förvaltningsledning.

2. Genomförande

Den årliga granskningen av ansvarsutövande har genomförts enligt följande arbetsmodell:

- Insamling av grunddokumentation
- Analys/verifiering av grunddokumentation
- Avstämning/diskussion med nämnd och förvaltningsledning
- Upprättande av PM
- Avstämning och diskussion med kommunstyrelse/kommunledning
- Uppföljning av resultat/underlag kring fördjupande revisionsprojekt

I och med att grunddokumentation insamlades tidigare år har årets granskning fokuserats på en komplettering av materialet och en diskussion kring:

- Nämndens årsredovisning
- Lägesrapporter
- Framtidsperspektiv

3. Resultat

3.1 Allmänt

Den sammanfattande bedömningen är att det finns ett strukturerat system för styrning och ledning samt uppföljning och kontroll som omfattar nämndens samlade verksamhetsområde. Nämnden har i ettårsplan 2015 antagit en visionsbild kombinerat med operativa och mätbara mål när det gäller prioriterade målgrupper. De operativa målsättningarna har försetts med mått och mätetal, som följs upp på ett strukturerat sätt.

3.2 Nämndens årsredovisning

Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar ett budgetöverskott på 5,4 mnkr, vilket innebär att den av kommunfullmäktige fastställda ekonomiska ramen har klarats.

Budgetöverskottet finns främst inom verksamheterna Vuxenutbildning och Jobbcenter och beror på vakanshållning av tjänster samt en försiktig antagning av elever till gymnasial vuxenutbildning. Sammantaget bedömer vi att orsakerna till budgetavvikelserna kommenteras på ett tillfredsställande sätt i nämndens årsredovisning.

Prognossäkerhet

Mnkr och %	N-budget	T 1	T 2	Utfall	Avvik i %	P-fel i T 2 i %
Nämnd	226,9	0,0	2,6	5,4	2,4	1,2

Den procentuella budgetavvikelsen är 2,4 %. Prognosfelet är 1,2 %, vilket visar på en tillfredsställande träffsäkerhet på totalnivå i budgetutfallsprognosen per tertial två. Detta understryks ytterligare av den budgetutfalls per oktober som nämnden behandlade i november 2015 och som visade på ett budgetöverskott på 3,9 mnkr.

Utifrån de brister som konstaterades i prognossäkerheten under 2014 har förvaltningen under året genomfört utbildning för budgetansvariga chefer.

Protokollförd uppföljning av ekonomin har skett i nämnden fyra gånger under året, vilket är två gånger fler än de obligatoriska och kommunövergripande tertialuppföljningarna. Av reglementet för budgetansvar och attest framgår att det åligger nämnden att *kontinuerligt* hålla sig underrättad om såväl kostnader och intäkter som verksamhetens utveckling. Vi bedömer att ovanstående rapporteringsfrekvens i stort är tillräcklig.

En lämpligt generell rutin framledes för samtliga nämnder är att de månadsrapporter som inforas av kommunledningsförvaltningen, och som upprättas av respektive nämnds förvaltningsorganisation, för vidare sammanställning och redovisning till kommunstyrelsen, även delges nämnden som ett besluts- eller anmälningsärende. Detta tillsammans med den formella behandlingen av delårsrapporterna bedöms innebära både en enhetlig och tillräcklig rapporteringsfrekvens.

Verksamhetsmässigt resultat

Nämnden redovisar i sin årsredovisning bidraget till ettårsplanens kommunövergripande målområden via åtaganden, nämndmål och indikatorer. Detta utifrån den sk trafikkjusmodellen.

Nämndens egen utvärdering visar att bidraget till måluppfyllelsen är god inom fem områden och godtagbar inom ett område. Resultatet bedöms vidare vara bättre jämfört med föregående år inom två områden och oförändrat inom fyra områden.

Vi kan konstatera att åtaganden, mål och indikatorer samt genomförda åtgärder för att nå dessa kommenteras på ett tillfredsställande sätt i nämndens årsredovisning. Tydligheten i bedömningen av måluppfyllelsen är dock ett utvecklingsområde, t ex genom att redan i budgetsammanhang fastställa procentuella intervall för vad som krävs för uppnå grönt, gult eller rött.

Följsamhet till anvisningar

Nämndens årsredovisning bedöms i stort följa kommunledningsförvaltningens anvisningar. Utvecklingsområden är dock motivering av den sammanfattande utvärderingen av de olika målområdena samt redovisning av jämförande mått¹ ur befintliga databaser (t ex Kolada, öppna jämförelser och Södertörns nyckeltalen).

Samlad bedömning

Den samlade bedömningen av nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat sker i revisionsberättelse och vidhängande redogörelse. I övrigt hänvisar vi till revisionsrapporten över granskning av årsredovisning 2015.

3.3 Lägesrapporter

Mål- och kvalitetsarbete

I nämndens årsredovisning finns en beskrivning kring mål- och kvalitetsarbetet, utifrån bidraget till de kommungemensamma målen i ettårsplanen. En aggregerad sammanställning av måluppfyllelsen kring dessa mål finns i kommunens samlade årsredovisning. En genomgång och revidering av de kommungemensamma målen har

---

¹ Tre till fem jämförande mått ska redovisas enligt anvisningarna.

även skett under tidigare planperiod. Utifrån detta har nämnden i dialog med förvaltningen utarbetat nämndmål och åtaganden.

Nämnden har i ettårsplan 2015 antagit en visionsbild kombinerat med operativa och mätbara mål när det gäller prioriterade målgrupper. De operativa målsättningarna har försetts med mått och mätetal, som följs upp på ett strukturerat sätt. Det övergripande målet var att 2 000 Botkyrkabor har gått till arbete eller studier. Utfallet blev 1 602, vilket får anses vara ett relativt gott resultat utifrån en högt satt målsättning.

I övrigt hänvisas till kommentarerna i delavsnitt 3.2, kring det verksamhetsmässiga resultatet för 2015.

Intern kontroll

Det är nämnden, som enligt kommunallagen, har det formella ansvaret för den interna kontrollen. De förtroendevalda revisorerna ska årligen bedöma om nämnden har ett fungerande system för intern kontroll.

Nämnden har antagit en plan för intern kontroll för 2015, vilket skedde i januari 2015. Planen har genomförts och återrapportering har skett till nämnden i november 2015. Nämnden har beaktat de obligatoriska kontrollmomenten i den kommunövergripande planen för intern kontroll som fastställt av kommunstyrelsen. Nämnd- och förvaltnings-specifika kontroller ingår även i planen, utifrån genomförd risk- och väsentlighetsanalys. Av totalt 19 områden är nio grönmärkade (inga avvikelser har påvisats) och 10 områden är rödmärkade (avvikelser har påvisats).

Övriga frågor

Under denna rubrik diskuterades betydelsefulla händelser under 2015 i form av bland annat volymökning inom Daglig verksamhet, sjuktal, individanpassad utbildning SFI, Jobbcenters utvecklade verksamhet och EU-finansierade projekt.

4. Framtidsperspektiv

Under denna punkt har diskussioner förts kring framtiden och fortsatta utmaningar, såsom bland annat:

- Flyktingsituationen
- Personalförsörjning
- Lärarassistentutbildning
- Studie- och yrkesvägledning inkl validering
- Ny lagstiftning

För ytterligare information kring framtidsperspektivet hänvisas till nämndens omvärldsanalys.

Delegationsbeslut (AVUX/2015:132)

Beslut

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Sammanfattning

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden som styrelse beslutar i stort om verksamhetens mål, inriktning och kvalitet samt i ärenden i övrigt som är av principiell natur. Andra ärenden delegeras till förvaltningschefen som i sin tur delegerar vidare till verksamhetschefer, rektorer med flera.

Följande listor över delegationsbeslut har lämnats in:

- Botkyrka Vuxenutbildning, april 2016
- Daglig verksamhet, april 2016
- Förvaltningskontoret, april 2016
- Jobbcenter Botkyrka, april 2016
- Xenter Botkyrka, april 2016

Delegationsbeslut april 2016

Inlämnas till arbetsmarknad.vuxenutbildning@botkyrka.se senast kl. 12.00
den 2:a i månaden efter besluts månaden.

Besluts- datum	Delega- tions- punkt	Beslut	Diarie- nummer	Delegat
160401- 160430	F 2	8 yttrande beträffande gymnasial vuxenut- bildning i annan kom- mun		Leif Sejnered
160401- 160430	F 2	15 yttrande beträf- fande grundläggande vuxenutbildning i an- nan kommun		Leif Sejnered
160401- 160430	F 2	21 yttrande beträffande SFI i annan kommun		Leif Sejnered
160406	E4	Anställning av recept- ionist, tills vidare, hel- tid		Helen Myslek
160406	E4	Anställning av två lära- rassistenter, tidbegrän- sat, 75 %		Leif Sejnered
160406	E4	Anställning av språk- stödare, tidbegränsat, 50 %		Leif Sejnered
160411	E 4	Anställning av läraras- sistent, tidsbegränsat, 75 %		Leif Sejnered
160411	E 4	Anställning av språk- stödare, tidbegränsat, 50 %		Leif Sejnered
160414	E 4	Anställning av SFI- lärare, behörig, tidsbe- gränsat, heltid		Leif Sejnered
160425	E 4	Anställning av skol- administratör, tills vi- dare, heltid		Helen Myslek

2016-05-03

Helen Myslek
Verksamhetschef
Botkyrka Vuxenutbildning

Delegationsbeslut april 2016

Inlämnas till arbetsmarknad.vuxenutbildning@botkyrka.se senast kl. 12.00
den 2:a i månaden efter besluts månaden.

Besluts- datum	Delega- tions- punkt	Beslut	Diarie- nummer	Delegat
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Eija Päivärinta
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Inger Erikson
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Inger Erikson
2016-04-01	E4	Anställning av arbets- handledare, vikariat		Inger Erikson
2016-04-09	E4	Anställning av arbets- handledare, allmän viss- tidsanställning		Inger Erikson
2016-04-18	E4	Anställning av arbets- handledare, allmän viss- tidsanställning		Inger Erikson

2016-04-30

2016-02-01	D3	Köpt plats i Stockholms kommun	2016:36	Yvonne Lundén
2016-04-25	D3	Uppsägning av köpt plats I Stockholms kommun	2016:37	Yvonne Lundén

Yvonne Lundén
Verksamhetschef
Daglig verksamhet

Delegationsbeslut april 2015

Inlämnas till arbetsmarknad.vuxenutbildning@botkyrka.se senast kl. 12.00
den 2:a i månaden efter besluts månaden.

Besluts- datum	Delega- tions- punkt	Beslut	Diarie- nummer	Delegat
2016-04-06	D 2	Avtal med Samordnings- förbundet Huddinge Botkyrka Salem om projektet START	AVUX/ 2016:39	Jan Strandbacke
2016-05-01	E 4	Anställning av administ- rativ chef, tills vidare		Jan Strandbacke
2015-05-04	E 4	Anställning av vikarie för utvecklingsledare inom social ekonomi och ent- reprenörskap, perioden 2016-05-04 - 2016-06-23		Nina Angermund Carlsson

Jan Strandbacke
Förvaltningschef

Delegationsbeslut april 2016

Inlämnas till arbetsmarknad.vuxenutbildning@botkyrka.se senast kl. 12.00
den 2:a i månaden efter besluts månaden.

Beslutsdatum	Delegationspunkt	Beslut	Diarienummer	Delegat
2016-04-05	E4	Allmän visstidsanställning av jobbcoach	22:2016	Caroline Issa
2016-03-31	E4	Tillsvidareanställning av administratör	23:2016	Eva Wedberg
2016-03-31	E4	Tillsvidareanställning av processledare	24:2016	Eva Wedberg
2016-03-30	E4	Allmän visstidsanställning av jobbcoach	25:2016	Caroline Issa
2016-02-29	E4	Tillsvidareanställning av arbetsmarknadssamordnare	26:2016	Caroline Issa
2015-10-20	E4	Allmän visstidsanställning av jobbcoach	27:2016	Christian Morales
2016-03-31	E4	Tillsvidareanställning av administratör	28:2016	Eva Wedberg
2016-03-22	E4	Tillsvidareanställning av studie- och yrkedvägledare	29:2016	Camilla Falk
2016-04-12	E4	Allmän visstidsanställning av jobbcoach	30:2016	Caroline Issa
2016-03-31	E4	Tillsvidareanställning av IT-pedagog	31:2016	Eva Wedberg
2016-03-01	E4	Tillsvidareanställning av arbetsmarknadssamordnare	32:2016	Johan Andersson
2016-03-01	E4	Tillsvidareanställning av arbetsmarknadssamordnare	33:2016	Johan Andersson
2015-10-24	E4	Tillsvidareanställning av handledare	34:2016	Johan Andersson
2016-03-23	E4	Tillsvidareanställning av arbetsmarknadssamordnare	35:2016	Petra Bondesson
2016-02-26	E4	Tillsvidareanställning av arbetsmarknadssamordnare	35:2016	Johan Andersson
2016-03-11	E4	Allmän visstidsanställning av måltidspersonal	37:2016	Johan Andersson

2016-05-03

2016-03-31	E4	Tillsvidareanställning av arbetsamordnare	38:2016	Eva Wedberg
2016-03-29	E4	Allmän visstidsanställning av måltidspersonal	39:2016	Johan Andersson
2016-03-30	E4	Allmän visstidsanställning av jobbcoach	40:2016	Caroline Issa
2016-04-11	E4	Visstidsanställning av tolkstöd	41:2016	Camilla Falk
2016-03-01	E4	Tillsvidareanställning av studie- och yrkeshjälpare	42:2016	Camilla Falk
2016-02-23	E4	Tillsvidareanställning av arbetsmarknadssamordnare	43:2016	Johan Andersson
2016-03-23	E4	Allmän visstidsanställning av jobbcoach	44:2016	Caroline Issa
2016-03-04	E4	Tillsvidareanställning av arbetsmarknadssamordnare	45:2016	Johan Andersson

Martin Persson
Verksamhetschef
Jobbcenter Botkyrka

Delegationsbeslut april 2016

Inlämnas till arbetsmarknad.vuxenutbildning@botkyrka.se senast kl. 12.00
den 1:a i månaden efter besluts månaden.

Besluts- datum	Delega- tions- punkt	Beslut	Diarie- nummer	Delegat
2016-04-05	E4	Anställningsavtal, lärare i yrkesämnen, AVA	2016:86	Tor-Erik Lillsebbas
2016-04-04	E4	Anställningsavtal, lärare i yrkesämnen, AVA	2016:87	Tor-Erik Lillsebbas
2016-04-01	E4	Anställningsavtal, lärare i yrkesämnen, AVA	2016:88	Tor-Erik Lillsebbas
2016-04-01	E4	Anställningsavtal, utbildningsledare, tillsvidare	2016:89	Tor-Erik Lillsebbas
2016-04-04	E4	Anställningsavtal, projektansvarig "lärarsekreterarutbildning", AVA	2016:90	Tor-Erik Lillsebbas
2016-04-21	E4	Anställningsavtal, receptionist, lönetillägg		Tor-Erik Lillsebbas

Tor-Erik Lillsebbas
Verksamhetschef
Xenter Botkyrka